

בתורתו של ר"מ היה כ' כתיבת אור בא' ע"ד שאלו קוראין אף שאינו כ' כך כמו ישגלגל אנו קוראין ישכבו הוא מחמת כשהוא בא בדיבור הוא בא בו בוסה כי הכתיב' היא בלב כמ"ס תצבס על לוח לנך וכשהוא בבינה אין בו בוסה או כ' ישגלגל וכשהוא בדיבור אז הוא התחלקות בא בו הבוסה ובתורתו של ר"מ היה כ' אור באלף שהוא היה ממיר עיני חכמים בהלכה והוא החכמה כי בכל המדות יש ר"מ"ס והוא היה תחלת החכמה לנך כ' בתורתו אור בא' כי אף הכתובת הוא הלבוס שלו היה ג"כ מאור .

המכוון בחפלתו בכל הכוונות הידועות אינו מכוון רק כוונות הידועות לו אבל כשאומר החיבה בהתקשרות גדול ככלל בכל החיבה כל הכוונות מעלמן ומאניה שכל אות ואות היא עולם וכשאומר התיב' בהתקשרות גדול בו דאי מעורר איתן עילמות ועליונים ועושה פעולות גדולות צוה לכן יראה האדם להתפלל בהתקשרות והתלהבות גדולה ובוודאי יעשה פעולות גדולות בעולמות העליונים כי כל אות ואות מעורר למעלה

במדרש קדושים תהיו יכול כמוי תיל' כי קדוש חגי קדושה למעלה מקדושתם פ"י על פי דאית' בגמרא ישנו עם א' חד רמר ישנים מן המלית וחד אמר אלהים טג אלו ישן הוא ונ"ל ע"ד משל אדם שיש לו בן כל זמן שהוא בקטנות פ"י המוחין שלו גם בקטנות שיש לו שכל רק לדברים קטנים יש לו לאב ג"כ רק תענוג מעט ממנו וכשיגדיל יש לו מוחין גדולות אז יש לו לאב יותר תענוג ממנו ואם כשיגדיל כסתיק המוחין ממנו גדולות עד שבא לקטנות ע"ד זקני ע"ה כל זמן שמזיקים כו' וכאשר אביו רואה זה אז מסתלק ממנו התענוג מעט מעט והיו ישני עם אחד ישנים מן המלית פ"י הסתלקות המוחין והשכל אז גם אלהיכו של אלו ישן הוא ר"ל כי הו הוא הסתלקות התענוג למעלה וזכו פי שהדושה למעלה על דרך יסרחל מפרסם לזכרם שבשמים יקרא קדוש הכל הוא מהדושתכם שהם המביאים לו תענוג דוגמת משל האב הבן

שרפים עומדים ממעל לו פי שרפים עומדים הם הנדקוים שבער בלבם אהבת הנורה הו' מחמת שממעל לו ע"ד דע מה למעלה ממך . תדע כי האדם חלק אלהי ממעל וכשהוא מדבק מחשבתו למעלה יכול לדע מה שנעשה למעלה כי כל הדברים הנעשים למעלה עיברים במחשבתו כמ"ס רש"י ע"ה אנה סימא בעלמא פ"י כל המדות שמעוררים למעלה הם מחשבורים למטה בלדיק וזכו פי שרפים עומדים ממעל לו בשמים יכסה פני פי אהבה ויראה והם צ' כנפים שמנגיחים המלות נמעלה יכסה פניו פי עושה מנובוסים לפימיות והוא מדריגות גדולות כי הוא יודע פנימיות של כל הדברים ויש מדריגה ה' שאינו יודע בפנימיות רק היא עושה הדבר מחמת האמנה והוא מ"ק והוא מדריגות רגלים כי הם העמדה של הדב' א"כ כשהוא עושה מלות הוא עושה מלבוס לבחי' הרגלים שהם נ"ה ויש מדריגה אחרת והוא בחי' עיבור שאין לו האמנה בתוכה רק הוא משתוקק לזה והוא פ"י בשמים יעופף :

כשב ה' לאדם איזה רכזה בשכלו הוא בוודאי מעולם המחשבה אבל מי הוא המכיר אותה מרשב בשכלו הוא נעלה ואינו ניכר כלל והוא הכתר שנקרא אין נק' קדמות השכל וכשהוא מתחיל לחקור החכמה הזאת ניפלים בו קישיות וחירולים עד שה ין אותה על בוריה וכל קוביות הם מלך הדון כי מבינה דינין וכו' ואח"כ עושה אותה החכמה כי נפל בו אהבה לעשות' וזמה עושה אותה בדעת כי בלא דעת אין אדם יכול לעשות כלום ובטעה שמושה מותה הפעולה רואה בהשג' איך יעשה אותה שלא יתקלקל באמצע הפעולה ונפול עליו היראה שלא יתקלקל והוא מלך בת"ת ואח"כ רואה שהיה מנלח כל בצני מלאכות במלאכה זו וכוא הללח ורואה שידו אותה ע"ו הוא מלך ההוד וגם רואה שיתקשר עם מי שעושה זאת הכלי שבצילו והוא מלך היסוד והבן היסוד שהכתר הוא נקודה קמץ לפי שהוא קימץ וס חס האור שלו שהכתר נעלם מאור ואינו מתגל' כול אבל חכמה היא נקודה פתח לפי שהחכמה פותח מעט מהאור שלה ר"ל שהחכמ' נגלית קל"ת יותר מהכתר :

צדיק מושל ביראת אלהים פ"י במלכות כי ראו' שהוא לדיק נקרא כב"י צעלי דמטרותי' שהוא סוד משה איש האלהים וד"ל : הסוד שכל ספירה כלונה מכל הספירות כי מבשרי אחזה אלהי כי באדם יש רמ"ז חברים ופשוט הוא שכל אבר ואבר כולו מכל רמ"ח איברים כי הרי אנו רואים כי כשים לאדם מוחוס באבר א' מרגישים כל האברים ושמעתי פ"י ע"ז כי יודע הוא בספרי המקובלי' כי ראשי' הכל נאללו האותיות ואח"כ באותיות ברא קוב"ה עלמא וז"ס בראשית ברא אלהים את פי האותיות שהם מוא' ועד ת' נמלא כי הבריאה ראשונה דהיינו האותיות בוודאי נאללו במחשבה לבד בלא אמירה כי אמירה היא באותיות בה' מולאו הפה ועדיין רוא' להאיל את האותיות

ליקוטי יקרין

האותיות ע"כ האליל את האותיות במחשבה לבר בלא אמירה לכן אי אפשר לכתו מאמר הראשון כי
לא הית' ע"י מאמ' ולכן התרגו' הוא בזכותמ' ודל'

שופטים' וישראלים תמן לך וגו' פי' אהבה ויראה תמן לך ככל שצריך בכל המצבות סגן לשון
נודע בשערים בעלה : דברי פיו חון ומרמה חדל להשכיל להטיב פי' דברי פיו של הילר
הרע חדל להשכיל להטיב פי' בודאי שאין הילר מפתח סג' האדם שלא ילמד כלל כי ידוע לו שאין
שומע לו האדם לזה כי כאשר לא ילמוד כלל לא יהא נחשב בציני הכריות ולא נקרא ליתן אך הילר
נפת' אותו שלא ילמוד ליה דבר שיבוא לו יראת שמים מזה כמו ספרי' מוס' אי ש"ע לירע הדין
על בוריו אך מפת' אותו שיעסוק תמיד בפלפולים שאינו ע"ד האמת כמיואר בשל"ה הקדוש והוא
חדל הילר להאדם להשכיל להטיב ר"ל שמונעו מלעסוק גם בלימוד זה שיבא לזדע טובה מלימודו
דהיינו יראת שמים :

אמרו רז"ל למה שלח יאשיהו המלך לחולד' הנביא' לררוס אודות הספר הנמלא ולמה לא שלח אל
ירמיה וחרלו ר"ל מפני שהגשם רחמינות הן ולחלוד' היו מובן כלל האלך שידן גבי נבוא'
רחמינות והלא הנביא אינו יכול לדבר יותר וזאת מה שאמר' לו מפי הסי' שמצוי משם מ"ו דרוש
גדול ע"י אך אינו זוכר וציקר העצם הוא זה כי בודאי הי' כח בדברו לשון הנבוא' להפוך מרגמות
לרחמינות והכוונ' שבאמת הנבי' לא הי' משג' ח"ו הריבורים ששמע מפי הקב"ה אך הדבר הי' תלוי
בניגון הנביא בלחיה ניגון פי' מדבר הנבוא' זו לישראל וידוע שהניגון הוא טעמי' שהם בחכמ' וציקר
הנבוא' תלוי בטעמים וסרתי' כי רובא דרובא הטעמים של לחיה פ' מהפסים פי' הם משמעות נמלא
זה הי' תלוי בדיבור הנביא חס' הי' מדבר לישראל בטעמי' חוקים או היתה הנבואה כעין רגוזה
ואם הי' בטעמים אחרים הי' קצין רחמינות ומה גם שהנביא הי' מצורר בזה רחמינות העליון
ע"י טעמים של רחמים לכן שלח לחולד' לפי שהגשם רחמינות הם ויכולת להפוך הנבואה מצידי
רגוזה לרחמינות וזהו סוד אדני נתן לי ל' לימודים ר"ל שהנבואה היא בלשני דיינו ע"י ניגון
הטעמים :

הוכיח הוכיח את עמיך פי' כשתוכיח את האדם אל תוכיח אותו לנכח פן יתבייש אלא תוכיח
אדם אחר שהו' נקי מעבירה והוא ירגיש אותו האדך שאתה רואה שהיא בעל העבירה
בעלם נמלא שאינו מתיביש בתוכחתך ופי' הסי' הוא כן הוכיח ר"ל בשפתה רואה להוכיח אדם מן
עבירה תעשה כך הוכיח את עמיך בחורה ובמע"ע כמיך אדם כשר כמיך והאדם הלך לתוכח'
הוא ירגיש במעשיו וכן לא תשא עליו חטא ר"ל שלא יתבייש בעל העבירה בתוכח' זו :

שמעתי משל נפלא על עושה הצדיקים בעוה"ז והם כאלו הצב"ה מתרחק מהם ח"ו ר"מ אדם
שים לו כן קצין ורואה להרגיל אותו לילך מעצמו על האדך ומתרחק ממנו מעט וקוראיהו
שילך הקטן אלנו מעט וכאשר בא התינוק אל אביו מתרחק אביו עוד מעט והילך התינוק עזו אלנו
וטוב האב הזה כזה וכמה פעמים עד שארנינו לביא להליך גיבור' וזין מזה המשל פי' כל מה
שמתרחק האב מן התינוק תמיד הוא כרי שילך התינוק עוד להלן משא"כ אם לא הי' האב מתרחק
מהתינוק כשבא אלנו בפסג' הי' התינוק ע' עד ונשאר בתקום שהיא הראשון ולא הי' הולך להלן
עוד והמשל מובן מצליו שהצב"ה ראונו תמיד שצ"ק יעלה פעמי' ממדרגה למדרגה כע"ז מעשיו
לכן הקב"ה מתרחק מעצו ימנישו תמיד וע"ז משפסם בעצמו ומתחזק בצבורת בוראו ועולה
תמיד במדרגה יותר עליונה : וריב"ש נתן סיגן ע"ז רובא יתנינו עלמות :

במדרש' ושרי אשת הברס הק"ד אשת חיל עשרת בעלה ר' יוחנן ור"ל חד אמר עשרת בעלה בעלה
אשתערה בה והיא לא אשתערת בבעלי' פי' במ"כ שהיוד שלה נחלק' ונעש' הי' לשרה וה'
לאברהם וחד אמר' מרתה שאל' כל אשר' תאמר אליך שרה שצע בקולה לקול רוח הקודש שבה וי"ל
הפי' שאר"ל ואת הנפש אשר עשו בחרן אמרו בזה"ר שהיו נשמות הגרים וגם אברהם אינו מוליד
אברהם מוליד שרי אין לה ולר' אכל שרה תלד' ויש לתת טעם לזה למה ויוכן ע"פ שאמר' כי ב"ה
ה' לור עולמים וחרז"ל עוה"ז נברא בה' ועוה"ב ביד נמלא לפי"ז ר"ל כפאטנו שהולדת גופים הנשמיים
לא היו יכולין להוליד עד עתה מפני שלא הי' בשמות אות' הי' שממו נברא השוה"ז ועיקר קיום
העוה"ז כמ"ש בה' בראש שהם אותיות אברהם והסימן הוא' הא' לכת זרע שאות' הי' הוא גורם הולדת
הזרע כמ"ש בזוהר ובכחות פסח אבל הולדת הנשמות שהם נשמות המצות לביה"ב נברא ביו"ד ואות
יוד הי' בשרי לכן היו יכולים להוליד נשמות הגרים אך נ"ל הלא נאמר כולם בחכמ' עשית ואמרו
בעה"ז כולם במחשב' לתברירו שהוא אות' יוד הנקרא חכמ' ומחשב' אבל בהכרח שנס בריאת עוה"ז
היא בלות יוד ובכדי להבין כ"ז נאמר הגם שבאמת נברא הכל ביו"ד שהוא יוד מזמרות אך מפני
שהיוד

שהיוד שהוא מחשב נק עיונית והוא דוגמת הבע"מ אומן העושה איזה כלי הנה הוא משיס כלל המחשבתו ועיונו בליור ובתמונת הכלי ההוא והנה כח הפועל בנפעל נמלא בהכרח שיהי' כח המחשבה בעיונית שם בליור ובתמונתו ומקודם עשיית הכלי היחה המחשב' סתומה ונעלמה ר"ל שהיה העיון במחשבתו לעשות הכלי אך בסיחוס גדול ואח"כ כשעשה הכלי במעשה נתגלית ועם כל זה כח המחשבה מעורב בתוכו נמלא מתחלה היה הכלי במחשב' ואח"כ המחשב' בתוך הכלי והכו מרמז שם שרי שהוא לשון שר לשון הבעה אחריו ולא עתה ולרמזו על אוח יוד שהיא עיוני' לשון שר כ"ל שהוא החכמי' והמחשב' אשר נעשית כל הגבראים ע"י והנה ארז"ל כל מה שיש למטה יש למעלה למטה בניס למעלה בניס למטה עבדים למעל' עבדים למטה שרפים למעל' שרפים זכו' ויש לדקדק איך יהי' זה שיהא שוים עליונים לתחתונים ותחתונים העליונים להל העולמות העליונים המה המשפיעים והתחתונים המה המקבלים והם דוגמת העשיר המשפיע לעני המקבל ואיך יתהוה העני עם העשיר איך לפי הכל' וכן שבתאמת העולמות העליונים המה הדברים המשפיעים לפי ששם היא עיקר החכמה והמחשבה הנקראת וד כ"ל ששם יוד מאמרות אך אח"כ נחלקי אות היו"ד ועשו ב' היות ה' למעלה ה' למטה לא שנעק' אות היוד לגמרי כי הלא ב"וד מאמרות נבראו כ"ל אך מפני שבו"ה"ג. ר"ל בה' היה מתחל' בהעלם סתום בתוך המחשב' כמו הכלי שהי' מתחלה סתומ' במחשבת האומן כן היה אית ה' שהי' הדבור אשר נק' ה' מילאות הפה היחה סתומה בתוך היוד ואח"כ בעשיות הכלי שהוא עוה"ז בהבראש באברה' נתגל' ה' מתחלה שהוא היבור כנודע ועכ"ז כח היוד בתוכה שהוא יוד של מילוי ה"ה המורה על עוה"ז וה' עילאה ג"כ במלוי יוד כשאררת נעטלה וזכו שם שרה בה' ר"ל כח הפעל בנפעל הפעל שהוא ענינו לשון שר הוא בנפעל שהוא בצלות ה' המקבל אך עכ"ז קשה איך יכולים להיות שוים הפעל כנפעל ומה גם שגם עוה"ז שהוא המשפיע שהוא מרומז בשם שרה למה נקרא עתה בשם נקבה בה' אך הנה ידוע מעשר' ל יוכר ממה שהעגל רואה לינק פרה רואה להניק כו' וזכו דמיון האב המלמד את בנו החביב כל מה שהבן מלליח ומתחכ' בלמודו יס להאב שמחה ותענוג גדול ביותר וזכו האב הגם שהאב הוא המשפיע העיקרי שלמדו עיקר החכמ' עכ"ז בערך התענוג המגיע לאב מבנו וקרא האב מקבל בערך הזה והנמשל מובן מאליו וי"ש בזהר ישראל מפרסנין לעילא ר"ל בקיומם התור' והמונות מוסיפים כח בפמליא של מעלה נמלא כך שם שרה אע"פ שהוא עקרית היוד המשפיע עכ"ז היא עתה לשון נקבה בערך התענוג והשמח' המקבלת ממעשה היתחונים והנה הגם שטולם השמח' והתענוג הוא רוחי מאד ביותר עליון מעולם החכמה והמחשב' כחזר דברושים עכ"ל התענוג והשמח' הבהה להם מחכמת בנו בהכרח הוא שהוא היותר קטן מהחכמ' בהיות שהוא מסתעף מחכמת בנו שהוא חכמ' תחלה לכך אפשר שהוא רמז ו"ל ח"א נעלה אתעטרת בה והיא לא אתעטרת בנעלה ר"ל בעל' שהוא דמיון הבן שפיקר חכמתו ממנו אתעטרת בה שששית ממנ' החכמ' עטר' לראש' חכמה עילא' שיקבל נעשה עטר' לו אבל איכה הגם שהיא המקבלת ג"כ מנעלה שמח' ותענוג עכ"ז בהיותה מסתעף מחכמ' תחת' איכה קרוי' עטר' כי עיקר היוד שהוא חכמ' הוא למעלה רק שבמקלת הוא נק' טק' כ"ל כמו כל עילות ועילות בערך שהוא מקבל מעילת העליון נק' נוק' ובתוך שהוא משפיע לתחתון נק' דבר ומ"ש וח"א איכו מרתה דבעל' יוכן עפ"י מ"ש בכתבים שכל מדריג' תחתון' של עולם העליון נעש' הד"ד בעולם שתחתיו וכדי לקר' הדבר' לשכל נמשיל משל לרב המלמד לתלמידו והנה חכמת הרב גדולה היא מאד עד אין קץ ומה גם שהיא נעלמת וסתומ' במחשבתו ובודאי בלתי יכולת התלמוד להשיגו אלא מה השגת התלמיד הדבור שהוא שומע מפי הרב ועכ"ז רס לא יסיס עיונו ומחשבתו אל דבור הרב לא יקבל אפי' הדברים כהווייתן נמלא הדברים היילאים מפי הרב היא מדריג' התחתונה כנודע וכנסת בתוך המחשבה של התלמיד שהוא המוחין וזכו בתחלת הלימוד של התלמיד אינו מקבל רק הדברים כהווייתן אך כאשר התלמיד מתחכם יותר יכול הרב להבינו התכת הדברים ופסע בהגתם אבל הפנימיות שהוא חכמ' הנעלמ' אין כח לא בתלמיד להשיגו ולא בהרב להבינו אך זאת פעולת הרב בתלמידו שמינה בו רוס' חכמתו הכתומ' ומחמת זכה הפעל בנפעל הרושם ההוא מתחזק ומחשפט מעט מעט ונגדלת בדתו נמלא שיש ג' מדרגות בהבנת התלמוד א' הוא הדברים כהווייתן והב' הוא הגנת הדברים כפשטן והג' היא הפנימיות ואפשר שג' מדרגות אלו הכל' נקרא נר"ן וי"ש הב' כל אשר תאמר אליך שרה שמת בקולה ולמה לא תאמר שמת להמיר כמו שהתחיל כל אשר תאמר והבן וזה ידוע כי החכמ' נקרא קודם ואל' שהדברים נקרא נפש החכמ' הגנת' נקרא רוח החכמ' פנימיות נקרא שגמת החכמ' ואל' המדרג' ההמשל' נקרא רוח הקודש שהוא דבר ממולט בין נפש לנשם' לכן דרשו לקול רוח הקודש לרמז הכל' לדבר הממולט שהוא הרוח והוא ג"כ נק' חול שבתוך הדבור פי' כי הלא הקול הוא גולמי קול בטלמא והדבור הוא המגלה שהדביר הוא הפרע הנעש' פי' הכלל וזדמה

ליקוטי יקרים

זה לא למשל אם לא היה הקול מלורף עם הדבור הגה לא היה הדבור נשמע וגם אם לא היה די ורה הוא גולמי בלתי מושג וזה כלל לריך לפירע ופרע לריך לכלל וזהו המליקה שאמרנו שהפרע לריך לכלל שפרשנו שאם לא היה הכלל מלורף עם הדבור לא היה הדבור נשמע ר"ל לא היה הדבור מובן לשון שומע יוסף אף זה אם לא היה הקול מלורף עם הדבור לא היה מיבן ומושג מפני שהקול הוא חיות הדבור וזהו רוח הקודש וזה שמע בקול' כלומר היו מקבל ממנה הנבנת הדבורים שהיא הקיל המליקה עם הדבור הנק' רוח הקודש כנ"ל וזה חילוק שבין המ"ד שהיו המ"ד הא המשיל הקבל' למוחין נמורים שהוא חכמ' כנ"ל שהיא עברה בראשה כנז' והמ"ד הבי' המשיל הקבל' רק למדריגה אמצעי כנ"ל לכן אינה נקראת' עערת' עעלה בעלם רק מרת' רבעלה דמכל מקום אף על פי שאינם מוחין נמורים עכ"ז מקבל נקרא דוגמת התלמיד המקבל מהרב מדריגה האמצעי כנ"ל ולכן אמר מרתה דבעלה סהוא לשון הרב בערך התלמיד

במדרש' אמר הקב"ה האיד' אני קורא לירושלים אם אקרא אותה כאשר קראה שם שנחמר ימלכי דק מנ' שלם הרי אברהם קורא תגר מפני שאברהם קראה יראה שנאמר ויקרא אברהם כו' יראה לכן קראה בשם שני' ירושלים יראה שלם : וי"ל הלא שם היה קודם לאברהם ומתחלה קראה שם שמה שלם ואח"כ קרא' אברהם יראה א"כ היה לו לקרואה שלם ירא' ועיד' למה קרא' בויו"י ירושלים ולא נא' ועוד מה ענין קריאת התגר ומה אכפת להו' אם יקרא שמה כך או כך וי"ל שני הליקוי' הג"ל לדבר א' נחבזונו להשפיע שפע במדה הג"ל הנק' ירושלים רק היו מוחלקים קריאת שמה כמו שנבאר והוא כי הלא כתוב ויט אהלה בית אל מים ועי מקדם ויבן שם מזבח ויקרא בשם ה' הג"ל ויקרא לה' ומה בוא הכ' למדרינו בזה באיזה מקום בנה מזבח' להקריב קרבן ועפ"י הג"ל יובן שכל מנמת אברהם וכוונתו היה להשפיע במדה הג"ל הקרא שם ה' וארז"ל לא כשתי נכתב אני נקרא נכתב אני ב"ה ונקרא בלדני וכבר ביארנו ששם האדני הוא מלדניו ר"ל כי שם הוי"ה מורה על שם העולם ה' היה ויהי' אבל אדני' אינו נקרא ארון אלף מלך עבדים הקוראים אותו וזמכירים ארונתו ומלכותו וזולתם לא מתואר שמו ארון כי תינ' מלך בלא עם ואין ארון בלא עבדים זהעטעם העיקרי הם ישראל שעי' נקראת מלך שנאמר כה אמר מלך לור ישראל ונאלו וז"ש ושמינו קראת בשמך ר"ל שם אדנות הוא מלדניו שאנחנו קוראים אותו ארון וזהו בראשית בשביל ישראל שנקרא ראשית ר"ל כי עיקר כוונת בריאת עולם הית' כדי להתגלות אדנותו ומלכותו ואלהותו בכדי להיעיב לברואים וכ"ז בלתי אשפיר להתגלות אם לא עיי' ישראל וז"ש ישראל עלו במחשב' כי עיקר כוונת הבריא' הית' בש' ילם שמחילי' ה' רק מהשבת שם אדני וזה נק' אברהם אבר' ס' ולכן אברהם אינו מוליד כי עדיין לא קיבל' דבר וכאשר נמשך אות ה' אליו ונקרא אברהם אז הוא מוליד ר"ל שנתגל' אדנותו ומלכותו כי אות ה' מגל' הדבור שהוא ה' מולאות הפה וז"ש בזהוהו שבלות ה' מקבלת דבר נער כ' נער ק' וז"ש ויקרא בשם ה' ר"ל בשם שהוא אדנות קרא והמשיך אליה שם הוי"ה וזה הקרבן שהקריב כנ"ל לשון התקרבות והשתבחות ה' השמות יחד וזהו עיי' התי' מתגלית שהוא ה' מולאות הפה וז"ש אהלה בה' ונקרא' בו' לרמוז להב"ל' הגם שקבלה דבר שהוא ו' עכ"ז נכתב בה' לרמוז שהי' הקבל עיי' ה' מולאות כו' :

ואפשר לומר בגם לזה רמז הכ' בית אל מים והעי מקדם ורדוע שהי' הקבל עיי' ה' מולאות הנק' מזרח וה' תחא' לנוק מערב ויהי' המשך הפ' ויט אהלה בה עיי' ה' מולאות הפה ונעשית אהלו בו' כלומר שהקריב אליה ונעשית בית אל שהוא רומז זה ביהיכל קדשו ותפארת ארם לשבת בית ונקראת נקודה ביהיכלי' שהמשיך אלי' שם הוי"ה שהוא תח"ת הנק' ארם מ"ה וזהו אברהם אבר מ"ה ונמשך אליה המוחין שהוא חכמ' כח מ"ה וחכמ' נק' יו"ד שהיא נקוד' וזהו נקודה בה' כלי' ואז נקרא בית אל ר"ל כי הלא המל' נקרא בית ובתוך אותו הבית יש נקודה כב' דבראשית וזאת הנקוד' רומזת לשם אל' כי"ד כי הנקוד' מאיר' לתלת עלמין שהם ג' קוין של אות הב' הרי הם ג' יודין' שהוא לי' ועם הנקוד' עלמה הרי אל' וזהו בית אל מים וכל זה להמשיך לה עיי' ה' מולאות הפה שהיא ה' היתוספסא שבאברהם וזהו רמז והעי מקדם כי העי' נימ' פ"ה כי לכן נכתב העי בה כי באמת שם העיר הוא עי בג' ה' וככתוב בה' לרמוז הג"ל ונס המשיך אליה אות הו' שהוא הוי"ה הנקרא ת"ת וגם היא הקול הנכנס בתוך הדבור שהיא ו' ת"ת הנקרא מזרח ואחר שאמר כל בניי' וכל המשכות אמר ויבן מזבח שהוא בנין המל' הנק' מזבח או ויקרא בשם ה' כנ"ל נט אפסר לומר ויקרא בשם ה' שקרא שם אדני' הוי"ה בעלם שפעשה יתוד נמור והנה כל אלו ההמשכות ה' מלך הנבזר כי ידוע שיעקר צמיני' הוא מלך הנבזר' ואח"כ המשיך לה היסודים וזהו ויסע אברהם הלך ונסיע הנגבה שהם היסודים ונקראים רדום ומה שנקרא' עתה אברהם והלא כבר המשיך לה ה' מולאות שהוא ה' שבאברהם זה ל"ק כי ידוע כי בעת שהיא מקבלת מדריג' יוחר עליו' לריך שתחזור לחי' קטנות כדוע ומ"ש הנכב' בה' ולא אמר הנכב' ואף גם שהם קדמה ימה שניהם ג"כ נכתבו בה' זה אינו ראי' כי שם ההמשכות ה' מלך

ליקוטי יקרים

מזל הגבור כ"ל שהוא כ' כודע אבל כלו שהוא חסדים לזה כ' בה' אך כ"ל וא עפ"י שהחסדים מתפשטים ויורדים לעולם שתחיתיהם המה בעולם חסדים עכ"ל ל"ק מזל מקבל התחתון בחמת הוא חסד הנמשך אליו אבל להחסדים עלמון ההתפשטות וההורדות נופל להם היא נקרא לך גבורות שמוכרחי לירד מעולם עליון לתחתון ואעפ"י שאין העולם נחש' בשביל זה כי הוא רמיון המדליק נר מנר ומכ"ס באל"י עליונים עכ"ל ההסתכלות וההבט' לצולם התחתון שמוכרח להביט לעולם הקטן בערכו וזהו ההסתכלות חו"ג כי בהורדת חסדים יש בו לך גבורות כנ"ל ופשיט' בהורדת הגבורות מוכרח שיתכללו בהם קלת חסדים כי מפאת עלמו בלתי אפשר להורידם שיתפשטו לתחת כי טבע האש לעלות למעל' ולא לירד למטה משא"כ חסדים טבעם לירד למט' ולהתפשט כמו מים וז"ש כלל ט' חו"ג המה כלולים זכ"ל :

ונחזור לענין בראשית ב' ראשית נקוד' בהיכלי' בשביל ישראל שנקראו ראשית כי הנקוד' היא יוד שהוא חכמ' בית בתי' אבא יסר ברתא וזה ידוע שאות י' הוא המלומלמלת והטני' מכל אותיות כי כאמר והחכמ' מאין תמלא מפני שהחכמה קרוב' לאין ומכרת ברוממותו וגדולתו ית' הוא מקטנת עלמ' מפני היראה להביני' לךך היא קטני' ומלומלמלת מכל האותיות ולכן דווקא בשביל ישראל ומטעם המוכר ועוד שא"ל להמשיך נקודות החכמ' כ"ל לישראל כי הם מקמינים א"ע כמ"ס כי קטן יעקב נער ישראל ומחמת קטנותם וענותותם יכולים להשיג החכמ' כי עיקר משכן וחיכל החכמ' הוא הענו' והו גרמוו בראשיות ענוה כי אות הע' יטור ותמונת' הוא כ"ז שזה מורה שנכנס אות ו' תוך אות הב' ר"ל שאות הו' הוא התפשטות ואריכות הי' שהיא חכמה נכנס תוך אות הב' כ"ב שכתוב בראשית ב' וזהו שאלו שיקר קיום העולם זהו אות העין והא"כ שהיא חכמה ענוה עוד כ"ו שפרטות כי בעתך אות הע' הי' כ"ו בהעלם והא"כ המה בהתגלו' תוך המל' ה' תתא' שזהו ג"כ ה' שבתצבת ענוה . עוד כ"ל שאות ו' שבתוך הב' רומז על ז' ימי הבנין כודע שיום השביעי שהיא הנקוד' והתיות של ימי המעש' לךך ההמשך נק' ו והיוד שג"ג ה' הוא הו' החיות שבתוכי' הי"ל מכל זה שאברהם כל כוננתו הי' להשפיע צדקת המלכות ולכן נקרא מלכי' דרך שאר"ל שהמליך מדריגה הנק' דרך ואמר בזה המליך שלם ר"ל שהמשיך אליו ש"ע נהורין ג' שלם שהם רחמים וחסדים נפירים זאי' רוצה להמשיך תחל' החסדים קודם הגבורות ואפשר לומר שזהו רמז מ"ש הילול' לזכר ויין כידוע לחם הוא גימ' ג' הרוי"ת שהם חסדים והיין הוא מסגרת הגבורות רמז להגיל להמשיך החסדים תחלה והא"כ הגבורות והמשכת השפע הזה הית' קודם חרה"ר וגם בביא' המשיח בב"י אבל עתה בעוה"ר אה"ל ע"ה לירך להמשי' תזל' הגבורות והא"כ חסדים בכדי להמתיקם לךך קרא' ירא' שהוא גימ' גבורי' ובאצת גם אברהם הסכים לקרות' גם שלם אך החילוק אברהם הי' קירא' ירא' שלם שהוא גבורות וחסדים ושם קרא' שלם ירא' לרמוז שהחסדים קודמים לגבורות כי שני הליקוים הללו רלו לתקן חצו חרה"ר אך שם דרו' לתקן מכל וכל כמו קודם התעל' אבל אברהם ראה שזה בלתי אפשרי בעיה"ז כ"ל בציאת המשיח אמר דיו שיתקן בךך שיומשכו גבורות תזל' ובהגם שצדקת החסדים אה"כ יוכלו להמתיק הגבורות משא"כ אם היה בהיפך כי יש חשש שלא יתגברו הגבורות על החסדים :

ואפשר לומר שזהו פ' המדרש אמר הקב"ה אך אני קורא' כו' אם כמו שקרא' שם הרי אברהם קורא תגר שהרי בצמת אברהם כיון סדר האמיתי של ההגשכ' חזר התעל' ואפשר אם יהי' בהיפך יתבטלו החסדים ח"ו ומה שר"ל תיקון גדול יהי' גריעות ח"ו כי בעוה"ז א"ל לתקן תיקון גדול כזה לךך קרא הקב"ה בשם שיהיה וכמו שהקדים אברהם גבורות לחסדים שזהו קיום העוה"ז אך לא ממש כמו שקרא' אברהם ירא' שלם דל"כ יהי' רובה שזה רומזת על הגבור על ירא' הוא ד' אותיות ושם שהוא החסדים הוא רק ג' אותיות א"כ אצ"כ יש חשש שלא יתגברו הגבורות על החסדים ויתבטלו ברוב מה עשה הקב"ה עשה מב' אותיות א"ה ו' שמספרו של א"ה הוא ו' ונעש' ירושלים שנמלא החסדים והגבורות שיש זה כזה רק הכל תלוים במעשה הליקוים להנביר החסדים ויהי' קיום העולם עד ביות המשיח בב"י שאז באת' יקרא שמה בהיפך שלם יראה כי אז חין חשש כמו קודם התעל' כמבואר בכתבים :

מכתבי הליק' מוה' פייביש מזכריו

אני הכותב לענין הזהבת עמיתי ורעי אשר מעורי גדלתי בתורת ה' ויראתו לפי קס שכלינו ונבזה טורח בינינו . ובעת הפרדו מאתי בקס ממני להשלות על הכתב יוסר דברי אמת ואמונה הנשמע מפי משכילי הדור הנשי מופז בעלי רוח"ק אשר עיני ראו ולא זר כמלאך אלקים פחדם ויראתם

דיקנאזי יקרים

ויראתם וכולם ממעין אחד שמו • ה"ה האלקי ריבש"ט זללה"ה ואח"ז ב"ה אלי כתבי קודש מדברי קדשו המלהיבים החרידים לעבודת הסי"י • ואף כמה פעמים הייתי לפני האשל האלקים ר' מנחם מענדיל מוכרעמיס"לן ע"ה זלה"ה זכותם יגן עלינו • וציותר להבדיל בין המתים ובין החיים אשר שמעתי מפס ק"ק בנן של קדושים לדיק בן לדיק הרב המופלג אלקי מוה' יחיאל מיכל נ"י • ובאמת יש צדור אנשי ללון וכופרים בחכמה כמו שהיה בזמן האר"י זלה"ה אנשים כאלה כמ"ש הרמ"ז זלה"ה ואני מטודי נדבק לבי באמונת חכמים האלה וחבירי נדבק לבם ב"כ באמונתם אשרי שצחר מי באמתתם וצבריהם אוי להם לרשעים שפרקו עול תורה ויראת הסי"י מעליהם ואורחים עלמם לדיקים ומלעיזים במלאכי אלקים בשקרים ובזבים שבזדים מלבם ונפשי יודעת מאוד רשעם ורעתם כי רבה • מהם בעלי עבירה בניאוף ר"ל מהם בעלי גאוה וקנאה אשר מקנאתם כותנים פסם ומום בקדשים בשקרים ובכזבים וכבר נכלאו נביאי האמת עליהם שהיה כן צדור אחרון כמ"ה וטהי אמת נעדרת וגו' הוי האומרים לרע טוב ולטוב רע וגו' ובפרט במשנה דטוטה בעקבות משיחא וכו' • יהיה להם אשר להם ולאחננו נפשינו הללו ובאמת אמרו חז"ל כי צדור היה אין תוכחה ולא יכול אדם להוכיח רק את עצמו או חבירו ותלמידי הללמים לקולו באהבה • כי בעו"ה בזה גבר עון הקנאה ושנאה שב"ה מנצחות הלב אשר באמת אם היה כל הימים דיו וכו' אין יכולין לכתוב חללה של רשות כמ"ש רז"ל • ולדעתי רמזו לגבחות הלב שטוטה האדם למנוך על מי שתהיו במדריגה כי רשות לשון מלכות כנודע • וענין מהשכות הגבחות לא יספיק פיות האדם כל ימיו לדבר בהם כי עמוק עמוק הוא מאוד ומי שרולה לחפש אחריו לסלקו ולכות אחר"כ למדות השפלות הלב בלב שלם ע"ז אמרו חז"ל עטוה גדולה • ובאמת שמעתי כמה צנה השבועות הזה מפי הרב המגיד מוה"ר"מ נ"י שאמר בזה"ל העולם משבו שמולה להיות ענין ובאמת מלואו זו לא נאמרה בתורה רק התורה מספרת שכן משה ובאמת הס"מ העלה בלבס ד"ף שמולה להיות ענין כי מקודם מגדיל לב כל האדם בגבחותו ומדמה לו שהוא למדן גדול וחסיד ולדיק ובעל מדות טובות וישרות וירא נעים ונחמד • ובאמת לפי מעלתו היה ראוה להיות גדול מכל עמו ולא לפנות עליהם ולא להתחבר עליהם רק שזו מדה ג"ע שמלך זה נמאס בעיני העולם שיחזיקוהו לבעל גאוה ובאמת מלואו היא להיות גם ענין ושפל בדרך ולדבר עם כל ולהיות עלוב מכל • ע"כ הוא עושה עצמו ענין כ"ז הוא פיתוי הס"מ כי מתחילה הגביה לבו בקרבן ותוקד עד שאלו תחתית ואח"כ הוסיף לו מלואו זו למעלה להוסיף גאוה על גאותו :

ואמנם באמת ובאמונה מי שלומד היטב בספרי מוסר וזכה לשמוע מפי קדושי עולין החכמי השלימים באמת ויש לו מוח בקדקדו ולבו חרד לעבודת הסי"י לאחמו ולא לרמות א"ע ולהטעות א"ע אמתת ענין זה ברמזים ובקיטור גדול הוא זה כי באמת האדם מוטבע ע"ז וולד בזה שיגבה לבו כמשאחז"ל ארבעה מיני גאים ואדם מתגאה על כולם וזה מלך הקליפות נפש הרע שנתערבה בו והסי"י הזמין לי משל אמת ע"ז אם אדם נוסע בדרך בעגלה וישן ונוסע עמו בכל העגלה על הר' א' גבוה ואח"כ כשהוא ב"ה אלהי ואלו הדרך ישר כי כבר עבר הקופס והשפוע והח"כ אם נתעורר האדם הישן ואומרים לו שהוא על הקר אינו מאמין מפני שאין רואה שום סימן כי אלו ראה בראשו"י השפוע שנסע ועלה עליו ידע אבל בעת הוא שזה אליו מפניו יתתי לו לומר שהוא ב"ה ואיך יתוודע לו אח"כ כשירד מן ההר בשפוע הב' היורדת מן ההר לבקעה יבחין שהיא מתחלה בהר : ובאמת הגבחות נדמה לבר גבוה ואולי היה האדם מרגיש בעת שלבו מתגדל בקרבן בודלי היה מבחין זה שיש לו גדלות וגבחות והוא עלה אבל האדם נולד על זה ההר שהוא הגבחות כמשה"ל ואדם מתגאה על כולם ולפיכך דומה לו שאין לו גבחות ואינו בהר כלל והאיך יבחין זה אם לא שירד מן ההר לגמרי שרגלי ההר על הבקעה ממש דהיינו שירגיל א"ע בכניעה ושפלות בלב ובמעשה והעיקר בלב ויתוודע לו האמת כי באמת מי שיפתח לו הסי"י עיני הכרתו רואה שפלותו תמיד ומתבייש א"ע תמיד ק"ו בחושבו בגדולת יולר כל מעשי בראשית ב"ה וב"ש אשר מחמת גושה ממנו הוא כאין נגדו מכל וכל רק מחמת זיהמת הנפש שמעורר עיני האדם מלהביע אל האמת וצוהמא זו נולד האדם מחמת אה"ר אז נדמה לו כל הגבחות בלבו ועיניו ע"ה מראות תמיד יראה ופחד הסי"י בלבן ואינו יודע ואינו מרגיש בגבחות לבו כלל כי הוא נולד וגדל בזה מעט-מעט בכל יום גדול מחבירו אבל הסי"י נתן לנו עלה הגוה למען תלל נפשינו הקדושה מרדת שחת כי הגבחות מוהמט הנפש וס"מ אשר נללל יאבדו ולאחננו בני ישראל נעמוד כמ"ה המה יבדדו ולאחננו נעמוד ונאמר בני עבדיך ישובו וכו' ונתן לנו תורתו לגבות בה לשמה להיות דבוק בהסי"י שהוא נעלם בתורתו וכמ"ש בזה"ה תורה נקרא על שם האור וכלי מה דאיהו פתים כי הסי"י נעלם ונגלה נעלם מעין כל ונגלה בלבבות החפלי"ה ושקדים תמיד ודורשים תמיד במחשבתם ולבם לדבקה בו באמלעות תורותו ומלותיו וע"י זה הסי"י שהוא נעלם

נעלם בתורתו שהוא שמו מתגלה בלבות עמו וכלב מרגיש אהבתו ויראתו ביותר וזה נקרא תורה לשמה ר"ל כשמה תורה ר"ל תורה ותרצה להם הנעלם שהוא הש"י : וכמו ששמעתי מפי הרב המופלג מוה"ר גרשון לאלקיר תלמיד חלקי, ר' בער ז"ל שאמר בשם רבו על מאמר שאחז"ל ראה הקב"ה האור שאינו כדאי להשתמש בו וגו' ללדיקים לע"ל : והקשה האריך גמז : ואני אקצר דבריו וקושייתו ותוכן דבריו שאמר פירש דרז"ל שהתורה הוא אור גדול ומתחילה היה האור נגלה ואח"כ גמז הקב"ה והיכן גמז הקב"ה בתורה גמז והעלימו שאינו נגלה לעפשים ולאנשים בלתי שלימים והם אינם משיגים הנעלם : אבל הדיקים המרדדים לברו ודורשי השם וחוקרים אותו כמטמונים כמשה"ס אם תבקשה ככסף וכו' אזי עמיד לבוא אליהם האור וזהו וגמז ללדיקים לע"ל ר"ל שעתיד לבוא ללדיקים האור ע"י דרישותם את הש"י ע"י התורה ובאמת להדבק ע"י התורה והמלות נר"ך בתנאים רבים אשר לזאת אנשי דורינו אפילו בעלי התורה הגדולים העלימו עין מתנאים אלו הנאמרים בשמנה ודמו ככבר יש להם כולם או מקצתם וידמו להם שהם באמת בעלי תורה ועי"ז מלשינים בלדיקי עולם אבל באמת אלו ר"ל לעיין קצת בתנאים אלו ולעיין בעלמם היטב ויראו שלא זכו אפילו קצת מן הקצת תנאי קטן שבהם בודאי היה שצדק אלו ה' והיה דורשים דבר ה' אך ומה הדרך ילכו בה : והתנאים הם רבים אבל הקטן שבכול' להיות מופשט מתאוות הזמן במחלל ומשפה וטייה ויוזג ולשבור כוחות הגופניות עד שאפילו נעת המוכרח לדיבריה הני"ל מומתם ההתלהבות לבו לתורה ולעבודת הש"י למען שמו בהבנה לא יחשוב אלו התענוג העוה"ז של אותו הדבר כמו אם האדם שמה במו"צ שהריהו אינו מרגיש כלל בתענוג קטן של חכמה י' וזהו במיעוט תענוג ואינו אומר במעט תענוג רק במיעוט כי למעט אל"ל רק אפילו ההכרה ימעט דהיינו שירבה תענוג והסקות דביקות חלקים בלבו ע"י התורה עד שיכנה זה כשרגל צדיקה : אם יהיה לו מועט תענוג אזי יהיה בזה כמו שאחז"ל הנאה כדעה אלדס בע"כ והפיקר שהיה לא אפשר ולא מכווין ואפילו אפשר שרי רק העיקר לא מכוון כדוע זה הכל בענין המותר ללכול ולשתות ומוכרח בו ונ"כ בענין היוזג המוכרח נעת ההכרה זה התנאי הקטן .

והלואי שבאמת באפם קצהו ממנו ק"ו התנאים המבוארים במשנה באימה ויראה ובעונה ובשמחה אינו מניח לבו וכו' כי מי זה פתי שיאמר ברבו שיש לו אימה בעת דימודו היכן הוא אימתו ופחדו לפני מי ומפני מה הוא הפחד ועי"ז עפעפינו יזכו מים בראותינו המשנה איך אנו רחוקים מאוד מן האמת כגבוה שמים עד הארץ ויותר מזה : ולמה לא נודה על האמת בינינו ובין בוראינו יתברך ואף לפני כל נשפיל אצלינו כאיזוב בראותינו וביודעינו הסרוגיני חוץ מכמה עוונות ופשעים לנו אשר כבר האריך ברי"ח הק' על זה נאמר ולרשע אמר וכו' שתורתינו נמאסת ח"ו במני הש"י ואין להאריך בזה כי הוא ידוע לכל וכללו של דבר עיקר בריאת העולם ה' בשביר ישראל כנודע בראשית בשביר ישראל ובשביר התורי שר"ל שישראד יתדבקו א"ע בהש"י ע"י התורה לזה ה' רצון הש"י ותענוג שלו שיבראו העולמות ובתוכם ועיקר הגושא כולם הוא איש הישר לי שמתדבק להש"י ע"י התורה ונמצא נשמת ישראל נשתלשל מרצון הש"י הנק' בספרי מוחא דאבי שר"ל רצון אבינו ובה דרך ממה צימצומים עד רדתה לעולם השופר בגוף ואח"כ כשנופה בחשקה לחשוק בהש"י ותפר האבינו' תאוות הזמן ורא יתאוה רק להש"י אזי יש להש"י תענוג כמו משל האב ואם שיש להם תענוג מבניהם שירד מעצמם וממוחם למדריגות תחתונות שלהם ואח"כ כשנגמר היצירה ונולד ונגדל מעט ונושאים את הילד על זרועותיהם יש להם תענוג גדוד כביכול הש"י יש לו תענוג גדול זה ממנו כנודע בשאנו שבים להדבק ומדבקים עצמינו באהבתו ויראתו שהם נק' זרועות עולם וזהו אנכי תרגלתי לאפרים קחם על זרועותי וכמו שהבן משחק בשחקי התינוקות באנונים וכדומה ובשורואה את אביו מכירו ומניח את הכל ורץ לקראת אביו שיקחנו על זרועותיו ואביו לקחו ומחבקו ומנשקו כך כשיבא לנו התעוררות בלב שהוא התראות הש"י שמתראה בכל עת לנפשות עמו ישראל אזי אם נרוץ להדבק אליו ע"י התורה ומע"ט וחפדה אזי נזכה לנשיקות כמו שאמר הכתוב ישקני כו' וכידוע ענין הנשיקות מספר ר"ח בשער האהבה :

אבל מי שרוצה להדבק להש"י באמת בלתי לה' לברו הוא מבין שא"א להדבק בו אם לא שירחה ממנו גבהות לבו ויכיר חסרונו ופחיתותו תמיד כ"כ שלא ירמה בעיניו שיש לו איזה מעלה כי האמת הוא כך דמשכיל כי בלתי זה מאמר הכ' תועבת ה' כל גבה לב ור"ל אפי' בלב ואפי' בכל דהוא כמו אין לשפחהך כל בבית וכמ"ש בגמרא לא מינה ולא מקצתה מי

ליקוטי יקרים

מי זופרא מאי דכתיב תועבת ה' כו וכל מה שיבין שפלותו ויתמיד בה במחשבה ובמעט
יותר ירגיש הביקות נפשו בהש"י ועי"ז ילהיט לבו להיות רודף אחר השפלות וכוונות זנב לאריות
ודא ראש לשועלים בראותו כי יותר מה שמקמין א"ע ומשפיל א"ע בלבו יוצר יכול להרבה
להש"י ומה לו יותר מהעו"ז כ"א זה הלא כולם כאין נגד זה הדביקות כי הכל כהו ואבד ודיא
יעמד יחד לנצח

ובאמת לא כל אדם זוכה כי לא עליך המלאכה לגמור כו' ואנו צריכים להפשיט עצמינו
בכר האפשר כמה דאפשר ובעת האפשר מכל עניני העו"ז ולדבק בהש"י עי" התורה
ומע"ט באמת והכר עי" שפלות ועי" התורה וכל לבוא לשפלות ועו"ז כמשחול ומלבשתו
ענוה ואעי"פ שאמר"ל שאחד מדרכי התורה בענוה נמצא ענוה קודמת באמת יש ענוה בראש
ויש ענוה בסוף כי ענוה הראשונה ר"ל הרחקת הגבוהות וענפיהם המתלדים כמו כנס וכדומה
וענוה בסוף ר"ל טבעת השפלות בלב מחמת יראת הש"י באמיתות ובאמת יש יראה בראש
יראה בסוף נ"כ וא" להארץ בכל זה כי המבין יבין הכל אבל עיקר לימוד התורה לשמה
צריך להיות לדבק בהש"י ולהכניע ולהשפיל לפניו ולפני כל . ויותר שיזכור תורה יתדבק
יותר בהש"י ויתקרב אליו יהי יותר שפל רוח ר"ל רוח לשון רצון שרצונו יהי שפל . ועי"ז
יובן מאמר רז"ל כל הרומד תורה לתלמיד שאינו הגון כזורק אבן למרקולים שנאמר בצדור
אבן במרמ"מ כן נתון לכס"ר כבוד עכ"ל . ויפלא זה לכאורה מה זה הרמזין ומה דוקא רמזין
זה ולא רמזין אחר . אבל באמת גיל כונות הגמ הוא כמו שאה"ל כי ידוע הפוער עצמו לפעור
זורק אבן למרקולים חייב אעי"פ שכיוון לבנותי כיון שעבודתי בכך אעי"פ שהוא מכון לבנותו
הוא מתקבצת מזה כבוד ומתגדלת כיון שזה עבודתם וכדומה זה ממש אם אדם רומד תורה
לתלמיד שאינו הגון הכוונה להרביקו בה ולהסיר מלבו גבוהות לבו ולשיש אחרי"ן מן הלב
כמשחול ומלבשתו ענוה נמצא מכון להשכיב רב התלמיד בזה ואם הוא תלמיד שאינו הגון
אוי ח"ו יותר מקבד גבוהות בלב מן הלימוד מפני שרוצה להיות למדן ואין כונתו כלל לשיש
דק לשמו בלבד שיהי מופלג בתורה הרף ונקי נמצא אעי"פ שרבו מכון בדברי תורה שלומדו
להשפיל לבבו הוא מנביה א"ע בזה ממש דומה כזורק אבן למרקולים והבן .

ובאמת רבים מבני עמינו המדומים בעיניהם ובעיני העולם חכמים גדולים כתורה בנגלה
ובנסתר ומדומים ביראה בכל הדברים וסוברים שבאו לקצת תורה ויראה אבל באמת
עדיין לא זכו אפי' לדיעה קטנה מתורת אלקינו שהוא נק' תורה ע"ש שמורה הנעלם שהיא
הש"י ממש כמ"ש הקדוש אלקי ר"מ מענדיך הנ"ל וז"ל שאמר בפי' תורת ה' תמימה ר"ל ע"ד
צחות שתורת ה' דייקא תמימה שעדיין לא נגע אדם באש קצרו כי דומי יק' חיצונות התור'
שאין במחשבת' להדבק בהש"י להיות מרכבה לו ולירא ממנו ולהאבה אותו עי' התורה כמ"ש
הארז"ל בס' קטן שערי צ' כי הם אינם יודעים כלל מה זה הדביקות בהש"י ומה זה האהבה
והיראה כי הם סוברים שזה בעצמו הלימוד שרומדים הוא הדביקות והוא האהבה והוא היראה
והאין אפשר זה והלא ידוע ומפורסם שיש כמה יומדים שהם בעלי ניאוף ר"ל ובעלי עבירות
ידועים ואף מאומים שלומדים התורה שלנו האין יתכן שזה יהיה הדביקות בה' כי א"א כמי
שהוא דבוק בהש"י באהבה ויראה שיבא לדי' חשא קל ק"ו להמו' ק"ו שיהי דבוק בא זה
תאוה ח"ו כי הוא הש"י קדוש ומובדל מכל החומרות אלא וודאי א"צ לפנים שענין אהבת
הש"י ויראתו הוא ענין אחר שהוא בלב שיהי' לבי ממשד וירא מהש"י תמיד ויהי' בעור
אהבתו בלבו תמיד כמ"ש הרמב"ם בסוף ס' המדע כפ"י מה' תשובה משנה ג' וז"ל כיצד הוא
אהבה הראוי כו' ע"ש וזה אין האדם קונה ומתובר בה כ"א עי' התורה לשמה ועיקר מקידם
התפלה בדביקות ובהתלהבות הלב ובכפיות כל כחותינו למחשבות זכות ושהירות להש"י תמיד
ובפרישות כל התענוגים ואצ"ל פריש' עבירות קלות וחמירות וכל דיקדוקים ובנקיין כל
האברים ושמירתם בהקדושה השייכה להם כמ"ש הספרי מוסר ויותר בעד ר"ת אבל כמו
שהם נזהגים וממלזים בתפלה האין יהי' דהם דביקות בה' עי' התורה ובאמת אינם לומדים
דק מצות אנשים מלומדה למען יחכמו ועי"ז אמר הכ' הוי' אהבה לבא להתדבק במי שנעלה בה כנ"ל
חסד דעבדין לגרמייהו כידוע עיקר התור' הוא לשמה לבא להתדבק במי שנעלה בה כנ"ל
להיות מרכבה אליו והוי' שאח"ל דבר גדול ודבר קטן . דבר גדול מעשה מרכבה ודבר קטן
היות דאביי ורבא וה"ו שיקראו חכמים להיות דאביי ורבא דבר קטן בי זה עיקר דברתינו
הנאמרה כמיני מפי' הבורא ית"ש ואף גס שקראו למעשי' מרכבי' דבר גדול כי הלא בוגינינו רובם

ליקוטי יקרים

כמעט כולם בקיאים בכתבי הארז"ל שנלה בל עניני מעשה מרכב' אלא באמת הן תורה הנגלה הן תור' הנסתרת הכל סוג א' כי הכל הולך אחר כוונת האדם בה אם בוונת האדם בה לירע ענינה אינו וזכה לשום דבר במ"ש בר"ח שעליו נאמר וכל חסדו בציץ השדה אבל אם כוונתו שחושק לדבק בהש"י להיות מרכבה לו ואין רזה דרך ב"א ע"י התור' והמצות אזי הן ע"י תור' הנגלה הן ע"י תור' הנסתרות ידבק א"ע רק שע"י הנסתרות יזכה לדביקות נפלא יותר וזה לדעתי כוונתם דבר קטן היות דאב"י ורבא ר"ל השכל שיש בפלפול הגם שהוא היות וקושיית דאב"י ורבא וחדודי הו' דבר קטן ר"ל מי שלומד שכל זה שיש לו תענוג מזה הוא קטן וכאין הוא ואינו נוגע להש"י רק כמו שחושקים לדבר חכמה אחרת אבל מי שחושק להיות מרכבה להש"י ע"י התורה וזהו דבר גדול מעשה מרכב' ר"ל לעשות עצמו מרכב' להש"י על ידי התור' :

באמת רבים וכן שלימים החושקים בתור' והוגים בה יומם ולילה וסוברים שהם דביקים בה' ובתורתו ומתענגים יותר בלימודם מכל עניני עולם הזה וסוברים שמקיימים הפ' אמור לחכמה אחותי את אבל עדיין לא אור נגה עליהם כי למה אמר הכ' ודמה לחכמ' לאמר אחותי את ר"ל שיתדבק בה באהב ודמה לא דמה החכמ' ראש' וכמ"ש במ"א אשת חיל וגו' אבל הענין כי יש תענוג מאיש לאשה ויש תענוג ב' ה' ואחות וההפרש ביניהם זה תלוי בדבר והוא בשל ואחר המעשה שונאים זא"ז ויכולים להפריד בנש' זה אינו תלוי בדבר רק מחמת ההכרח שהם נולדים מכה אב ואם א' וענין זה יקרה לחכמה כי אפשר לאהוב מחמת התענוג שיש לו למי שלומד החכמ' ורגיל בה תמיד ומשתעשע ביופיו וזה דומה לתענוג איש ואשה יפה והוא תלוי בדבר בשל אבל אמיתת אהבת החכמ' צריך להיות מחמת שהוא הבל הפה הש"י ביה וב"ש והוא עצם מעצמו כמ"ש כי ה' יתן חכמ' מפיו דעת ותבונה ואנחנו בניו הנאצלים מרצונו יח"ש ונמצא אנחנו אחים לרצונו ולחכמ' וא"א להפריד ממנו ולזה האהב' צריך ללמוד בי אע"פ שנתרחקנו מזה הדביקות מחמת שנתלבשנו בגוף עלול שנהי' אנחנו מלאים עונות ופשעים עכ"ז צריכים אנחנו לשבור לבינו הוונה ולהשיב ולהתדבק להש"י ע"י האחות שבינינו וכן החכמ' וע"י נביא לאבינו שבשמים ובאמת מי שלומד שיהי' לו תענוג מהתור' כבוד וגבהות לב אע"פ שאינו רואה זה בפ"י רק מסתמא הוא כן כמ"ש הרב מזה מנתם מענין לא סתמא שדא לשמה כד"ן המופסק בה' דענין שצ"ל לשמה צריכים לפרש ענין זה כמה פעמים ולחשוב זה כמה פעמים בלב תמיד . ק"ו בתורתנו הקדוש אם לא יהו"ק האדם כ"כ להש"י כראוי וז"ו ישכח מלבו הש"י ולא יקים מאמר השיע שותי ה' לנגדי תמיד וילמוד מצות אנשים מלומדה אזי סתמא היא שלא לשמה ואף שמתוך שלא לשמה בא לשמה זהו באמת כך אבל אנחנו אין מדברים רק איך הוא הדרך לבוא לשמה ומתי יהי זה ואיך הוא ומה הוא ונמצא מי שלומד שלא לשמה היא דומה לניאוף כמ"ש ח"ל נואף אשה חסר לב כל המקבל עליו שררה להנות ממנה אינה אלא בנואה הזה שהוא נהנה מגופה של אשה :

זכמ"ש בשל"ה שאע"פ שאמרו רז"ל לעולם ילמוד דם שלא לשמה כי מתוך וכו' אין ר"ל אין עבירה בשל"ה לשמה ח"ו כי עבירה גדולה רק ר"ל אם לא ילמוד כלל לא ידע כלל רק אם ילמוד מתחילה שלא לשמה וכשידע ויבין האמת הא"ך הוא דרכי התור' ותכלית' לדבק בהש"י ויבין שיש עבירה גדולה בשל"ה לשמה ילמוד בורא' אבל בשל"ה שלא לשמה הוא עבירה גדולה . רק מתחילה אין ברירה כיז כתב השל"ה במס' שבועות שלו : ובאמת אע"פ שא"א שלא לקבל תענוג מן התור' כי ה' מתוקה מרבם אבל באמת הותר לנו לא רק למען זה נולד' רק למען שהוא אמרת אלוה צרופה ואנו אחים בני אבינו ובאמת אם אנו לומדים תורת ה' למען שמו יש להש"י נחת אע"פ שבערכו היא שפלות גדול שמה אנו כי יזכרנו שיזכה להנות בתורתו אבל הוא רוצה בכך ורצונו הוא כבודו אבל אם ח"ו אין אנו עושים למען רק למענינו אזי יש ח"ו חרפה ועלבון גדול להש"י ולתורתו שהוא צרופה ומזוקקה שבעתים ואפי' למלאכים גמעה ויעללו בה עוללים ויונקים בני אדם הגדילים בליכולך ושינוף למען למלאות רצונם בה וזהו קלון גדול לה' ולתורתו וזהו שייך בין בענין לימוד תורה הנגלה בין בלימוד הנסתרות שיש לשניהם כוונה א' לשובה ולהפכו ח"ו ודעתיתנו זהו פ' הפסוק ברמז ערות אחותך בת איכך מולדת בית או מולדת חוץ לא תגלה ערות ר"ל קלון וחרפה של התורה הנק' אתה תך כמ"ש אמור לחכמ' אחותי את בת איכך זה הקב"ה מולדת בית ר"ל תורה הנסתרות או מולדת חוץ ר"ל הנגלות על שניהם אני אומר לא תגלה ערותך וקלונם להנות בה שלא לשמה ח"ו רק למען שמו באהב' :

ליקוטי יקרים

ואני שמעתי מפה ק"ק האלקי ר' רוב בער ז"ל באמרו שבת שהייתי שוכנת אצלו בחיים
היותו ששאלוהו איזה מדרש שם במדרש משל של ת"ח למה הדבר דומה לזג
של זהב וענביל של מרגליות וכו' יאמר כי מי שעוסק בתורה לשמה ר"ל היותו רבוק בש"י
ותמיד כל הניזון לבו בהש"י כמשה"ה לא ימוש כפר התור' הזה מפ"ך והגית בו וימס ולילח ד"יקא
ר"ל בה' יהי' הניזוך כי הוא שורה ומצומצם ברותניות הבל דתור' היוצאת מפה הטהור של האדם
או זכה לטהר פיו ולבו שיהי' מרכבה להש"י נמצא הדביקות שמתדבק בהש"י הוא פנימי ודברי
תורה שלומר הוא חיצוני לבוש ולזה הדביקות ודוא הנכון משא"כ אם איך חשקו לאהבתו
בהש"י רק הוא רבוק עדיין בתאות הזמן וחושק לכבוד אפי' בכ"ש אזי פנימי' מחשבתו הוא
הכבוד והתור' הוא חיצוניות למחשבתו ואזי לו לאותה בושה שמשים דברי תורה לבוש
לפנימיות שמות מחשבתו ולזה ימר המדרש משל ת"ח למח"ד לזג של זהב כי ידוע שהוג
הוא חיצוניות ועינביל הוא הפנימיות המקשקש בו בענביל בוג וזהב נק' התיר' ע"ד משבצות
זהב לבושה ר"ל הכתוב אומר כבודה בת מלך שהוא יראת הש"י והשראת שכנתו הוא פנימה
בלב כל ישראל ומשבצות זהב שים אותיות התור' ולבושם וענביל של מרגליות ר"ל הדביקות
בה' המכונה לעינביל של מרגליות של הדביקות בהש"י אי אפשר כ"א ע"י העונה האמיתית
כי תועכת ה' כל גבה לב וזה אומר לענים יתן חן ומרגליות מסוגל להן ולז"א ענביל של
מרגליות המכוין לזה הדביקות הנעים בחן :

ובאמת הדרך הזה צריך לפנים ולפני לפנים כי אע"פ שאי ומדבר באזני כסיל כמשה"ה באזני
כסיל אל הדבר כי יבז לשכל מליך כמ"ש בס' הישר כ"א ידברו לפני כסיל כל
חכמות שהע"ה אזי יבז לו כי זרון לבו השיאו כי שמר ושית קוף מכאוב קליפות היצה"ר
בלבו ולבו מזוהם בהאות ממון ומאכל ומשגל וקנאה ושנאה ותחרות וכעס וכבוד ולא תמצא
החכמה ומוסר באמתיות ינות כפך רגלה ולדבק בלבו אבד הוא מלגלג בלבו ע"ז בגבהותו
וחושב הכל לשטות כמו שהוא שוטה באמת. אבל אינו מדבר רק לאנשים כמונו שהכירו
והאמינו בדברי חכמי זמננו הנאמרים למעל' חכמי האמת ר"ל שהם דביקים בה' באמת ואנתנו
מאמינים בכל דבריהם ומבינים קצתם באמת אבל גם לנו צריכים הדברים ב"אור רחב ענין
הדביקות בש"י ב"ה וב"ש וענין השפלות באמת שהתחלתי למעלה לדבר בו בשם הרב המגיד
ג"י. ואריך לך קצת וכו' האי ואולי תבין אפס קצהו תראה וכו' לא תראה כמשו"ל כי אולי
כד הימים דיו איך מספיקין לכתוב חללה של רשות. והענין הוא ענין עמוק מאוד ומאוד
שים לבך ועיניך עליו אולי תבין אפס קציהו כי כבר נודע מדברי קדשי קדשים החכמים הנ"כ
שתכלית בריאות העולמים הי' בשביל שעשוע ותענוג שיקבל הש"י ב"ה וב"ש מנשמת ישראל
עמו. והתענוג הוא שנפשיש א"ע מכך האות הזמן ונמור לבנו מכסוף דהם ושיחיו נמאסים
בעינינו התאות הם בלב מגדל מה שיכנסם בלבנו תשוקות וחשוקות הש"י ע"י התורה
והתפלה ומע"ט. ועיקר לטהר לבנו ממדות קנאה ושנאה וכעס ונבחות ולחשוך תמיד בשפלות
כדי שע"י יוכל להדבק בהש"י בדביקה וחשיקה וחיפצה. כי באמת נפשו של האדם הרעה
מתאוה לתאות ולמדות רעות מפני שהוא מסטרא דמוחא וכו' וטומאה שעתידה להאבד במהרה
אי"ה וחושקים לשרשם לעפר וכליון שכך אלה הופך קדושתו ית' שהוא נצחי ואהרות ב"ה
וב"ש ירוחני תכלית הרוחניות וזהו מפתח לאדם הנצוץ הקדוש שלו שימשוך אחריו נ"כ שיחידיו
עד עפר ישכנו אבל מי שהוא חכם ויש לו חשק לעבודתו ית"ש ותחל רוח ה' לפעמו אז
אע"פ שנפשו מתאוה לדברים רעים הנ"ל אם באמת נפשו יודעת מאוד כי רע הוא אז רואה
לשבר זה אע"פ שאין לו תענוג מזה לעומת זה יזכה לטוב הצפון ואפי' בעולם הזה יזכה
לשוב הצפון ואפי' בעולם הזה יזכה לטעום תענוג גדול בתפילה ובתורה ובעשיות המצוה
בנועם חשקם ויהי' לו תאו' גדול' חילוף רעה. ועיקר בדביקות שע"י יקבל הש"י נחת מאתנו
אם ע"י כל מה שרברנו מהרקות הרע נתרבק בטוב דהיינו שיקיים שייחיו ה' לנגרי תמיד
ונגדיל עצמנו במדת אמונה להאמין בכל עת שיוכל שהש"י מכה"כ ולית אתר פניו. כי דבד
גשמי אינו מונע מקום לדבר רוחני בידוע בת שוע"י תפול עלינו יראת הש"י כ"א לפי שעוור
ולפי הזמן המקום וע"י ז' וי"ה זו גרדה כבוא לעונה האמיתית ל' היות אלקים אין עוד וכתב
באמת ידעת מ"ש בשל"ה ע"פ יודעת היום והשיבות וכו' ה' הוא אלקים אין עוד וכתב
שאין ר"ל שאין עוד אלקים כי זה אצ"ל רק שר"ל שאין עוד בעול' שום מציאות וזאת מציאותו
ית"ש כי הלא כל הנמצאים היו קודם הבריאה בכוחו והוא האציל כחותינו וברא להם לבושים

רוחניים וגשמי' וכחותיו מחי' כולם ובלעדם דהיינו אם ישונו למקורם כקודם הבריאה אין דלבושים הרוחניים והחומרים שום מציאת כלל כמו שהי' קודם הבריאה ונשגב ה' לבדו וכל הראוי לבוא וכל העומד דהעשות כעשוי דמי כמבואר בגמ' בכמה דברים שט"ח העומד לנבות וכו' ענינים לבעור וכו' א"כ הרי בכל עת ביד השי" וברצונו להשיב הרבר כבראשונה ויהיה הוא לבדו א"כ אין בעולם עוד זולת הוא וכוחותיו שרם א' ובלתי זה אין מציאות אף שנרא' שיש דברים אחרים הכל הוא מציאות וכוחותיו וע"ש בשכ"ה במס' שבועות והבן :

וכי' א"ל להבין שמתדבק בלב אדם לא נחשב תמיד צבורא ית"ת בענין זה כמו אשר נלעוונו במלות האמונ' והב' וירא' ואחדות אשר מלות האלה לא יש להם זמן רק מחויב בהם כל ימי חייו בכל רגע לא יפסיק אפי' רגע וכמס"ה ליראה את ה' כל הימים כו' וכמ"ס הרמב"ם בהל' יסודי התור וצויתר בספר חרידים מפורט היטב בזה ומלא אדם חכ' לזה הדיקות להכירו היטב בלב ז' לא כאשר כעת שמדומ' לכל שמבין זה אבל אין זה בנה כלל . והבב"י הו' שיראה בשכלו שכן הוא צוהרתי אפי' לא ראה ולא שמע משום אדם יבין בעלמו ע"י דביקות ומחשבות נפשו המחשבות תמיד בהשי' כי מי שאינו מחשב בהש"י תמיד אפי' שמאמין בזה אפי' אינו באמת בן מלוייר לפניו כי תמיד מלוייר העול' בלבו בלתי מהשבות הש"י בלבו אבל מי שאינו מחש' בעולם כלל רק בכל מה שרואה מחשב בהש"י שהדבר זה תלוי בו ובחשק גדול וכאשר אמרתי משל ע"ז ממני שמסתכל על בגדי אשה היפים ממני שהוא דבוק בתוואות נשים ח"ו אינו נותן לבו על ענין בגדי הרקמה והזהב רק תיבך לבו נותן על חמדת האשה שנוצרת זה ומי שאינו בן ולבו עטור מחמדה זו מסתכל כשעטו על הבגד נמצא שיהם מסתכלים בדבר א' זכ"ל מסתכל דבר אחר כן להבדיל באלפי' בין הטומאה לעטרה בענין הקדוש' מי שחושק תמיד להש"י כל מה שרוא' בעולם רואה את הש"י שבוואותיו מחי' את זה כמס"ה ואתה מחי' את כולם משא"כ מי שאינו חושק להש"י במחשבתו אינו רואה כ"ל הגשמי אפי' ששם יזכרוהו וישאלוהו יאמר שהש"י מחי' את הכל אפי"כ אין הוא דבוק בזה והבן היטב מן המשל הזה הדומה מאוד לנמשל :

ונמצא אדם נזכה לזה הדיקות נחשוב על טעמינו ג"כ בן כי אהנו אין בלתי הש"י שמחיה אותנו היא המלי' וזולתו אין עוד חס"ה אתה הוא ה' לבדך אתה עשית וגו' ולכאור' אתה פעם ב' מיותר . אלא שרוא' מאמר צפ"ע אתה הוא ה' לבדך ר"ל אין עוד בעולם רק הש"י ככל בשם השל"ה ואחי"ב אמר דבר א' אתה עשית כו' וע"ז אמר משה להיות דבוק מאוד בהש"י וזכור זה מאוד בהכרה גדול' (וענין הכרה שאני כותב וכתב ג"כ כמה פעמים הכרתו החזק' או החלושה אבאר נך אי"ה ענין מלת הכרה להלן) אמר וזכרו מה ובכל אדם יש משה דהיינו השכל האמת שמסתעורר בו לפרקים כמ"ס בנגמרא משה שפיר קאמרת רק משה ה' תמיד דבוק בשכל האמת ואהנו לא נדע . ואולי לפרקים כשתחיל רוח ה' לפעמו עלינו נוכל להבין זה כמבין מחצ' סדוקות ונמצא כשנכיר זה שאנו כאין באמת ונדמה לנו שאין בעולם זולת הש"י כמו קידם הבריאי' הו' יש להשי"ת כביכול תענוג האמיתי שמקוה מאהנו בדמיון האב ואם המקווים להוליד בן ולשאותו על זרועם כך יש להש"י כביכול תענוג מבניו שבהם לרועותיו ולנשיקי' מדביקי' כ"ל . והש"י גדולים מעשה לדיקים יותר ממעשה שמים וארץ :

ואמר ר' רוב צער ז"ל מפני שבריאיות שמים וארץ היה השתלשלת יש מציין מיריד מעליון לתחתון ולדיקים במעשיהם שמפשיעים את עליון מגשמיות וחושבים בהש"י תמיד ורואים ומביני ומדמיי' באמת שהוא כאלו ה' הין כקודם הבריאי' נאלמ מחזירים מים לאין . וזה יותר פלא להעלות מתחתון לעליון כמ"ס בנגמרא גדול הגם האחרון מן הראשון כי מן השמים מיהב ייהב משקל לא שקול וע"ז אמר משה' מנחה ז"ל י"ל הפסוק אומר לפני מעון אתה הייתה לנו וגו' ר"ל שהיינו אלו היינו נשמתינו בהש"י קודם הבריאי' רק תשב אנוש עד דכא ר"ל הש"י השיב אותנו לרדופי' שפלות ואח"כ ותאמר שובו בני אדם לשב ולפשוטו אפי' מחומרות להשיב להש"י במחשבתו כבראשונה .

ושמעת' מפ"ק הרב המגיד בחג שבועות שאמר דרוש גדול ואמר ע"פ וגשמת שדי תבינים ר"ל שנקרא שדי שאמר לעולמו די ר"ל שענין הגולם ה' משתלשל מרוחניות לחומרות והכל כדי שישיב ע"י האדם הדיקי' במחשבתו הטורה להיות תענוג גדול . כי שמועה טובה מארץ מרחקים ותענוג גדול ידככו בני אדם לשב כבראשונ' . ורבה העולם להתפשט יותר אמר די מפני שבין שלא יהי' בלפשי אדם ח"ו יהי' יותר חומרי לא יהי' בלפשרי לשב עוד האדם לרביקות ובלעדי זה למה לי העולם כי העולם לא יצא אלא ליות ר"ל לרביקות הבורא וזהו נשמת שדי ר"ל הנשגב מהש"י שנקרא שדי ע"ש שאמר לעולמו די תבינים ר"ל דבר זה תודיע לנו בינה שתבין שלא נצרא העולם צעור

ליקוטי יקרים

בעבור החומרים' רק כדי לשוב לשורשי שאל"כ למה אמר די והבן :

וחמצא כל התי' ומע"ט תלוי בזה וזה תכליתו ותכלית כל העולם להביא לאין וע"ז אמר ר' בער ע"ה מפ"ת שכלל בנמרה בענין אפרוח מבית טריפה מותר מ"ט כ"כ דלא מס"ח לא נביל בעינא דגביל עפרא בעלמא הוא ור"ל ש"א בשום דבר בעולם שיבא ממלאות זה למלאות אחר אם לא שיבא לאין והיינו המלאות דביני ביני ואז הוא אין ואין אדם יכול לעמוד עליו כי הוא בא למדריגת אין במקום הברי' ואז נברא ברי' חדש' מציל' ואפרוח אותו רגע שנמור כליון הבינה קודם התחלת התכוות אפרוח הוא אין והוא נק' היולי בכלסופי' שאין אדם יכול לעמוד עליו כלל כי הוא כח קודם הברי' ונקרא חובר . וכ"כ הזרע הנומה כמו חמשת מיני דגן ושאר זרעונים לא יתחיל לנמוח עד שנאבד אותו הזרע בדרך וכלה ממכותו כדי ע כדי שיבא לאין שהוא מדריג שקודם הברי' והוא נקרא חכמה ר"ל מהשב' שאין לה התנגות . ואח"כ מזה נברא כי כולם בחכמה עשית . ומה שאמר בנמרה עפרא בעלמא ר"ל היולי נקרא עפר עד הכל היה מן העפר שהוא היולי כנודע ונקרא עפר מפני שהוא היולי לדברים הנחמדים וזה הכל היה מן העפר ר"ל ההיולי והכל שז אל העפר והיינו ההיולי

ונמצא שאם האדם רותה שיהי ברי' א' הדש' לא נשמי והיחרי להתחוות לחומרות רק להש"י לריך לבוא במחשבתו בכל האפשר לו למדריגות יראה המביא לידי עטוה לבוא נמדת אין ואז יהי ברי' א' חדשה יבראתי השם יתברך ויהי' כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק כמבואר והבן כל זה

ואגב דלתי לירי דברי המניד ז"ל ששמעתי מפ"ק בחג שבועות של שנה זו שנת תתל"ז נפ"ק ששכתי שם חג שבועות ושבת שחתי' ואמר דרוש ארוך בין מנחה של יום א' למעריב של יום ב' בק"ק בראד יע"ה צבית המנין שלו וידעתי כי חציבין עליך שמעתתא דרב המניד כ"י ועלי ביותר וביותר מה שזכיתי לשמוע פא"פ אמרתי להעלות לך על הכתב דבריו שדובר בזה הענין ששמע שחי' אמר איש א' ית תר"ג מלות . ואמר הרב המניד כד הוי דיתחא לדתי' ואמר מה זה שאתם אומרים התר"ג מלות הלל התר"ג מלות נתנו עיקרים לקיימם לא לאומרם בלבד ונתחיל למנוה בראשונ' שהוא ימות פו"ר ושאל אותי שאלפס לו מה זה כפל הלשון פרי' ורביה שטיהס ענין א' ואני שתקתי מחמת בושא עד ששאל אותי כ"פ ואמרתי מה שפירש"י בס פרו ועשו פירות ואם לא אמר אלא פרו לבד הי' משמע כא' מוליד א' לכן אמר ורבו שיהי' א' מוליד הרב' ושאל ע"ז אי"ב יאמר ורבו לחוד ולשמע שטיהס ואמר אח"כ בן הלדיק המפורס' מהו' זוס' כ"י שהוא בק"ק האלפיילי' ויש לו בן בק"ה בראד יע"ה והוא מתפלל במנין של המניד ז"ל ואמר שכתב בחי' ב' בחוקותי והפירתי אחסם והרביתי אחסם ג"כ כפל . ואמר הרב המניד ז"ל בס ג"כ קשה וסחל אותי ואמרתי לו פירש רש"י בס בפי' והרביתי בחוקי' וקופ' ושאל מה זה קומה וקופ' . עד שהתחיל לבוא בענין הדברים הנ"ל ואמר באריכות כדרכו להסביר הדברים כמה פעמים ומוכן דבריו שבדריאות העולמים הי' שבביל ששמוע ותעניג שיקבל הש"י מזה תענוג גדול שיאלל מחתו נשמת ישראל וישתלשו דרך כמה אלפים ורביבות עולמות עד בואם אל העו"ה ויתלכשו ל"ג חומרי ומסס ומאותו המרחק הגדול יורכבו ויתקדכו ויתדבקו אליו במחשבתם בזהבסת אותו מקושרם בו בדביק' וחשוק וחספ' וידמ' א"ע לאין בהביסם שבחמת בלעדי כח הבורא ית"ש שבראם ומקיימם הם אין כקוד' הברי' א"כ אין בעולם זולת הבורא ית"ש כמש"ל ואמר לפי זה הדבר להיפך ממה שמדמין העולם שלהם הנשמ כשהם אינם דבוקים בבורא ית"ש רק בעניני העול' והם יש בעניניהם והסובים בעניניהם גדולים . והאריך הם גדולים הלל בין לילה הי' ובין לילי' אבד וכלל טובר ימיהם ואף בחייהם הם הכל . נמלא אם הם יש בדעתם הן בחמת אין לאפוקי אם הם בדעתם אין מחמת דביקות הבורא כילי' נמלא הם מדבקים כל כוחותם במחשבתם בבורא ית"ש במקום נמלא הם גדולים מאד' כי הענין בא לשורשו והיא אחדותו א' עם השורש והשורש א"ס א"כ הענין ג"כ אין סיף כי נתבטל במלאות כמש"ל עי"פ א' שפלי' לים הגדול ובאת' לשורשה וא"כ הוא א' עם מי היא וא"כ להכיר' בפני עצמה כלל

ודבר זה לריך להסביר לך בדדמי יותר והוא ע"פ משל שממשיל ברמ"פ דמ"ב שממשיל שם מדות העשר של הש"י למקור ומעיי' זו' חלקים ואמר שם וחי לחברירו חילין מילין דתקין והדרין מילא למקור וע"ש שדברי המאמר פשיטים הם במושכל ראשון :

וזה ענין כן באדם איך שהוא כ"י והוא מונבל כ"י היא מלדו מלד הברי' שכתבא בזה אכל כשמפשיט א"ע מובחמות וד"ל העיקר התפשטות הנשמות יהי' בלבו שיהי' נמאסות בעיניו כל החלואות עוה"ז חפ"י הכרה יהי' בילא אשכר ולא מכוין כמש"ל וכמ"ש בס' המניד בפרשת בשלח שהזכיר המניד להב"י

ליקוטי יקרים

לכ"ז ז"ל ע"ז תמיד ע"ש . ומכ"ש כל המדות רעים התלוים בלב כמ"ל ויהי מופשט מכולם מחמת גודל תשוקתו להבורא ית"ש אשר כל תאוות חמדת העוה"ז ורהביו וקנאתו הכל הוא למי זוכה לטעום בנפשו משוקה זו תהי' בלפס קליהו שהי' בלחמת דהיינו שהי' בירא' ובלהב' כי בלתי ירא' ופחד בלב אין זה רק מילוניות להב' כמבואר בכתבים של הרב מהו' דוב בער זלה"ה הי"ה ת"י זיל קרי בהם וכמבואר גם חסד לאברהם ג"כ כי כל מה שאדם עובר ה' וטובק בתור' בלתי ירא' ר"ל פחד בלב ר"ל שתפול עליו פחד בלב מן הש"י ובלתי זה הכל הוא מבחוץ אבל בירא' נא' זה השער לה' כי מי שבה בשער שהמלך בו נופל עליו ירא' בטבע . כן האדם כשנפול עליו פחד הש"י בלבו סימן שנכנס במחשבתו בשער המלך . והכו מדת מלכות כי כן מדת המלכים ב"ו ק"ו בן בנו של ק"ו כו' מלכות הש"י וכשמרגיל א"ע בירא' זו תמיד אזי ומיילא נמאסין בעיניו כל התאוות והמדות רעות מחמת בושח של הש"י ופחדו מרגו והכו ההתפלות הנשמיות והתגברות כח השכלי המבואר בש"ע הלקות תפ"ל סימן ל"ח ולא רייתי להאריך בעיני זה שראוי להאריך רק שם יכתבים ה"ל שהשתיקוס התורני' .

ושם מאריך בעיני יראה זו כמ' מקימות ומירא' זו יבוא אל הלהב' האמיתית עד שתדבק נפשו בבת יעקב כמבואר בר"ה שער הלהב' וכשיתמיד בדביקות זה ע"י תפ"ל תצור' ומע"ע יא' להתפשטות הנשמי בלמניות שהי' במלואותו בדעתו בעת התפ"ל ולא ירגיש כלל שהוא בנוף וכמ"ס הקדום חלקי ר' מנחם ז"ל מ"ס במשני ה"י רוכב על החמור ירד ויתפלל ר"ל אם האדם רוכב על החמור תמיד ומופשט מנשמי תמיד אעפ"כ הוא מרגיש שהוא בנשמי אבל שעת התחל' שאז מתגברת הקדושה בנפש על ידי המלות ודברי תפ"ל הנאמרים בדו"ר יכול לירד ולהתפלל ר"ל שירד מן החומר ויתפשט מהנוף לגמרי .

ועפ"ז הננתי דבר הגמרא במסכת שבת ד' י"ג ע"א בסופו עולה הוי מנסק להו לאחותי' אזי חדיה כו' ע"ש בתוספ' ד"ה ופליגי שמסיים בתיס' והספר לא חס להאריך לפרש כו' ולכאור' תמוה ענין זה שאומר הנמ' ופליגא ולא יתרוך ומה זה אריכות אם לרוך לתרוך' אבל נרא' לי שברוח קדש רמזו התירן בדבריהם למבין ודבריהם כספיר גורתם ור"ל שלפי משי"ל שבאש האדם מופשט מנשמיים אזי הוא מוחלק בעלמו מעממו אל עלמו הוא בקרבן דבוק בבורא ת"ש בתשוקה גדול' ובחליניותו אעפ"כ עושה בעולם פעולות נשמי כיו' אכילה וזיווג וכדומ' . בקרבן הוא כמלאך כבדל מנשמי ובחליניותו היא כבהמ' בעיני הרואים . משא"כ ח"ו אם אינו כן אזי הוא אחד עם תאוות הבהמיות ואינו מוחלק ומופלט מהם כלל

וז"ש בגמרא עולה כי הוה אתי מבי רב שהיה אז מופשט ביותר מחמת דברות התור' הווי מנסק להו כו' ומפרש יגמרא ופליגי דידי אדידי' ר"ל למה ה"י עושה כן מחמת שמופלט דידי אדידי' ר"ל רוחניותו מופשט מנשמייתו דל"כ האך עשה זה וז"ל בגמרא דאמר עולה כו' ר"ל זה הוכח' נמור' ועלמו שפליגי דידי אדידי' ר"ל שרוחניותו מופשט מנשמייתו דהא אמר עולה וכו' וא"כ אסור לעשות זה אלא ודאי מהמת שהוא מופשט כמ"ס התוספת .

ואפשר וכמדומ' לי שבעלי תוספות שהי' בעלי רוב"ק רמזו ג"כ בדבריהם שאמרו וספר כו' וספר ל' ספירות דברים הוא דתי' ר"ל מלך הספירות והבהירות שבתור' למבניים הפנימיות לא חס להאריך כי בכלל זה בדבריהם ומזהירים כספיר :

ובל"ל זה יהי' בידך שבולחי אף אתה בעלמך מבין זה רק מהמת שנתגלו כתבים חלו של הק' מהו' דוב בער ז"ל הנ"ל למה אנשים ומטעים הם שיכלו להדמות חלו ולעשות כמעשיהו אפי' לנגוע בקליהו והם רואים שם שכותב כמ' מקומות סגנון זה דהיינו שמאבד' רעה בבהא לאדם יכול לאחוז בהבנת הבורא בהשג' ק"ו אם רלונו לאהב שטות זה שהוא פסול' שגפול בשביר ק"ו לשורשו לאהבת הבורא שממנו נלק' זאת הלהב' וכן בירא' רעה וכן בהתפארות הגרוע וכן בעליהו כו' והם מושבים אותם שאינם בפלי שכל שרואים זה חושבים שכבר פשוט הוא ללמוד ק"ו זה כמו שלומדים ק"ו זה בגמרא הכל שם הוא ללמוד וכן הוא לעשות שא"ל ללמוד ק"ו זה אם לא יהי' מופשט מנשמיים כי אם הוא דבוק בנשמיים ובהאנות ומקבל תענוג מהם לרלונו אזי בודאי אינו יודע כלל מהאהבת הבורא ומרתו ותפלתו כו' כי לא טעמו כלל והכתוב אומר טעמו וראו כי טוב ה' וח"ו יפול בשות' עמוק' אם לא יבמור א"ע מאוד וצריך להרחיק א"ע בכל הרחקות הנמלאים בספרי מוסר רק מי שהוא מופשט מנשמיים ואפי' מתעורר בלבו לפעמים אהב' רעה או ירא' רעה כי עדיין לא נבררו ונפשטו כל לרכו והפסולת רעה לאחוז בו ולהדפנו אזי הוא פלס' שלו שיוציא יקר מנוול וילמוד ק"ו ויתעורר ע"ז בהבנת הבורא ויראתו יותר .

דיקומי יקרים

זכתב בכתבים חדשים שהביע לדידי ממש מעל מחוק כ"ז למשל מי שהמלך שלח בסימה איש אחד ממילויאוי איש טורח מאוד ומלאוים ומשומר בדרך משרתי המלך וישלה המלך אחר אחר מבני המדינה למחר ולחבריו חליו ולדונטם לפניו במשפט * ואם זה שלח אחריו הוא שוטה אזי הוא מפחד מהשליח ומחליל להחריצו חליו בשורת דברים ומתנות ומה יועיל זה * אבל ההכס ארז מה לי לפחד מזה ולרצונו הכא פחדו פחד המלך ואינו יכול לעשות שום דבר בלעדי המלך טוב לי לילך מהר למלך אולי ארצו כי נעמיות המלך ומפאתו עבור אל פשע * וכן בהיפוך כששלח המלך אחר איש אחד ממשרתי בכבוד ובמיני כבוד ותענוג אחר מי שיחפץ המלך ביקרוי והאיש אשר המלך חפץ ביקרוי שולח אחריו אם הוא שוטה אזי משמח ומחננ עם השליח שלח המלך חליו * אבל מי שהוא חכם מבין כיון שתענוג זה רק בחוף מבית המלך שליח של מלך * זה יהיה מבית המלך וכפני המלך בענינו ויתא לי לאבד אחרו הזמן בתענוג ששכ וברוע של השליח מוטב צוחרו הזמן להדבק ולהתיר לילך אל המלך ולהחננ עם כיון שאני רואה שהמלך שנה אחרי לעשות לי * עיני אקא ק"ו מזה התענוג ועי"ז אחשוב למחר כילך :

והנמשל הוא שמי שיש לו יראת ה' והחברו צוער לבנו תמיד כאלו אצל עדיין אינו מוצרר לגמרי ולפעמים נתעורר בו חכמה רעה או יראה רעה או החפחות בו ידע צבירו שזה נודמן לו מאת הש"י למשל בענין יראה כשרואה דבר שיש לפחד ממנו כגון כרי או כלב מפחד ומתעורר בלבו יראה מד' ידע כי מן השמים שלחו לו דבר זה מהמח שנתרחק ונפל במחשבתו מיראת הש"י ורואה המלך לקרצומו ליראתו ושולח לו זה השליח המפורד של השבירה שבעה"ה ואם ללבו יזכור ויביר מזה המראה יראת המלך החלי' ור"ז כל לקראתו להזכירו לילך ולהתקרב מהר אל המלך ומה לו להתייאות אל זה השליח ויבדח במחשבתו ונפשו אל הש"י * וכן להיפוך צדקה ג"ל אם נתעורר בו אהבה רעה מפני שנפל מאהבת הש"י ורואה הש"י לעוררו ולענוג צדקה הגדולה ושולח לעוררו כפסולת האהבה שהוא שליח של עוה"ה כענין האהבה וע"ד מ"ש במש"ל ועי"ז הוא בעלמא נילוצין משדרי כלים כי האהבת רעים ויראת הרעים * שהם נגשכים לחומרי בלתי להתקשר להש"י הם פסוקת המאלין חזרין ש"ז נבררו כי באמת לולי השבירה לא היה שום רע ושום חומרי רק כל הנבואים היה דביקותם צבירא ית"ש כגון האופנים והשדפים וזוית הקורט אפינו בהמות כמו שיהיה לע"ל בבית המשיח א"ה בניהרה בימינו שיוצרר העוב והסוג יכלה והרע יכלה ואז יפאחו הרים רכה וירגו ע"ז היער ונר ואב עם כבש * ולא ידעו ולא ישתחו שיתגלה הקדושה של הש"י מהקניפות אפילו דומם וזומם ובע"ה לפי ערך פשט יהיה להם ידיעות ודביקות הבורא ית"ש כ"ש אמתו ב"ז עם קרובו . אבל השבירה גרמה התרחקות והתעבות ושכחה ופירוד מהש"י והכל למען לנסותו להטיבו באחריותו בשזדכך במעשיו ונברר הטוב מהרע ע"י דביקות הבורא ית"ש ועיקר הכירור של השבירה א"ל להיות אם הוא דבוק ומתחווה ומתענג לתענוג החומרי ח"ו כי הא"ן יבטח אם הוא מושק לפסוקת צרטנו * אבל הכירור הוא אם הוא דבוק בהש"י כד"ה ומבאש היראה לזון הוא חכמה וכל"ל חכמה גדולה וע"ה מה שתענוג זה הוא נמאס והכל בעיניו וברצונו ולא היה עושה זה העשיה הנשמי כמו אכילה ושינה וחיוב * רק הוא מוכיח מאת הש"י מתחת שיש בזה גילוף מזהב הבורא ותענוגו שתגשם ונעשה פסילת ואומרי ורוא עי"ז התענוג מפרוד א"ע מהפסולת ונמאס בעיניו תאוח שג הפסילת מתחת חכמה כמו מי שהוא חכם ומבאיש לו איזה דבר נרוע * מטעם או כגד * והוא לבע בלבע טוב מאור מי שהוא כסול ד מה לו שהוא טוב כולו * והכס מבין שהלבע הוא טוב אבל עלאמורו רע ומפרוד צדקתו הטוב מן הרע * ככה מי שהוא דבוק צבורא ית"ש ע"י יראה התיציה לצמח ור"ל הכרת החכמה שהוא הרעצ כשר אפרש לך הלן ח"ה ור"ל שיהיה דבוק בזה ויהיה כן במחשבתו ולא שיאמר שהוא כן שזה הכל יתענוג עוה"ה ואשכ"ח יקבל תענוג ומנו כדרך כל העולם שאוננים כן בפיהם ובלבבם מתענגים מחאוח הרעות וכופים להם קורט עשותם ועכ"פ צפת עשותם זהו שטות * אבל עיקר החכמה שיהיה בצמת כן יאז ע"י החכמה זו יוכל לברר ברורין * וזה מ"ש בזהר כולל בחכמה חזקתו ולפנינו אומר במחשבה חזקתו כל זה דברי הקדוש הג"ל * לא ינו חסירי השכל שבזמנינו הלומדים קבלה וסידרים סיוכלו לברר הניעוים באכונה ע"פ כונת האכילה והא"ן אכשר זה אם אינם במדינה הג"ל שיהיה להם יראה המביאה לחכמה רחוקה בתישבתם יאשבו כונת ואשכ"ח יענוו זה כמ"ש הקדוש מיה מנחם מענדיל ז"ל שפחילה מוחך לשמה בזין שלא לשמה כמו שיעת * אבל העיקר כולל :

ובדברי יהיה לך אור גדול בכל מקום שזכין איזה דרך ללכת בה כי רחוק מאוד ממנו דרך האמת וחזין שהכתבים הג"ל הכל מדברים מזהם קדוש מופשט במש"ל וכמ"ש הרב ז"ל בכתבים סודיים עי"ז כל משנה הבנים יולאים בקשרים ובני מנכים בזגין וכל אדם אלא שדברו חכמים בזהו ור"ל

יר"ל אוחס הנקראים בניו שיש להם מררינות נשמה גוספת על הפנש ורוח שבהם והם מקושרים
 במחשבתם לכבוד ית"ם אזי להם מותר נלאת אפילו נשוק נפיקים צעת האורך להם כיוון שהם מקושרים
 לכבוד ית"ם מאדור לא יפסיקוהו עיבדי דרכים מדביקותו וזהו הכניס יולא"ס נקשרים ר"ל בהצקרות
 הכבוד שבמחשבתם ובני מלכים ר"ל מי שאין לו ללא בטל רק כוז המקשקש להשמיע ככה ישמיע קולו
 תמיד בר"ת והפלה וירלת הש"י ולא יסמוך ענ דביקות הממשכה כי יפסיקוהו עוקרי דרכים ס"ח הואיל
 ודביקותו חלושה * וכל אדם ר"ל כל אדם שווין צוה ואין כמעט צננלא מי שיהיה במררינות הכניס
 היואלים נקשרים אלא מה שדברו חכמים על הכניס היואלים נקשרים הוא צהוה ר"ל כפי מה שהם היו
 כך היו מדברים על עצמם ולא על זולתם :

עוד כתב סם פירש על פסוק אל תהלה"ע"ל ולבך אל ימחר להוציא רבי וגו' שבר"ת כשעבד הקדושה
 דווקא את עלינו לפרש הפסוק מ"ם ע"כ יהי דברך מעשים ע"ם והוא ז"ל כתב לפי דרכו
 והלכו בקדושה כי באמת מי שדבוק בהש"י כראוי ע"י שהוא מאמין שהש"י מכה"כ ר"ל שתמיד מושב
 בזה לא יפסיק מזה רבצ'י כמו שגלוטיו כמש"ל בשם ס' חרדים ובשם הרמב"ם ועי"ז יש לו דרך
 ודביקות הבורא ית' אזי באמת יכול לדבר דברים הרבה כיון שהוא דבוק הרבה הושב בקדושה יכול
 להעלות דברי קול לקדושה ב"כ ע"י חכמות ירופי אמתיות הנודעת להקדוש האלקי בשש"ט זלה"ה
 ולתלמודיו בעלי רוק"ק שסזו מימיו מהם צננלא דקשיט זכרם יבן עלינו ומהם צני"ז בחיים מוחס
 יחד רעוה מהש"י שיארינו ימייהם וספותיהם ויחזקיינו בהם חכמי ישראל הם ובניהם ובני * ואין תימה
 בזה כי מוכרסים אמתו להודות בזה שיש חכמה כזו כי הלא מלינו צננ'י כמה דברים באגדות שרצה
 דברים בעלים רק שהנאצים היו בעלי רוק"ק והיו להם חכמה זו בשלימות גדול ענין ירופי אמתיות
 דברו הכל ברום קדושה וסודות התורה והכל זכו ממצא דביקותם בקדושה עליונה מאור ע"י לקוחם
 ותמימותם ירחסם והביתם הגדולה להש"י תמיד :

צבזה ענין אמר הקדוש מזה"ה מנחם ז"ל כי זה פ"י המשנה הלומד תורה לשמה זוכה נרברים הרבה
 ור"ל תורה לשמה נקרא כמש"ל בדביקות הבורא ית"ם ואז הוא ר"ל שיכול לזכך אפי' רברי
 חול הרבה כי מפני מה נקרא דברים שבינים ר"ל שהם בעלים בלי חיות פיון שאינם ד"ת אבל מי
 שדבוק בהש"י יכול לזכותם ולתת בהם חיות ע"י דביקותו ותכנתו העליונה אשר א"ל לנו להבין איך
 ומה כי אין לנו עומדים על דרכה כלל איך נדע מקומה וגרבה רק באמונה נאמין כן ר"ל אמונת חכמים
 שנאמין שיש להם חכמה זו כמו שראינו צננ'י כנ"ל וכ"ז מי שמושב תמיד שהש"י מכה"כ ומתנהג ה"ע
 לפניו כן כמו שיבאר בש"ע ר"ס א' צננ"א שוית' ה' לנבני חינוך הוא כלל גדוה כו' ומתנהג בשפלות
 ובכניעות לפני הש"י כאלו רואהו ממש"כ מי שמושב שהש"י בשמים ומצב הוא ענ הארך כדרך שחושבים
 העולם זה האדם מוכרח לתעט דבריו כל האפשר כי אין יכול לתקוים דיבור חול רק דברי תורה ידבר
 תמיד וזהו פ"י הפסוק כי אלהים בשמים ורצה על הארך ואיך דבוק באמונה זו תמיד לשאוב בזה תמיד
 שהש"י מכה"כ ע"כ יהיה דברך מעשים ש"כ"ל כך יתקן שום דיבור כלל * נמצא נפ"י זה חלק נכסם
 דרכך ותבין כי הכתבים הליל מדברים הכן צהוה ר"ל לפי מה שהיה הקדוש הג"ל היה מדבר לא לנו
 פשוטות חסרי השכל ודלי מעש וריקי כשרון :

ונחזור לדברינו הג"ל שאמר הינני לפרש ענין פרו ורבו ואמר לפי זה הענין כך פרו הש"י צוה לנו
 לפרות ולהוליד בניו אבל הוהרנו מתחת שד"י הוא בשמיות והומרינו גדול וח"י יהיה כמשל
 כבהמות נדמה ובאמת כוונת הש"י היה לצוה לרוממותו ית' ומנהי אמתו להחגשם ע"ז אמר ורבו ר"ל
 שלא יהיה ענין זיווג שלכם מעשה בשמיות להיותם דבוקים באמות הזין ואז מה אדם חשופים כי כמו
 הם כאין הוא קטנותם וזעירותם וספלותם כמו שאר בניו חיים ובהמות שנקטים בערכיו לנתייחס למומר
 לגמרי ולוה הם הולכים בקומה כפופה להיות אפילו נכשם הוא רק מוכות חומר העפר לא יתור וא"כ
 מה הם חשופים ואם תדמו להם שהיו קטנים וספ"י כמותם ואי"פ אדם אכסים תהיו נחשבים כמו
 כאלו הלכתם בקומה כפופה ממש"כ אם תפשו אי"ב מגשעיות ותהיו דבוקים בשש"ט מאד יירא הזיווג
 שלכם לשון ית' ויהיה מופשט וחומריות כל האפשר אזי תהיו גדולים מאד כיון שתהיו דבוקים בשש"י
 ויהיה הענף דבוק לשרשו ויהיה אמתות אחר עם השורש ויגש"ל כך כמשל הרמ"ד דאי איחבדירו איגון
 מאינו יהרון מיא למקור ובענין זה אם ישבור האדם אי"ע מכל התאמות ברטנו מכשוף להם ושהיה
 נמאסים בעיניו רק משחוק תמיד לכבוד ית' להדבק אליו רק ש"כ"ל להיות זה לגמרי כיון שהש"י בראו
 להיות נברא ובגדל אבל משחוק תמיד לשרשו והרי כאלו הוא שם כי שרי טופו חתר עיקרו כיון שאין
 הפסק ביניהם ואז נק' זה קומה זקופה היחוספת לאדם נכרל להיות דבוק בהש"י כנ"ל אי השרת כמש"ט
 צננ'י ג' כננאפי השרת הולכים בקומה זקופה כו' וזהו והפדתי אחסם דק זה משרון לעסוק בנשמיות
 ומ"ן

ליקוטי יקרים

ומ"ו כבוד לפתיחות וקטנות לזה הצטננו השי' והרציני אהבם ופירש' בקומה זקופה ר"ל שאשפיע ללם שפע קדוש ורוח קדשי אחן בקרבכם אשר ע"י חמשוך רוחי אהבכם לי לא להדבק בגשמיות מ"ו והוה פרו רק מ"ו לא לננות רק ורבו ר"ל בקומה זקופה כנ"ל זוה"ש ומלצה החרץ * כי באופן הנ"ל ש"אדם דבוק בהש"י היטב הוא ע"י שחושב בהש"י שמכה"כ וחושב תמיד בזה והכל מה שרואה פושט בדומניות האליהו המתייבד ד"ז כמש"ל במשל צנדי לבעוין של חשה בהסתלקות עליה ואז ככל מקום שהוא יכול להיות דבוק בהש"י ואין דבר בשמי מוגע מקומו ככה הוא יהיה בכ"מ עם הש"י והוה ומלאו את כהרץ וכבשוה ר"ל באופן זה חוכלו לכבוש כל המומיות כיון שלא חזיו דביקוס בהם מ"ו רק בהש"י לבדו עכ"ד :

ואבאר לך חמה סביבי אשר כנפשי ענין זה מהו הכרה שיעדתי לך לבארו היטב ואבגז אבאר לך ג"כ מאמר הגמ' מס' שבת ע"ו ע"כ ר' זירא אשכח לרבי דהוי קאי אפיצחא דבי סמוי וכו' ומיאל דהוה פריחא דעתיא וחי צני מיניה על מללי דעלמא הוי א"ל וכו' ע"ש ולא רציני להאריך בדקדוקים רק לכחוב הפי' והוא אמיתי לדעתיו והענין הוא כי יש חכמה וצניא ודעת בכל דבר למשל מי שחושק לבנות לו בית דירה מחשבה הראשונה בכללה נקי חכמה שהיא מכונה לי' שהיא רק יקודה גולם לבד ואח"כ משתחיל להרחיב מחשבתו בהצנח לבו לכאן ולכאן ומרחיב המחשבה לכל צד אם באופן זה יהיה הבית או באופן זה שהוא נקי בגשמיות אורך ורושב והכפ על המחשבה הראשונה שהוא לגנות בית דירה והוה ה' ד על י' וזהו הנקרא הצנח שכלב אם כי האצ שהיא המחשבה נותן המדה שהיא המחשבה בגולמיות לבד ובעלם בה' ח"ך יהיה הבית צנוי זה הצנח הוא כאל הנותח בטפה צורה לעשותה בצורה הנכונה והפסולת דומה למוך. כך ההצנח מרשבת ומצינח שמוכרת להיות כן ולא כן * וזהו ההצנח שמצין דבר מיוך דבר מתמח שרריך בית לדור מוכרם להיות כך פתיחם וכך חלוותם וכך אורך וכך רחב ומיישב אשר כך טוב ואח"כ תווד וסותר מחשבתו לא טוב כך אלף כן וכו' נקר' הגנה ונק' אם ינקר' ה' ד' ענ' י' ולפי זה חס עמי שכל כך חצין ענין חכמה ותבונה ודעת צנש"י שצנח צם הגולם וא"א ללא מן הענין להאריך בזה * ואח"כ כשנצמד הליור בדעתו שיהיה באופן זה שנגמר וצירור לו לא באופן אחר חזי אינו סותר מחשבתו ומעמדה כבראשונה שהבין בהצנח כך או כך רק מעמיד מחשבתו על דבר ציור א' ודבוק בזה הליור והוא יסוד בדעתו או נתימדה החכמה שלו צניניה שלו ע"י הדעת ואין לו רק מחשבה שהוא הדעת המבלה החכמה והצנינה כנ"ל ובהו הדעת הוכך תמיד וצנינה כל חריו של הבית ומלא הדעת הוא גמר מחשבתו ושיעשמו ודביקות האדם בה ואח"כ בזה הדעת הולך תמיד וממלא כל חריו בדעה זו והוה בדעת חריו ימלאו * ככה הענין מי שרואה לדבק עליו בהש"י צריך להיות לי מצד' ויחמה ר"ל קבלה מאבותיו ורבותיו שיש אליהם בעולם והוא מחשבת גולם לבד * ואח"כ צריך לצינן דבר מתוך דבר מצבנותו ח"ך שיהיה שהש"י משייח על כל לם ומיחה את כולם ויוד מלא כל דעוונותיו וזרו מחשב ומצין מכל מה שרואה בעולם יצין בהצנח ומחשב שומעית להיות כזן כמו יח"ש והוה מצין דבר ר"ג דבר ר"ח מתוך דבר הפולם ואח"כ כשנצמד ציור זה חמידי בדעתו ואין דעתו פנוי מצויר זה כי בצינח עדיין הדבר פשטים ביה מחשבתו ומצין ומתהרר בה הרבה לפעמים אינו דמחשבתו רק דברים יסורים מ"ו. אבל כשהכריח מחשבתו והצניח ע"י ויגזור מחוד דעתו ע"י צודרצי נקרא דעת שהוא מקושר תמיד בזה הוכך תמיד בזה וכל מה שרואה רואה תמיד הש"י כמש"ל במשל צנדי האשה זה ע"י התפשטות הגשמיות כי הכל חלוי זה בזה כי בעצמו זה מחשבתו יחשבתו כדברים הומריים מהעולם ורוביו וכל יהיה כך דעת וזה"ש בגמרא כג מי שאין בו דבכה וכו' והוה דע את אלהי אבין ור"ל דע שיהא מקושר אצו בדע"ך אותו ר"ל שיהא חמיד ד"ז במרשבתך שרש"י מכה"כ ותחשוב תמיד בו ועי' יקושר בלנך מציאותו כלנו אתה רואה צנינין ממש וזו יק' הכרה והפרש גדול בין מי שחושב בהש"י לפעמים ובין מי שחושב בו תמיד כרומה מורה מנערב וי"א נפרש ההפרש כי דבר זה חלוי בצנחא דלבא וזה נקר' חכמת הנסתר שבעיני מפה קדוש מה' מוחם מעגיל ז"ל שססר נקר' דבר שאין אדם יכול להביטו לחצרו כמו הטעם של היצאל ה"א לספר לאדם שלא טעם טעם זה מעולם ז"א לפרש לי צדור ח"ך ומה נקר' זה דבר סתר כך ענין אהבה הבורא ויראתו יח"ש אי אפשר לפרש לחצרו ח"ך הוא האהבה צנח וזה נקר' נסתר * אבל מה שהם קיראים נסתר חכמת רקבלה הא"ך הוא הלף כן מי שרואה לנמוד רכסר כפיו. ואם אינו מצין הוא ע"ה ולפי אש כזה צני' ויח"ש ג"כ נקר' נסתר אלף ענין הנסתרות שבכך הוייר וכתבי האריו"ל הכל צנוים ע"פ דביקות הבור' לפי שאובה להדבק ולהיות אופה במרכבה עליונה כמו ההריולה"ה דהו נהירין ליה שצינן דיקיע והיה מהלך בהם תמיד צניני שכלו כמו ריררע' חכמים שחנכו צפרד"ס כמבואר בתום צנמ' הגינה ובהג"מ בדים ס' מדע סוף פ"ד ע"ש אבל ענין ההפסד בין מי שחושב צנחא יח"ש לאינו חושב בו תמיד דומה במקל' עד"מ מי שרואה אדם אחר נכרי מעי' ר

דיקוטי יקרים

מעיר אחרת פתחום ואח"כ עבר מלפניו וא"כ אח"כ כשיעבור עוד פ"א לפניו לא יכירו כי אע"פ שמקורם ראהו אע"פ"כ לא יכירו כי היה רק רגורה לפניו רגע א' ולא נחקה דרעיוניו כלל ולא נחקעה בזכרונו כלל ולא יוכל לדבר בה כעס פ"ש כי אין לו היכרות וחברה עמו כלל ככה יהיה מי שאינו חושק צבורא ית' כלל רק לפעמים כשירצה אזי לא יהיה לו הכרות כלל אליו לא אהבה ולא דביקה כלל משא"כ מי שחושב תמיד צבורא ית' או עכ"פ בכל עת שיוכל מרבה לחשוב בו דומה למי שרואה את האדם אחד כמה פעמים וזמנים הרבה ונחקה נוריתו שלב היעב"ז ואף בהתרחקו ממנו וישאר הדיוקן שלבו הנק' רשומו בכתבי הארז"ל וצדקתו לראותו פ"ש אזי מכירו ותשוקתו ורהבתו גדולה אליו מאוד והתחברותו אליו נכונה והכל לפי ערך האיש אם ישר הוא ועובד להחזיר אליו ולפי ערך זמן התחברותו יחד ככה יהיה הדיוק נחמק שלבו אשר עי"ז מכירו אח"כ וזה נק' הכרה * ובענין זה הוא מי שחושב בהש"י תמיד דומה לו כאלו עומד לנגדו תמיד כענין המשל זהו נק' הכרה וד"ז אסביד לי החכם והשליט היופלט הריוק מזה' כבי הירש כ"י שהיא לע"ג מ"מ בק' דללני יג"ו * וזהו שבס' חובת הלבבות משתמש במלה זו תמיד וכוחו הכירו חזקה או חלושה הכל בענין זה * וזהו יוצנו כל המאמר הנ"ל שאמרו הסתכל בשלשה דברים ואין אחת בל לידי עבירה ובאמת אפי' המסתכל אינו מוטייל לו רק ר"ל להיות ד"ז תמיד במחשבתו ונחמק בשלבו ואינו דומה למי שמהרה בה פ"א למרהרר תמיד כי מי שמהרהר בה תמיד ונחמק בשלבו זה נק' מוסתכל בשלבו זה אצל בל"ה דומה לרואה אדם אחד נכרי פעם אחד חע"פ שרואה נוריתו אע"פ לא יוטייל לו כלל ובאלו לא ראהו רק לפי ההתמדה ככה יהיה שההרהר והבן המשל והמליצה היטב להבין כל דברי חכמים :

ונמצא מי שדעתו בשלימות הנ"ל שיש לו דעת היינו הכרת הצורה כמשאר"ל אברהם אבינו הכיר את צוראו וכיוצא כ"ז באמת וכן שמעתי מהרב ר' בער מחמדריקב תלמיד של האשל הגדול מזה' דוב בער ז"ל זה הכל א"כ כ"א מי שחושק תמיד בהש"י מופשט מנשעיות וזה האדם נק' דעת רחבה ולזה האדם יש לו מדריגות דעת הממלא כל המדרגים כמש"ה וזדעת חרדים ימלאון על כל חרדי לבו וכל מנועות אבריו פונים ומנאין מזה וכל תנועותיו של זה לש"ש וזהו בכל דרכיו דעהו וגי' בכל מה שרואה רואה הכל הש"י כמש"ל במשל בגדי החסה הג"ל ואז הוא רואה מאש הש"י מכה"כ וזהו זדעת חרדים ימלאון ר"ל מי שיש לו דעת רואה שכל חרדי העולם מנא"ים מכבוד הש"י ויכול ללמוד תכל מה שרואה חכמת הש"י כמש"ה מפלגו מבהמות הארץ ואז הוא מקשר את העולם בהש"י והש"י בעולם ועליו העולם עומד כי העולם אינו יכול להתיק"ם כ"א ע"י שפעו ית' ומי הוא הממשיך והמקיימו האדם ע"י דבקותו והשגתו בזה וזה נק' זריק שיש לו מדת התקשרות שמקשר בהקב"ה והוא צולם הוה נמלא מקשר הש"י צוה"ז וזה נקרא צריק המקשר המשפיע והמקבל וזה נק' כי כל בשמים ובארץ * ות"י ראחיד בשמאלו ובצדקתו והוא א"ש זריק שמקשר בהש"י הנק' שמים והוא בארץ כ"ז גלה לנו קדוש הקדושים מזה' דוב בער ז"ל * ואז לפני זה האדם כל העולם כולו מלא מהש"י ומלא מציורה כי תורה הוא לשון מורה מה דסחים כנ"ל ופני זה האדם מורה כל נברא לפניו חכמה * חיד נברא ובמה נברא כמו שהשיג א"כ ע"ה * וחיבור פ' יצירה וגם חכמי התנאים והאמוראים אבל מי שאי"ב כן ח"ו אזי ח"ן העולם לפניו כי אם ריקן ופנוי וחלל מהש"י וחושב שהש"י בהשמים הכין כסאו כפשוטו של מקרא וזה מ"ש בגמ' ה"ד מילול השם כגון א"ח דמסנינא ארבע אמות בלא תורה ותפלה ואמר לי חבדיו שפטר"י ה"ה מה' ישבר בער זלה"ה משום רבו שר"ל ה"ד שיהיה העולם חלל מהש"י וריקן יאמנו כגון א"ח דמסנינא בלא תורה ותפילין ר"ל שהדיקות והמחשבה נק' תורה כנ"ל ונק' תפילין שנק' ע"ש דביקות השכל בהש"י ותפילין לשון דביקות כדודע מנ' אמיד תפיל והוא כעס כמו כעס ושלמה שאלה שעינים אחד אפילו באתותיהם שנתחלפו אלא שזה קדוש לזה ובכל זה הדביקות או נדמה חלל מהש"י והמ"ש בגמ' חזייה דהוי צדיקא דעתיה ר"ל שהיה דעתיה רחבה צבורא ית' ע"ד הנזכר ואז אי הוי צני מיינה כל חללי דעלמא שיבד לו תעלומתן הא"ך מורים חכמת אלהותו ותורתו הוי א"ל ושא"ל לי מ"ט כך ומה טעמו כך ויש בביא מהם חכמה כפנלה למי שחננו הש"י בינה ולא אחנו יודש עד מה אבל בודאי הם התנאים הנ"ל בודאי חכמת חלקים ועבודתו כזונות שאלתם ותשובתם צי בלעדי זה למה הוא לנו בגמ' כי כל תורותינו כלם שבתב"ש ושבע"פ אין דבר אחד אפילו אות א' יונא לדבר אחר זולת לעבד הש"י כי לזה נתנה ונק' תורה ע"ש שמורה לאמר זה הדרך ילכו בה ואפ"י דיני ממונות ושאר דינים הדומי' שאין נפקותא ועבודה מהם אי רק הוא נמס הוא אבל מי שעיניו הש"י בשלימות * מגלין לו רוי תורה וזהו הרזין א"ך ליקח ענה מכל תרי"ג מצוות לעבוד בהם הצבורא ית' אע"פ שאינם באפשר לקיימם בעלמם כמו מצוות התלוין בארץ ושאר מצוות וזהו שקראו הוזהר את חרדי"ג מצוות תרי"ג עינין ר"ל שנתתיב לאדם ענה א"ך להתדבק בהצדו כ"ז גילו לנו החכמים הנ"ל ואני שמעתי כן מפה"ק הרב המגיד

ליקוטי יקרים

המניד ולאמר שנתעורו כל מה שרואה בס' אין לפניו הפרס או גמול או קבלה אינו רואה שיש דבר אחר זולת האור לעבוד את הש"י ובאמת הוא כך אבל זה היה לפניו שהוא זריק בן זריק ישאר השלימים אבל לא אחרי יודע עד מה אור ומה רק באמונה חני מאמין זה וקצת שמתעורר דומתם :

זממא לפי"ו הרבצתי כך ביאור ענין באריכות כל האפשר לפי שהענין והזמן והשכל שלנו אינו העיקר שכל מה שצריך בזה תצוין ש כמה פעמים הענין ויחזקו הדברים האלה בלבד :

ואתה האובה אל יפתוך יתך כי לפי"ו לא מלאו ידעו ורגלישו ואי נמשלים לבהמות ומה שבדמיונו נחשבה כשאינם חפ"י נקודה קטנה מזה הדבר . האובי אפי בלתי הדבר כן אבל הדבר זריק

להיות מכס מאוד בכל הדברים נגד יצרו ולשקול הכל בפלס זה האשקל כי הלא באמת האדם נריך לעבוד הש"י בשני ענינים כמו ש"ל לעבוד בגדליה ח"ו כי תועבת ה' כל גבה לב כן א"ל לעבוד בשפלות

כבוד כי זה יהי' התרשלות ורפיון ידים מצדדיו ית' ויאמר היתה"ר מה בזה אם תחפלה או אם תכווין הכל הוא הלא בלתי ידע והאב' לא פורחת לעיניו ולמה לך לדרוק א"ע לאמר בלי מ"ו וכדומה

בשאר דברים . רק אינו כן כי הפעם מן האדם הוא חשוב לפני הש"י כשהיה' בנתיבות נכבוד הש"י ופועל דבר גדול ליעלה ואף גם לפעמים יתחיל לב האד' לאמר מן האדם ללמס ביוכס השם ואדם

מלא מדרג רעים וצבירות חמורות באמת כן הוא ונריך תזקן כל מדה ובהש"י יוכס עבודה אבל במה נוכל אם לא עיי התקרבות כי בלעדי זה א"ל שום דבר ובת"ס הרמב"ם ר"ל זה"ה טוב ה' נכל ר"ל

לכל דבר הוא טוב שיבא האדם ויקרב א"ע להש"י הן אם יראה נכפות החזות ומידות א"ל אם לא שירגיל א"ע ויכריח מהשכחו לדבק בהש"י א"ע שלא יוכל אפ"כ ה"ו טוב הן מי שיראה טוב מצדדיו

שבירו הכל הוא ע"י התקרבות להש"י כי זה עיקר לשון תשובה שר"ל שישב א"ע להש"י ממחשבתו ובשערי זה אין תשובה כלום למבואר בכל הספרים ובס' ש"ת נר"י :

זממא חמיר זריק האדם להכריח את עצמו להתקרב בהש"י בנתיבות אש היא מלא מידות רעים ורואה לשכרם א"ל אם לא ע"י התקרבות בהש"י א"ע"ם שלא יכול כיון שהקב"ה הוא' השקטו

גדול' מאוד עזריהו מעט מעט וכן להשיב מצבירות שבירי חפ"י קודם התשוב' זריק נהגות ח"ע להתלבקות הש"י ע"י תורה ותפילה בדביקות כל האפשר כי הוא מנות האמונ' ואבד והידר' והרביקות

הן מנות שהם מחויבים להיות על האדם חמיר בלי הפסק רגע למבואר זה בנש"ל בשם התרדמים והרמזים . ויש ל"ס בשבת הש"י מלב בית"ה השער כך פן תשכח . וא"ל מאן דלית ל' תריי מניה

חדא מניה מני לא ליעבד כמבואר זה בבתי' או מני שכל שיש וריחו נורק כו' . מפני שריח ענינו מהש"י ירחק יותר הישקן א"ל וודאו בענין זה זריק להרגיש על יצרו ולהשיב עליו בדבריו ונס

על זה לאמר ויגבה לבו בדרכי השם שלא יספיק בעיניו מה שיש' להש"י רק יספיק הכל וזריק להרטיב בזה :

זממא כך מדרש ח' בפי קרם שאמר שם מה ראה קרם לחזק על משה פרה ארומ' ראה . וזריק להבין זה והענין הוא כי אפ"י שכבר כתבתי הרבה דברים מהשפלות ומענינו א"ל הוא .

אבל עדיין לא ידעתי יד טובת ביאור חפ"י כחוט השערה כי דבר זה ענינו עמוק . מי ימלאנו והוא דבר המשור ללב ואין לבית בני האדם שווין כי זריק זה זריק האדם להיות כמו משקל כי זריק האדם

שיאחו בשניהם בגדלות ובשפלות בית"ה שער עבודת אלקים ושער הכנעה בשערה תכנים שכתב שם ע"ש והוא כלל זריק לפרט . כי זריק לפרט לך כל זה א"ל קודם באמת אפ"י מבין כל זה

תבלעדי . אבל אני גם לא הבנתי מה שמתעניי מרבוזי הקדושים ה"ל קודם שמתעניי מהם אבל לא נהנתי בדברים ההם . כי כתוב ואל בניתך אל תשען עד שמתעניי משה"ל ומפני תכנס אשר ידענו כי

הם בעניי רוח"ק ומתקנת שה' כהם גילוי חליהו ז"ל כמו הבעה"ע ותלמידו מה' רוב בער ז"ל ומה' מנחס מעגדיל ז"ל ואז בשעתו מהם נפקסרו הדברים בלבי כאלו קבלנו מפי חמתי המשה"ל ז"ל וכל מה

שאני כותב הכל הוא מדרשה"ל וענין כל דבר חכמה שאני כותב הכל הוא מהם רק שלפעמים אני מסביר לך דבריהם בנמשל הקרוב . ולפעמים אני מפרש בזה חזיה פסוק . או חזיה דבר בגמרא' אינו עיקר

התכתי' הוא מדרשה"ל מה שחמנו הש"י להבינס ובהש"לם בטוב עשם :

והנה ענין עבודת האדם להש"י זריק להיות בשני ענינים בגדלות ובשפלות ולא סני ב' מהם לבד כי בגדלות ח"ו תועבה היא וזריק להיות שפל זכאין לפני הש"י ולפני כל באופן שתבתי למש"ל

ע"י דביקות הש"י ויראחו והבנתו והתפשטות הגשמיית . וכבר ידעת מ"ש בר"ם שלא יקנה מרח העני' אלא מי שהוא מופשט מהגשמיית . וכבר כתבתי לעיל מהענין והתפשטות הגשמיית כי אינו מוכן לכל

העולם אלא למי שיגע וטרם ביראת הש"י בנפיל' בדביקות ותור' ומע"ט בדביקות להש"י חכל אם יקי' שפך מכל וכל פן וזולתי יפתחו היגר לאמור מני אתה לדבר לפני הש"י ולעבודו ואחיה ב"ו עפר

ואמר ואזה ידעת נגעי עונותיך ומדותיך הרעים ואזה מחועב לפני הש"י האך ימלאך לבך להתקרב לעבודתו ויסודו וכדומה פתוים אחרים כ"א לפי ענינו לזה צריך לאסוף נבזרות כמשיה ויבנה לבו בדרכי ה'. וכמשרז"ל לפיכך נברא אדם יסודי שהייב אדם לומר בשבילי נברא העול' וחמול לעולם ידמה לאדם לאלו הוא ועולם חלי זכאי והאי חייב עשה מצוה ח' אשריו כו' ולכאור' זה נבזות גדול שימנה האדם בדעתו ששכילו נברא העולם וכל העולם חלוי עליו אבל חז"ל הכריחו אותנו להשתמש בנבזות זה כי בניעדי זה יהי' התרשלות גדול בנפשו לרדוף אחר עבודת הש"י וכ"א יאמר מה אני לכבוד את הש"י ויאמר גם כן די לי במעשי שאני לומד ועושה מצות כמו שראיתי מאבותי ויותר למה לי לחקור על עבוד' שלימי' לא עלי המלאכי לגמור כ"א על יסודי סגולה ואם כל א' יאמר כך לא יהי' אדם בעולם שיחזק להש"י אבל למה זו אנו צריכים להשתמש בנבזות ולעשות עצמו לאיש לעבוד עבודתו ית' ויבצר ח"ע בעבודתו ית' כלו עליו מוטל כל העולם. אבל ח"ו אחר המעש' ואף בשעת מעשה שעושה להש"י לא ידמה באמת שום גבחות רק כניע' ושפלות שיראה שהוא כאין לפני הש"י ואינו עושה שום מעשה ומה שעושה' הוא בכה ועזר חלקי אשר עזרו ומתן לו כ"ו ומבטלי הש"י הי' אדם. ויכיר כ"ז בהכרח הדעת היטב כמס"ל מהענין הכרה ודעת של כל דבר ויהסוק חמיד לעבוד' ודניקות יותר מזה וירמה לו שעדיין לא התחיל לעבודת הש"י כמו שהאמת היא כי הש"י א"ס ותסוק' עבודתו אין לה סוק' ובדבר שאין לה סוק' לא שייך רק התחלה ונידונו. וכי"ש בנגלה עמוקות שזמר נרע"ה אזה החילול להראות את עבדך וגו' כי כל מה שהשיג משה לא השיג שום נברא בעולם ואעפ"י היה נחשב לו כ"ו רק להתחלה ואמר אזה החילול להראות. כמס"ל צריך להשתמש בשניות זה בנבזות ובשפלות וכל זה דרך האמת דרך יסודן אור להש"י ולעבודתו האמיתית אבל זה לעומת זה עשה חלקים טוב לעומת רע כו'. וכל המדות שיש בטוב שם בטוב רע ודבר זה נרע ע"כ ברע ודא בהפוכא דדא ורעע נקרא הפכוך דרך איש וזו כמס"ה במשלי ואותיות השמות של קדושה ושל קליפ' שויים רק הצידוק הוא להיפוך נמשל בקדושת' יש כתר ובקליפ' כרת אותיות שווי' בקדושת' קשר ובקליפ' שקר בקדושת' סולם מוצא ארצה וגו' ובקליפ' הכל המקנה בקדו' איש חס ובקליפ' מת בק' עונג ובקליפ' נגע והרבי' כדומ': ומדת הקליפ' להפוך כל דברי האמת ולעשות מצוה רע ומרע טוב כמס"ה"כ סוי האומרים לרע טוב ולטוב רע וגו'. והקליפ' מפת' לאדם ג"כ בשתי המדות נבזות ושפלות רק הוא להיפוך למשל כשרו"ל להוכיחו שאינו הולך בדרך אמת לעבוד הש"י בחורה ויפילה דרו"ר באמת בני פנוי' וכדומ' ושאר דברי יראה ישיב האדם הפתי שנתפה ביאר ויאמר מי אנכי לגשת בדרכים אלו ואני את חטאי אני מזכיר ומי אני לילך בגדולות ובנפלאות דרכי החסידים: אני נוהג ח"ע כאבותי ודי לי כזה ושאר שפלות שאמר הכל להתרשל מן העבוד' וזה פתוי מן ע"ד שפלות ולו והלוואי' הי' זה באמת אהי' בעבר דבעת לפני עצמו ולפני כל אבל באמת כשיחזקו עם א' ויבזוהו יבנה לבו וירומ' לו שעבוד הש"י בלימודו ובמזמרתו יותר מכל החסידים שבעולם ויעיז פניו וימרפאו ויגדפהו ואף בלבו יש לו גדלות גדול חמיד שידומ' לו שיוציא בעבודתי באמת כ"ז פיתוי יל"ה"ר והנמש לשרשו ולעקרו מארץ החיים ולהודידו לבאר שחת בשתי הקאות:

ובאמת דבור הזה גבר זה הקליפ' ההטול' המתהפכת בלהטות להט החרב המתהפכת מחבר לחרב כמ"ש בשל"ה זל"ה וז"ל עתקו וגם גדלו גברו חיל אנשי רשעים רק לא נטהרו לבם מכבוד וקנאה ומתקנאת' מטילים מוס בקדושת' בנקרים וכזבים ומרדדים סרה על עובדי ה' באמת והכל הוא שנפתח' בפתי הנמשך שכל הגדול מחבירו ירו גדול הימנו כאשר אמר הרב המגיד נ"י שר"ל כל הגדול מחבירו בלבו נמצא יש לו גבחות בלבו לזה יצרו גדול הימנו ר"ל יצרו מתגדל מעצמו בשון הגבחות והקנאה שמתקנאים שראוים חכמים הנ"ל שזמנינו יש להם שם טוב ואנשי העולם מהמון העם המתהרים לרזים אמריהם מאוד כמו שראוי להיות באמת להיות כרוך אחרי החכמים וצריקים בלתי ולהתאבק בעפר רגליהם. והליכס אין איש פניה ובלבד דומה שהם צדיקים ומסידים ות"ם יותר מהם לזאת מטילים מוס בהם וממציאים שקרים וכזבים שלא עלו על לב כמו שאירע בזמנינו והכל כדי לפחות את שמש כמ"ש כ"ז בח"ה שיפתה היל"ה"ר לאדם בזה הענין ע"ש בסוף פ"ה משער יסוד המעש'. וגם מי שלא ימלאו בו שום דופי ושמן כמו שהי' ר' מנחם מענדיל ז"ל היו אומרים המלעבים שהוא באמת צדיק אבל הוא בעל גאווה גדול וכדומה אומרים על הרב המגיד נ"י והכל נחמת פתוי הגיל כי אלו ידעו בעצמם באמת שעדיין לא התחילו לעבוד הש"י כלל וכלל כי לא זכו לשום יראה חפיו רגע מכ"ש למרדיות אחרת היו רודפים אחר הצדיקים ההם שלומיים דרך הש"י כמו שיש באמת באזני עולם שהכירו זה וכנענו לפני הצדיקים הנ"ל כעבדא קמי' מרי' מפני שנגע ה' בלבם ורצו לעבדו באמת ורצו בכניעה באמת להיות זכב לאריות כי הבינו שאינם יורעים התחלה לעבודתו ורדפו אחר עבודת הש"י ומלאך

דיקוטי יקרים

זמאלו והשכילו מתכמים הנ"ל שלמדו וקבלו כ"א מהם לפי זכות נשמתם וענין זה קרה לקחת עם משה כי באמת מרה"ה לו תכלית השפלות כמו שהעירה התורה ואעפ"כ היה לו נבחות בכמה דברים שטעה שהי' מלך על ישראל והגהיג כמלך על עמו רק באמת הי' זה נעצרות הנורא והדריך העם לעבודת השי' כי לא הי' אפשר בלתי זה שיהי' איש אשר ילא לפניוהו ואעפ"כ לא רצה במחילה זה כבודו ואמר שלה נא ביד חשלה עד שהכריחו השי' לזה שיהי' לו שררה זו. וקרא אע"פ שפקח הי' וזהו לו רוק"ק עכ"ל ניזון קנאה נשאר בו ולא נטהר לבו ממנה בכל מכל כל וקנאה הוא מאד נבחות. ואמרו לא היה לו שיעש' עשה הכל מפי השי' והי' באמת מנירו בתכלית השפלות והעני' רק שחשב שמה שהתעורר נבחות להיפך ולנגד האמת שהישג שמה נטה מן האמת וטעה נבחות שפי' הנבחות שיש בלבו התנשא על קהל השי' כמ"ש ומדוע תתנשא על קהל הי' ועל עמו לא רימי' שיהי' לו נבחות רק חשב שמה שלבו נוטה לזה להיות נשיא הכל הוא מלך האמת. כמ"ל בפ' ויגבה לבו בדרכי השם כי זה הגאון הורף' ולא רצה לחלות בפחיתות בו בנבחותו. ובאמת היושר של הנבחות שמוחר הוא במשה רק חשב להיפך מפני הקנא' של הרע שהפך לבו לאמר על הרע טוב ועל טוב רע לפיכך אמר משרע"ה רב לכם בני לוי ובאמת אלו רואה לא כאשר אחס סוברים שהנבחות שנגס הוא לש"ש ושלי הוא מלך הרע לא כן כ"א רב לכם בני לוי ר"ל רב נק' הגדול' הרבה הוא נכס למעשים לא למען השי' ולזה נחלקו כי זה דבר עמוק ונריך לזה האמוני' לחלות החסרון ממיד בו ולחפון חמיד בכניע' ושפלות חפי' לדבר מזה פן ואולי הוא מלך הנבחות של הקליפ' לפשות מצוה שאינ' מוטלת עליו ושיוכל לעשות ע"י אחר ולא יקשוב שהוא ראוי לזה יותר מחבירו כי זה נבחות ואפי' לא היה חפץ להשתלם לישראל ואמר שלה נא ביד חשבה חפי' שהוא דבר מצוה גלגל שכליות משה' וללמוד לישראל וללמד מצוה גדולה מזו חף על פי כן חשב שאתה ראוי לזה יותר מהכריחו השי' לזה ונריך האדם לחנך מזה ולא להפקיט בעבור מצוה שיפ' בה לך שררה ח"ו ולברות ממנה ואם יהי' רחמי לך השי' יכירם כל העולם להזמין לידו תהגב' זו וכדומה ונריך לשקול דבר זה חמיד בשכל עמוק ונדק ורך ולשאול מהשי' על זה עור שיעורנו שלא יסיתנו הולח"ר בזה ללך ההיפך ח"ו רק ידריכנו השי' בדרך האמת והטוב :

ולדעתי יש לסמוך דברים אלו ככוונת הארז"ל שכל' על פסוק עולת חמיד העשו' בהר סיני. עולת אוחיות תילע והוא בקליפ' והוא בני' שור ובני' אב"ב ית"ץ שהוא בידת חסד לאברהם המתעוררות בכל בוקר לקום העולם וכנגדו מתעורר בקליפ' קליפ' היל"ל הנקי תולע ודרכו להקיב ולכלות הכל ורואה להחריב העולם ובזמן התקופה היו מתקופה היו מתקופה ח"ו ומכניעים אותו בקרבן עולת חמיד ועולת אוחיות תולע ואת זה לעומת זה כנ"ל והו עולת חמיד עכ"ר : ולדעתי שהבניו מרבותי הקדושים הג"ל הבחי הענין ופי' הפסוק הוא כן כי החסד נק' גדולה והגדלות הוא מלך החסד המים המשפיעים שדרכם להגדיל לכל דבר כבודו מדברי הארז"ל הגלויים בזה הוא לכל. והגדלות קדושים' הוא להגבות לבו בדרכי הי' להשתוקק חמיד בזהב' גדול' לעבודתו כמסוף וחושק ואוהב כסף לא ישב' כסף כי החשק והאהב' ברב השי' חין לה סוף כמו שהוא חין סוף ואפי' בקליפ' הוא עיר זה כקוף בפני אדם כמ"ש בנמרץ חין אדם עם ומאי תאוותו בידו כו' ואף שזה נבחות אבל אררבי' זה הומר כי זה עביא לדביקות השי' יותר וכל יותר שמתרבה השי' יותר מרגיש כששלותו ורלוחו עד שיבא לאין לגמרי כמ"ש השל"ה בדרכי משרע"ה ואנחנו מה לרוב דביקות השי' נמלא הנבחות הוא מלך השפלות שרועה לו חמיד שערין לא עבר השי' ללל ורואה לעבדו ולהיות שפל יותר לפני השי' חוה בקדושים' ובטוב. ובקליפ' הוא להיפך שדרכו לעש' השפע והקסוי' כדי לכלות העולם ומקטין החשק של האדם במדת הענוה המוויפת שלה לחזר תולעת חכני ולא חיש ומי חכני להתקרב להשי'. כלך מדרך זו ולך בדרך הכבושה של כל העולם כמו המנהג שמהיגין העולם להחלל כפשוטו ונקרר בחפלה ולא ללכת בדרך החסידים ולקרקע באיסורים רק לדבר עם כל אשה ולאכול כל מאכל וללבוש כל מלבוש. רק לקיים המצות שראינו מאבותינו כמ"ל ועי"ז ערשל את האדם מעבודתו ימי' במדת הענוה הפסולי' הנקי' תולע מל' תולעת ולא חיש. ואעפ"כ הוא צב' גאון גדול בלבו ומתקוטט עם כל אדם בחשבו שהוא לרוק ומדבר סרה על אנשים אריקים כהנוב בימינו כנ"ל. כי מתיכן יבא לו שפלות כי כבר כתבתי למעלה שבמדת הנבחות נולד האדם ומטובע בטובע זו ואלא להפטר מזה חס לא ע"י התקרבות לש"י מאד ע"י חפיל' ומור' ומע"פ דר"ר ובטעמי זה נקד' בזה נבחות' לז' ראייה שליט בקליפ' ליהוה ולא אחר. עליה חומר תועבת הי' כל גבה לב ובאמת מחויב אדם חמיד להיות מוטבע ומעטל אלוהה שערין חין לו שום ירא' בוראי מפני שערין לא נטהר לבו מפאחוס רעות וממדות רעים וביורת נבחות ומלא הוא מחושב לפני השי' ואיך יחכן להטעי' פניו ולסרף לאדם הלל הוא מחושב ומרוחק מפני השי' ולא כבר סרה

לבו

תורה ונבחות

יְקוּמֵי לִיקָרִים

לבו מכל וכל עד שזכה לענו' באמת פשיטא ש"ל לו להגביר לכו כי איך אפשר ביותו קרוב להשי' ובעל במציאות נערו להשיב ח"ע למאומה אבל מהיכן כחזוק' הקליפ' של נבזות שכלל האדם לפצול רב אס לו שחינו מקרב ח"ע להשי' וחיי הולך בדרך הרמנים המייסרים אורחותם באמת ויורסן לעט ה' רך ה' ית ונמצא נבזות לכו במקומו שומ"ח ועוד דומה לו שהוא לדיק גדול ולמדן ויורסן ועשיר ושאר מעלות של טובי בני חומר ומלעבי על הזכמים ומבזה את הכל דומה שררבו ישרה וכבר אמר שהצ"ה יש דרך ישר לפני אים ואמרייה דרכי מות נמצא עניו דקליפ' להקטין ח"ע להרחק מהשי' לבוא לגדלות. ועטו דקדוש' ארבע כרי להתקרב ח"ע להשי' ולמצא לשפלות באמת והכו הכוב' של עולת תמיד ר"ל הכ' חומר עולת תמיד מרת החסד דקדוש' שתרומת בעולת גיש' אכ"ב ית"ן שסס זה בחסד עיי' האדם עולת תמיד להשי' מעלה מעלה בכל יום ויום יותר והכל הוא עיי' השפלות שכלכו שיומ' לו שעדיין לא עבר את השי' והוא שכל מאוד ואין יוצא נכד השי' ורו' לעברו יותר זהו ה'בשו' בהר סיני שרומז לשפלות במשחז"ל שלכן ניתנה החור' על הר סיני לפי שהוא שכל שבהרם הרמזו לעטו שרריך להחור' והחסד הזה מכניע הקליפ' שהיא הענו' הפשוט' האמרו' בתלת חובע כנ"ל שרלו' להשטין השפע ולהחריב העולם עיי' התרשלות ב"ל מלהתקרב להשי' עיי' פיתוי הענו' המזויפת בלה כנ"ל :

ונחזור לענינו בענין המרש היות כבר נודע מ"ס ה'בש"ל ז"ל ששאלוהו על ענין פרה ארומ' היכן הוא רמז' לכך מזה לעבודת השי' תמיד כמש"כ כל המצות הן כמחיות בשכל איך שבפועל סס בזמן ובמעט' בשכל הם תמיד נחיי' כי החור' הוא אלהותו ולאחריו הוא נלמדות כמו שאומרים כל חל נודי הבעש"ט בשמו שכל החור צריכ' להינצל תמיד בכל זמן בדרך חכמ' ושכל שים ללמוד מכל המצות דמ' זהו ח"ע להחריך בזה וללכת מן הענין. ושאלוהו על פרה ארומ' שתעשרת הטמאים ומעמא הסהורים והשיב שזה הענין הנבזות שמחל' את האדם ממחנב בדרך לא טוב והסוק מהשי'. החננה תקינו הוא מצד הנבזות ושלא לשגה כמו להזכרות או עוב"ב שיהו נ"כ נבזות נסחר שחשב שראוי שישלם לו הקב"ה סכר על מעשיו וחשב ח"ע שגועה חיזה דבר לענו'. ובאמת מלידנו בלתי כה הנורא מה אנו והאיך יתכן לקבל סכר רק מחזיל' ח"ע לבוא לזהוסי' ישר בחינותו והוא לו לחזו נבזות והחפזות ועש' שלא לשמ' ומחוך שלא לשני' יבא לשני' : ובלשנה נודי להיות נ"ל מכל סיני נבזות ח"ע יתעבר בלשנה פני מצד הנבזות חפסול העבוד' נמצא הנבזות משרת הטמאים החיזוקים מהשי' ומשפח את הסהורים שנתקרבו כבר לש"י שח"ו אס יתעבר גם נבזות ימועב לפני ה' וכבר אינר'י בפסק כי כל שאור וכל דבש לא תקשירו מינו אשה לה' רק קרבן ראשית ר"ל ראשית התקרבות להשי' מותר להיות נבזות ח"ל אר"כ אל החוצות העליון לא יעלו לרים ניסים לה' שזין נחת לפניו נבזות ח"ו כי חושבת ה' כל נבז לכו אפי' בכל דהו כירוש נמצא הנבזות' מסהרת הטמאים כו'. וענין זה אפילו בדיקים שהם סהורים הוא מהג תמיד ע"ד ה"ל שרריך להתקרב לה' נבזות ושפלות כי קודם שיר' האדם להתקרב להשי' עיי' חיו' מצו' תוד' ותפיל' נימצא עדיין הוא מרחק ונק' לערך הקרוב שיחקר ויחקר ח"כ עיי' העובד שצריך לבשית נקי עצה ע"ד הכנוי ענג ומרוחק מהשי' וח"ע להתקרב להשי' שח"ע איך ראו להתקרב אליו כנ"ל לזה לריך להשתמש נבזות ולהבזיה לכו בדרכי השי' להתקרב דוקא ובח"ע הוא שפלות כמש"ל רק מדתי' נבזות נכד ה'יהו"ר שרוד' לפתחו מצד מצו' שצו' להיות שכל וא"כ עיי' הנבזות זה ישר ויקרב א"ע להשי' כשיעש' העובד' של תפיל או תורה או מצוה וח"כ בנת העובר שבו' או ח"כ לריך לשגור ח"ע מכל נד נבזות וישפיל לפני השי' ולפי כל ולא יודעה לו שהוא גדול ממזירו כשרד' שהם אינם עושים עובד' זו כי זהו נבזות וכבר ידעת המושר תבש"ט ולה"ה עיי' וכחזו הדר הוא ויפטרם מבש"ט אכל כל איך לטוב אל לכו עיי' ואין לריך להחריך בזה נימצא הנבזות בשבט היעש' שאז נק' סהור' ואז הנבזות מעמל' הסהורים ח"ו והנבזות נק' פרה ארומ' שפ"ה ותגדל רעת האדם וארומ' מצד הקליפ' ויש עוד טעם אחר עיי' שנק' כן ולא ריחוי להחריך ונק' זה פרה ארומ' שיעשרת הטמאים וכו'. ולו"א כמדת מה ראה קרה לתוק על משה היכן ראה ושאר שיה' למשה התנשאות ח"ו הלא ידע שוודאי משה הי' מוכתר בענו' עד שהציד עליו הכיבוד שהי' עניו מכל אדם אשר על פני האדמ' אפי' מכל בשפלות הנק' אדם אשר עיי' הארץ' והוא הי' עניו יותר מהס ואל כן מחזו הענין הנבזות ללדיק בזה והלל קרה פתח ה' : והשיב הנודע פרה ארומ' ח"כ שרא' שנתת הנבזות מוכרת להיות לכל לדיק לעבודת השי' אפי' לדיקים גדולים כנ"ל והוא משרת את הטמאים ככל וחשב שמהם טעה להיחרך כי מה שהנשח הוא ואהרן להתקרב להשי' לא הי' ממשת הנבזות היחיד שתעשרת הטמאים והמרוחקי' רק נעשר' בהם הנבזות האפור המעט'ו' הסהורים ועיי' נש' לכו להתקרב להשי' הוא ואהרן יתור

דיקדוקי יקדים

יותר מכל הפס ולזהו מלך ונפשות הכל ע"פ מאמרו וחשבו שהי' זה מלך נכבד ולא האמין שמי' הדינו' עמי הכל ודן את משה לכך זכו' אלף חשב ששמה טעה וסבר שזה הנבואה הוא לש"ס ובאמת הוא שלא לש"ס רק מלך נבואה הרע ועליו חשב להיפוך שהוא מלך הטוב וכלל מפני חסרון האמונה וחסרון סברה הלכ' מקנא' וכבוד וזהו פיה אדומה' רעה והכן היטב כי הוא דבר עמוק ולא' לפרש נכבד היטב רק לרצון בעומק הלכ' :

ומ"ש לך בקונטרס זהו די לך אם תרצה לעסוק בו תמיד בהתבוננת גדול ותבין דבר מתוך דבר כי לדעתי כתבתי כך די כל האפשר לפי השנתך והשגתי אף שבאמת זה עדיין אינו רק התחלה רק לערך דעתנו הקלושה שאין אנו משיגים יותר די בזה המעט הכולל הרבה למשכיר ורוצה לעבוד להי' ומתקרב אליו והכלל כי לא המדרש הוא עיקר אלא המעשה : ובקונטרס הב' בדעתי לכתוב לך איזה דברים כוללים מעניני תפלות החול והנהגת דרכי ישרים ולימוד התור' כפי שבקשתי ממני וכפי שאני מבין המעמד שלך באיכות ומחות ואח"כ עניני שבת קודש ואח"כ ענינים מרה' ויה"כ וסוכות ואח"כ כללית המועדים וקצת פרטיותיהם כל האפשרי קצתם תראה ותן לחכם ויחכם עוד . ולא רציתי להעתיק לך מהדרושים שהיה בכתבים של מוהר"ר דוב בער זצלה"ה כי הם גדולים ועמוקים וב"א צריך ביאור גדול לישוּבן המיב בלי כקפוק ולאנשים ממותנו אין בהם מוסר רק לגדול הערך המתקרבים היטב להשי' כמש"ל במשנה הבנים יוצאים בקשרים רק כתבתי מה שהבנתי שהוא לתועלתך יותר והכל הוא דברי קדשים קדושי עליונים הנ"ל אמן :

הנה באמת ענין הנהגת האדם בדרכי עבוד' השי' אין לדבר זה חקר האף שהאריכו כל ספרי מוסר אשר נתגלו בדור הזה הרבה . אעפ"כ אין כל האדם יכול לעמוד עליהם ולקיים דבריהם הנאמרים באמת כי לפי דבריהם הי' צריך האדם להיות פנוי מכל וכל בלי שום עסק ובלי שום דאגה ומטרדה וכי' האי ואולי שיוכל לשמור ולעשות ר"ל להיות סור מרע ועשה טוב ורצוני בסור מרע כל ענין רע . דן במחשבה הן בדיובור הן במעשה ועשה טוב ג"כ כמוהו וכל דיקדוקיהם והרבה עשו כרשב"י ודא עלתה בידם וצריך ברור הזה לעסוק כ"א במו"מ שלו וכ"א בפרנסתו ובזה יש אכזרן גדול לנפש מעבודת השי' האמיתיות הידוע לנו כמש"ל וכמו שידעת הרבה אבל ח"ו מחמת זה נתרשל עצמינו מלשמור ולעשות בכל מה שנוכל ונקח ראוי מעסקי העה"ז השפל ואפל אשר התאוה גוברת מאוד יום ולידה לא ישבותו העוסקים אפי' שיש להם כל צרכם ממזון ולבוש להם ולנשותיהם ולפניהם הכל כאין להם כי יש להם אהבה גדולה לממון ויראה גדולה מן החערך ח"ו ואותם אשר אין בידם רק מעט אשר לפי הנראה לא יצליח בזה הממון מעט ודא יוכל לעשות בו מאומה כי מעט מזעיר הוא מתחזק ומתגבר בכל מה שיוכל לשיעסוק ויריח ושיהי' לו עכ"פ מן המזון והמכבש די הסיפוק בצמצום ולא יהי' בעירום ובחוסר כל ח"ו מזה נקח ראוי' לאנשים כמוני אשר נפשותינו מנוגעת ממדות רעות וחטאות נעורינו ופושעינו וחדשות הנוספות כל יום בדיובור במחשבה ובמעשה ואנו דלי מעש' וריקי כשרון במצות ומע"ט אבל ח"ו מחמת זה לא נלך לאבוד ח"ו וניאש עצמינו מכל וכל מחמת שפלותנו כי זה מתחבולת היצה"ר לרמות את האדם בעבודה הפסולה וכמש"ל הרבה מזה שים לבך ועיניך בו אבל עלינו מושל החוב הגמור לאמר איש אר רעהו חזק ונתחזק כמו אנשי חיל המאבדים המלחמה ונגפו ח"ו וצריך להם להתחזק כבב שלם ולעמוד על עמדם ולא ינוסו כי תחילת נפילה ניסה בן הענין הזה במלחמות היצר שהוא מלחמה גדולה מאוד ומתחזקת בכך רגע ואין איש יודע מזה כי רוב המעט במלחמת היצר ברשת היצה"ר ויצרם מושל עליהם ומעט המה אשר ערכו מלחמה נגדו ומהם מעט מן המעט שהצליחו במלחמתם לנצחו ולאבדו ורוב מן הצדיקים הנלחמים אתו לא גמרו מלחמתם אבל מחמת זה ח"ו לא יקופח שחרם ואף גם להשי' יש נחת גדול מן המלחמה זה כי ענין המלחמה ע"י היצה"ד ולא עיקרה היא בעבודה שבלב זו תפלה כי כל היום א"א דהלחם כנגדו כי אין בידינו כלי זיין אבל בתפלה האדם רובש טלית ומוכתר בתפילין והם בגדי מלחמה לשמן ואזור א"ע בגבורה לכבוש יצרו לכונן נפשו להבינה במחשבה מהורה לבורא ע"י חרב פיפיות היינו הדיבורים הקדושים מקרבנות ופסוקי דומרה וליקח רומח בידו רמ"ח תיבין דק"ש עד שמפיל חיל הרבה מהם ויקל לו לכונן גפשו במחשבה נכונה בתפילת לחש להיות המחשבה והדיבור אחד אף שאינו יכול להיות בד"ד ע"כ עולים דברי תפלות ע"י התקשרות האדם א"ע באמרו הרניי מקבל עלי מי'ע של ואהבת לערך כמון וכודל א"ע באהבה גמורה עם נשמות קדושת הצדיקים שבדור שמכיר דיוקנם

דיוקנם ויציר אותם לפניו בעת הדין במחשבתו שזו סגולה ותועלת גדול כמבואר בחס"ל :
 ובאמת שמעתי מפה דק' דרב אלקי מהו' יחיא' מיכל זכה"ה שאמר קודם כד תפלה אני
 מקשר א"ע עם כל ישראל הזעם הגדולים ממני והן בקשנים ממני . ותועלת התקשרות הגדולים
 ממני שע"י תועלת מחשבתו ותועד' התקשרות בקשנים ממני שיעלו ע"י ע"כ שמעתי מפיו
 הקדוש :

וענין התקשרות אפרס לך קלת מה שאני מבין לפי קט שכלי כבר ידעת מענין אהב' שכתב שם
 ב"ח מד' אהיות אהב' איך זה מורה התקשרות ד' רוחין . וענין זה הוא בנטיקה אבל
 בנטיקה ימלא ג"כ כענין כשאתם מתעורר לזהוב דרך משל את בנו אפי' שלב בפניו וזוטר בלבו
 אהבתו זה האהב' המתעוררת מקשרת נשמת שניהם בליתו רנב אע"פ שהם רחוקים זמ"ז מפני ב'
 טעמים א' שברוחניות אין שייך רחוק מקום ומופת על זה הענין אמר ר' מרדכי מענדיל ע"ה שכתב
 ח"ו כשהנאוף מחשב ומתרחק בלשון הידוע לו תיכף מתעוררת אהבתו והתקשרותו וכל הרעות ח"ו
 לך שהיא רחוקה ממנו . טעם ב' והוא ענין א' עם הא' כי אהב' לא יהי' אלא בין בני אדם המכירים
 זה"ז שראו איש פב"ס כמבואר בשי"ע לענין מי שרואה את חבירו לאחר זמן לבדך על ראיתו ע"ש
 ואז כעת ראיתו זא"ס ומתקשרו זה בזה ב"כ במחשבת חבירו וכל מחשבת עולה
 קומה שלימה אע"פ שראו לנו כל מה שהוא מנושם הו' יש והרוחניות דומה לנו שאין בו ממש כ"ז
 השקר הוא מלידנו שאנו בעלי החומר ועוסקי' תמיד בחומריות חיל בלמת הוא להיפוך כי הלא
 הרוחניות מקיים הנשמות ובלעדו הוא אפס ואותו הרוחניות שאינו בנוף הוא גדול באיכות ובכח
 מאותו שהוא בנוף כי אותו שבנוף הוא נראה מרמת שיש עמו הפוכו שהוא הזוהרת לזה כח הדיבור
 שבאדם הוא יותר פועל מכל המעשה מפני שז"ל מחומרים האדם לחוף ונתהווה רוחני בלי נוף והמופת
 פ"ז במצוי מפי הלדוק ר' שלמה ויילר בשם ר' משה חלני' בעל המחבר ס' לקט הקמח שבש"ע
 שהרוחני זכורו לגדור הרים ולגלות ובתים אע"פ שהוא רוחני לבד והם נשמיים ויש בהם ממש
 גדול והוא אין בו אבל ארבעה מפני כך הוא כמו גדול כי הוא רוחני לבד וע"ז הוא מפרש הפסוק
 ר' משה הכ"ל שאמר כי יור' הרים ובורא רוח ומניד לאדם מה שיחו ר"ל איך כח דיבורו גדול
 מאוד שר"ל לשון יור' הוא מדריגה קטנה מבורא וכתב אלא הרים שהם נשמיים לשון יור' ואלל
 רוח שהם רוחיים לשון בורא שהוא גדול והרי הרוח עוקר הרים היא גדול מן ההרים וזה מופת
 שהרוחניות שכלי נוף גדול מזה שבנוף ומניד לאדם מה שיחו ר"ל איך כח דיבורו גדול מאוד מפני
 שנתפשט מן הגוף לחוף עכ"ד :

ולפ"ז ג"כ מחשבתו שהוא רוחניות יותר יש לה כח יותר וגדולה יותר כידוע : שבמחשבתו יכול האדם
 לתשוב הכמתו וכל מלכתו שיטנו בעולם כולם יכללו במחשבת האדם כדודע כי הוא כח של
 מעלה מכל הנוף ונתחיל בנוף ומשועט בחוף בכל מקום שרואה האדם להשיגו נמצא זה הדיוקן שבמחשבתו
 הוא קומה ורוחניות של אותו האדם שראה רק שהוא נעלם בו ובעת שמתעורר אהב' אליו אזי אותו
 אהב' מקשרת ומייחדת אותו עם אותו דיוקן שבלבו . ואהב' גימ' אחד והוא כח החסד המקשר הכל
 כידוע כי חסד גורם החיבור חסד"ה הוא נפ' עריות ויש עוד בזה דברים ואין פנאי להתפלל וממלא
 בהתקשרות האדם עלמו עם הלדוקים ועם כל ישראל הישרים בלבוש ואח"כ מתחיל להתפלל אע"פ
 שלא יעלה לו רק פ' המלות דהיינו שהי' לו במחשבתו אותו הדיבור שהוא מזכיר בלדת אהיותיו
 עכ"ז אם הוא בתמימות דהיינו שז"ל את עלמו לתמימות אע"פ שיזרו מקטרנו לפניו אחרות הוא
 משברו בכל מק' שיוכל ומכריח א"ע למחשבות תמימות להשי' אפי' במחשבת דקט כזה יש בדבריו
 קלת חיות כי חיות הדיבור הוא המחשב' וחיות המחשב' הוא אהב' ויראה ואם יש בו קלת חיות יוכל
 לעלות אע"פ שבעלמו אינו יכול לעלות בלי זרועות שהם אהב' וירא' שפורחת בהם עכ"ז עולה ע"י
 התכללות' בלדוקים משא"כ אם ח"ו הדיבור מופרד מן המחשב' הוא מת ולא המתים יהללו כיו ומשל
 ככד ע"ז שמעתי מהמנוח מהו' ישכר בער מקהלתו שאמר ממש רבו ר' מענדיל למשל אם נוסעים
 קטנה אחת מהרבי' בני אדם בגלגלים לאיזה מקום ונסלה א' מהם ח"ו והם לריבים ליסב אזי בודאי
 לא יניחוהו לאבוד שם רק אם אינו יכול לילך יאחזו בזרועותיו להוליכו . משא"כ אם ח"ו ימות אחד
 מהם למה להם עת ויקברוהו שם . והממשל הוא אם הדיבור הוא עם המחשב' א' אפי' בלא דו"ר
 הוא כמו חולה שיש לו חיות מעט וישפוחו הלדוקים כנ"ל : משא"כ בלא מחשב' בלא חיות הוא חשוב
 וזורקין אותו לאשפה . ואמר עוד אם ח"ו הוא כך אגב"כ ריזן המלך עושים ג"כ אם לא אפשר כלל
 כי המלך לרדף לכלבים ג"כ ומזונותן עליו והם התפילות הפסולות לגמרי רק לא מפני זה יכול עלינו
 לתת

דיקוטי יקרים

לפת אנהני מנת הכלבים מועב לנו ליתן מזון למלך עלמנו או על כל פנים למשרתי הקרובים הם העולמות הקדושים .

ואמר הרב ר' בער זלה"ה משל נחמד על ענין זה מענין המחשבות הרוח המחוללות ומחשבות עליו הרב בפני' ולריך ערחה גדול' להבדיל ויית' מחשבות הפניות הורות שבמעט אין ציולת צ"ו להכניעם אם לא בעור אלהים ואמר הוא זלה"ה בזה סידוק נפלאות ע"ז הלא קלמס קרובים בכתיב אשר במחניכס אבל דברים הם הם בערך אבנים גדולי הערך והנחנו לא נרצ מזה מחומה איך לעלות מ"ו לשרטו כנ"ש שם וכמ"ש לך בקונט"י הראשון אבל המשל הזה הוא עוב לנו שאמר מענין זה הוא שלפעמים יותר שמתנבר אדם להתפלל יבואו לו מחשבות רעות וזרות יותר-וענין זה הוא למשל אם אדם יש לו בן נחמד בעל שכל גדיל בתורה ומריף והנה מאוד ממנו ורועה להיות לו עד יותר רחם ממנו ובה לו אורח א' למין גדול ומבקש ממנו לתת על קנקני של סיטוק זה ואורח זה מנסיחו ומקשה לו ומבלבלו מן הספטי' להגיקו כדי לנסותו והנער מביט לו על כל דבר ואינו מניח א"ע להנלה ואביו יש לו נחת גדול מזה ובשורחה האורח שאביו יש לו נחת גדול מזה אזי מוסיף לעקש' ולהעיקמו ולהקשות לו ולהסירו מן הדרך ההלכ' כדי שלא יעת א"ע לנלח ויהי לנכחו תעניג גדול יותר עכ"ד

וענין זה הש"י רועה להשתמש בילד שעשעים עמי ישראל ולונו להדבק בו בנאב' וזה נד' הלכה ר"ל הלכ' לבורה ית"ש . ואמר הנעש"ע מ"ש הארז"ל שכלה ר"ת הריטו לה' כל הארץ . ר"ל שהליכה זו נריך לשבר כל הארציות והזמירות והלכה זו אשכר ה' כפסוע' לעסוק בה . ונקח לנו מנש' א' הוא הילכ"ר לנסותו לנו בה כדרך שמנסין הפניות בהלכה והיא מקשה ומפיק ומבבל הפסוע' להסיבנו לדרך מקום . וכשאלו חכמים ואין אנו מגיזים איתנו אזי יש להש"י תענוג גדול . וכשרוא' הילר שיש להש"י תענוג והוא נברא ג"כ למען הש"י כמ"ש רוח סגיה עי"ו דברו וכמ"ש בזוהר ממשל הזונה הירוע הוא מנוחין א"ע לבסוף יותר ומסבב להעיקמו יותר וזה סבת התנברות המחשבות זרות בתפילה כל זה אמר הרב ר' בער זלה"ה .

נמצא לפי זה נקח מדבריו אשפ"י שאן יכולים ללחח את הילכ"ר בתחבולותיו המרובים והרבות המחשבות המקשים אותו כי כסלי לעיני עכ"ו כל מה שזוכל געש להש' ידחי להש"י ג"כ תענוג כמו במשל אם הנער אינו יכול ללחח לבוא על האמת . אבל עכ"פ היא מפלפל כך או כך אשפ"י שאינו בא על האמת עכ"ו יש לאביו קלח נחת רוח מעני' באמרו שאני רוא שצב"ס מחנבר א"ע . משא"כ אם שואלים להנער והוא עומד משימם ושותף כחב דימם אזי האב מתבייש ח"ו מהבן כי רואה שאין לו הכנה כלל כל זה יובן בעצמ' השקפה וממני תקח לך רמי' לכמה דברים אחרים לכפיות הילכ"ר שלריך לכל עובדה וכל מדה אמת כי עיקר כפיות הילר היא בתפלה אבל לריך בכל פעם שיבא לירינו מדה רעה לכפית' בכל האפשר ויהי להש"י נחת גדול מזה כמשארז"ל ולזה נראנו אשפ"י שלא ננמר המלחמ' כנ"ל וכן הכל דבר מתוך דבר ואני לא באת אלא לכוונך ולעוררך אבל ידעתי שאתה יש לך לב להבין הרב' בדברים מועמים וכן לזכר ויחכם עוד :

ובעת בחתי לורח ואת אששים המקשיבים לקולך אשר שם שית' אמנו מאוד בעצמות הש"י כל א' ואחד כפי' כחו האף שלריך אדם לבקש תמיד בלומך הלב באי' המלא שיוכל לכל האפשר שיחי' לו התעוררות הלב חדש והתאמץ בכל עם לעבודת הש"י . אבל כעת לפי הנראה והנשע מהכניעה שניסעים לדרך הקדוש' רבים וכן שלימים וכן ננוו ועברו והבלימים שצבר הם המפורסמים מאוד בעלי רוח"ק וגדולים בתורה בנגל' ובנשאר ועמהם רבים עניי האלון קדשים שם פזורי ישראל ובזדלתי היא דרישה גדולה לזיון אשר דורש אין לה מכלל דבעי דרישה זה א' בעיו' בעיו' שובו אחי' וכעת בזדלתי מאת ה' היא התעוררת הואת הגדולה ובזדלתי קרוב לנח עתה יחישנו וימחרנו הש"ית במהרה בימינו אמן שלה :

רזאת מי יודע מה יולר יום מה לך להכר על לרת עוב"ו אם למלחות ימי שפיתיו בהם שבעים שנה בעושר ולהשיא הבנות כדרך המון העולם עוב לך למשע בעסק בכל האפשר ולנסוק בתור' ובעבוד' ועיקר עבודה היא תפילה . וא"ל להזכירך ע"ו כי כבר ידעם כי לפת"ש בכתיבם של הארז"ל מענין צירור הקדוש' שמתבררת בכל יום עד שתצזור להתברר בנתינת המטיח במהר' בימינו והצירור הוא ע"י פור' ומלות אבל עיקר הצירור הוא ע"י תפילה כי תפילה נקי' דברים שיומרים צרומן של עולם והוא חיות העולמות הרינו החיות של כל הנברא' הם מהש"י והחיות הנאלל מהש"י א"ל להתקבל לשם נברא אם לא ע"י ימלוס והלימלוס הוא בלחותיות דהיינו בקיזור אבאר לך דברים מלוקטים מכמה ספרים בפרדס ובס' גינו' אנוו וספר יוסר לבב ושאר ספרים ועיקר מרבותינו הקדושים הילל אבל הכל בקיזור מופלג שיש לבך ומבין :

ליקוטי יקרים

כי זה כלל גדול בכל ספרי קבלה שאין דמיון בין יכרחני והבשמי כלל וכלל אפי' כמלא יומא כמ"ש
 בס' שערי ארה כמו שכתבין ראובן על איש ראובן ואין דמיון כלל בין האיתיות המורים
 על ראובן וביתו כי האיתיות הם בלידות על נבי יייר או קלף והוא ארס בניף ובנפש רק למסמן ויותר
 מזה הוא רחוק. אבל השי' רולה לזכות עינו ישראל לשייתדכו ויתקרבו אליו מן המרחק הגדול
 שנתרחף ונאלצו ממנו ונשתלשלו דרך כמה עולמות אין מספר עד בואם אל עולם העשי' בניף ויש
 להשי' נחת גדול מזה שיתקרבו מהמרחק הארס היתבוננ בבוא אליו בנו ממרחק גדול אחר זמן רב
 שלא ראהו זמן רב ויש נתייחס תענין לאב ולבן. אבל איך אפשר זה ההתקרבות ע"י איתיות היתר'
 והתפלה כמבואר בס' וענין האיתיות השי' הוא ד"מ בהגלות אלפי אלפים עד אין חקר הדיבור
 היולא מפי האדם שנתבע לו בפה ה' מילוחות ומתק' כ"ב איתיות וכשזדס מדבר נאלל כל ד"ב' מנפשו
 אליות רוחני וכל הנפש יולא בהדיבור כמשי' נפשו ילאה בדרבו וכמ"ש ברי"ח והוא כמיליק נר מנר
 ואפי' רבבות נרות יוכל להלתיק מנר א והקר' בעק מי עזרה כן ענין הכל היולא מן האדם ע"י הדיבור
 נמלא הדיבור הוא אליות נאלל מהנפש אבי הוא מדריג' אחרול' כי בתול' היא במחשב' ואיתיות
 בהרכור ואיתיות הדיבור אי' ליכתב יך כי לא אפי' יודע עד מה מהס כלל וגם השי' לעלות ק'
 על הכתב דברים האלו אבל ענין הכולל הוא כי כמו שאנו רואים בפה האדם כניכול מדיבר הנקרא
 פי כ' נאלל חיות בעשר' המכוני' יצטר מאחרות כידר' ולויר החיות הזה אין יודעים כלל כולו שאין
 כלילם האיתיות של אדם היולאים מהכל פיו וז"ל לראותם בתניני' כ"ש בעשש' רק השי' נתן לנו
 ליויר במעשה הכתיב' כ"ב איתיות והיודור הזה איתו למעלה כלל רק בדרך משל כמו שאין בן ל"ו הג'ף
 להגש דמיון כלל רק הגוף הוא בליור והנפש מתי' איתי הליור ונראה אז כאלו הוא ג"כ בניור. אבל
 הנפש בלעדי הגוף אינה בליור כלל רק עלם רוחני והשי' ראה דוקא בתכמני' ב"ר זה של הגוף
 שברא להחיותו כן ענין האיתיות נתן לנו השי' לייירם בנושנים אלו דוקא באיבן שרל' צ' כ' תו
 הבטיחה והקיום ובלויר הזה מתלבש בכל את רוחני וחיות א' פיעי העלתי' ו' לירף החיות
 לתייבס הוא ענין שלם וזכה יש עטם לתייבס ס'ת ותפילין ומות' בקדוש' ש"ס ד'ז תורתנו הקדושים'
 בכזוני' נכונה עדי שיערה הרוחניות על נופי היותיות הנכתבים ובהיטר האדם האיתיות מנענע היות
 העליוני' וכשתתדבק במשנתנו בתמימת להשי' מחזור היות שישתלשל מתחשב' עליונה עד שבה
 לדיבור והנפש זכה האדם והוא משתוקק דדברי התפילה להשי' בזה מפריח האיתיות לשרשם אס זכה
 שיהי' במחשב' זכה בהלכה וזכה וזה ירחף מ"ג וזה אפי' שיהי' שיוכל להמשיך רוחניות לממשל
 לדיבוריו להפיר' האיתיות למשל' כמו ש'פירס והבי' זה בשי' שגרי שמים בהקדמה. ולא נלי' הם
 הוא עכ"פ במחשב' זכה זה נק' ג"כ מייחד שמיחד הדיבור למחשב' ועייר בתחיותי' הנב להשי'ת
 כפי' כמו והכל לעשות רלונ' ולעשות נחת לפניו בהתחלות העבוד' כתל' שיש להשי' נחת מזה אף
 שאין יכולים להשיג רק שלא ישחק וידים רק להתעורר ולהתחמק בהתנברות רב ענ המחשבות רעים
 כי בלמת אי' להתנבר על היתר' כלל אס לא צעור חלקים והשי' אינו עוור' אלא למשנו כמשי'ה
 למעני' למעני' אעשה ממילא אס האדם רול' להתקרב באמת ליו למשן עשות נחת נפשו לוי' ב"מת
 השם יתברך בעוורו אבל לא יעור השם יתברך להדם כדי שיהי' לאדם נחת מזה כי כל ימי חייו הכל
 לפניו ראה לומר אפילו התענגים שנקרא חיים הכל לפני השם יתברך אס לא יהיה למשן השם
 יתברך בזהב' :

וענין בליר הקדוש' מהרע הוא נראה הכל בל' כפי מה שהוא מתברר א"ע מיל'ר והמדות
 רעים כן לפי' הוא בירור חלקו בעולמות העליונים הקדוש' מהקלטה ועיקר הוא בתפיהם
 שאלו אס זוכה וכל לברר את מחשבתו ואל עיקר הנפש וממילא נפש הדיבור יהי' ברור ודך ונקי מכל
 סיג מחשב' רעה. ואם אינו זוכה בכל התפיל' יזכה בתקנת' הכל לפי השג' והזמן והאדם. ודי לך
 בזה מעט המחזיק המרוב ועוד יזכר לקמן מזה :

והגני' מזכירך להתחמק לקיים ההכנה שיהיה מקדס להתפלל בתנין אבל יראה שיתפלל אחר מאלו
 שרולים להתפלל ואחר התפיל' תיקף ומיד בלי שום הפסק ובלי שום שיחה ללמוד שצורים
 תנ"ך משניות גמרי' ופיס'ן' כפי המת והזמן ואס אפשר ללמוד א"ו התפיל' שיטור ס' מייטר לפני
 העול' לוי' טוב רק לא ידעתי א"ל שבורחי' תי'ף אחר עלינו לואת תקבע לעמך ות מר התפילה
 הנאמר בשערי' ליון לפני כל לימוד אף שאיך עוסק בכתבי' האר"י ז"ל להבין השמות הנאמרים שם
 ששם שמות הפשוטי' של השם יתברך המתי' העולמות ואס לא תרעה לומר כל זה תאמר בכללות

לפני לימודך

ליקוטי יקרים

רשיקבדו' הכני רוחה ללמוד תנ"ך לתקן שרשם במקום עליון בשיעור קומה יור"מ האר"ח של
יעבב שום הטח ועון והרהור רע את קריאת תנ"ך אלו ויהי כועס כיו וכן לפני
מעשיות ג"כ עדו' וכן לפני גמרא ג"כ עדו' וחזרה וחזרה לפני לימוד גמרא או פיס' יהי רגין שלא
יארע תקלה עיי' כמבואר בשע"ל והעיקר שתקע לך עת כצוע אחר התפיל' ע"ז ולא יעבור אפילו
בזמנם גדול וזה תוכל ללמוד רוב היום אזי טוב לך : ולא לאו עת : פנים קביעות עיח"ט לתנ"ך
משנה גמ' פוסקים כנ"ל לא יחסר :

זבענין קבלה ללמוד כתבי האר"ז'ל ידעתי כי אחת בעלמך לא תרצה ללמוד בלעדי איזה גדול ממך
ולא תמלא זה רק תלמוד ב' שטרי אורה ונגה לגו' ועיקר ס' הזוכר ותיקונים אבל לפני כל
לימוד תיישב א"ע שלא יהי' מלוח אנשים מלומדה רק למען הש"י ולא כל העיתים שוות טעם שתוכל
ללמוד בתשק גדול למען הש"י אם הזכה להתפלל במחשבו' זכה ולפעמי' במחשבה קטנה אבל הכל
במחשבה נמשך הש"י כי מלוח ריכות כוונה ולומר בפיו לשיקב"ה וכו' ולפני קבל' תאמרי התפיל' הדפס'
בס' תקוני' מהאר"ז'ל ועיקר לדבר תמיד בדברי יראת הש"י עם החבירים וליטע אהב' ביניהם
ולבסור שנהא וקנאה ונקימה ונטירה מלבבם כי לפי הגר' לרש"י הוא תענוג בנפש אבל תחריטה
מר ממות ור"ך מאוד לכוף את יצרו להעביר מלבו הסג'ל' מנקימה ונטירה וכטע' ושאר תאוות
החלוט בלב בכל המל' שתוכל ותבין ועיקר כוונת הלימוד הוא ג"כ כמו כוונת התפיל' כי הנפש
מתדבקת ומתקרבת להש"י ע"י אומות החורה ועולים האומות והבלים להש"י יש לו נחת גדול מזה
ואע"ג דליהו לא מוי מזלי' הוי ואשרי מי שזוכה לראות עולמו בחייו כמו רבותינו הקדושים הי"ל
ואתה שנתן לך הש"י שאיך מופנה מכל לך ללמוד כל היום בודאי טוב מעט בכוונה אחר התפילה
ובישוב הדעת מהרבה שלא בכוונה ח"ו ועיקר הכוונה כנ"ל כי כבר למדנו הרבה שלא לשמה ועתה
גשים בלבנו מחשבו' ללמוד לשם הש"י אע"פ שאי אפשר לכווין דעתינו לזה הש"י יעורנו ע"ז ואנחנו
לריכס לבקש מלפניו ע"ז וכן על כל מה שחבר מאתנו הכל מאתו גשאל כי מי גדול ממנו : וכדומה
לי שדי בענין זה שכלתי לך כאן דברים הרבה אם תרצה ליתן עיניך ולבך לדברים אלה ועיין בהם
במקום כמה פעמים יבא לך התעוררות גדול בלבך והמיון כזה יהי' בעת שדעתך ולבך פנוים מהכלי
העולם כמו אחר חלוח לילה או ביום בהתבודדותך בבח"מ הקודש עם חבירים המקשיבים לקול
דברי יראת הש"י :

זבענין התענית בודאי לפי מעשינו היינו מחוייבים להתעני' כמה תענית' כפי המבואר בכל ספרי
המפורס' ובפרט בס' ר"ת שער התשובה כי מי הוא נקי מחטאת נעורי' : אבל באמת כפי
העולם נוהגים ועושים המלוח אנשים מלומדה והכל למראה עיניהם ישפוטו לא לפי האמת בהשכלת
לבם וזה סודרים ועושים הכל כגולם בלי השכלה כמו שהם חושבים שמחפלים ולומדים תורה ובאמת
לפי המבואר בש"ע ס' כ"ח ובשאר מקומות איך לר"ך שתי' התפילה כפי שהשכל מחייב באמת וגם
לימוד התורה כמה תנאים לר"ך שהתור' נקנית בהם כמש"ל בקונטרס א' : לפי האמת אינם מחפלים
ואינם רק מלוח אנשים מלומד' ככה הוא ענין התעני' כפי שהם מתעניין ואין משפספין במעשיהם כלל
ואף ביום למכס מלביבם חגגושו כמש"ה הן לר"ב ומלח תלומדו כי ביום התענית מתגבר הכעס
דודו ועושה כמה עבירות כמו כעס ולה"ר וכו' ואע"כ חושבים להתענות ומתנאים זו וחושבים כבר
גמאל להם מה שחטאו ובאמת לא כן כי עיקר התענית לר"ך כדי שישוב לב האדם בקרבן כי לב
האדם מתגאה ע"י הליכה ושהי' וע"י התענית הוי' נכנע ותעני' ר"ל עני כמ"ס ברי"ת ואזי יוכל הלב
להתחרט מאוד על עושה' זו וזה עיקר התשוב' התרטה כמש"ס בשערי תשובה לר"י וזאת זה איך
התענית חשוב כלום אפי' נשמר לר"ב שמהר לומר מן התענית מן החטא ולומר כל היום אפס"כ בלא תשובה היינו
שפופים במעשים וחרטה גדולה אינו כלום כמ"ס ח"ו פונס ביום התענית בליזה עבירה אפי' קלה
ובאמת לפי שהקב"ה רחמן גדול ושדי לא מלאנוכו שגיא כח ואינו בא אל האדם אלא לפי כמו אפשר
הקב"ה מקבל מקלח אנשים שטושים תענית בחמימו' אע"פ שלא יהי' באופן שכתבתי כי הם אינן להם
שכל איך לעשו' התענית שיהי' רגיו לפני הש"י אבל אנשים כמונו שידענו כל זה אם לא יתענה באופן
שהי' רגיו לפני הש"י כפי שאלו מבינים בודאי לא יקבל הש"י זה התענית וליכול כלבא שירותא וזה
התענית ח"ו הולך לריק ולקליפות הגוף ריק והרי זה הפסיד בכמה דברים ואופנים הפסיד הגוף אשר
גדור הזה התענית כח גדול הוא . והפסד הנפש שע"י נאבד הבניעה מן הנפש שידומ' לו שכבר
פרע חובו ובאמת הוסיף הטח על פשע ומתגאה א"ע בחנם ובאמת אם תוכל להתענות יום א'
בשבת ויהי' נפשך תשקה לזה עשה אבל שיהי' באופן הג"ל שיחבורד א"ע מכל עסקי' כל היום
ותפשט בנפשך ותחי' לא תחזיק א"ע שאתה פורע בזה הובך רק לנמות על הש"י שהוא מוותר
לפנים בחרט' גדולה כפי החלוקי כפרה שכי' ר"י דורש וזמר מזה אם תוכל ותחשוק עשה רק שלא
יהי'

דיקומי יקרים

יהי תיקוק קלוקק . ולדעתי כפי שהבנת מדעת הקדושים אשר ברחץ הגיל אשר הם נדור הזה אשר נבר חלישות הכח . ואם נתענה נחלש ולא נוכל להתפלל ולא נלמד בודאי טוב להניח מזה רק הפעולה שטויה בחטיות לריך להפסול בלא חטיות :

והנה פעולת התענית הוא כמה ענינים או יוכל להיות התרעה כנ"ל :
 הבא מס' א' ג' שבירת התאוה : ד' הכניעה : ה' התגברות אש הפנמי כמ"ס כל אשר יבא באלו וכו' וכמ"ס בר"מ ועוד ענינים אלה כל"ו אש תרעה להכריח לנך וכמות אברך להתפלל בכונה וזה שזה עבודה כמ"ס בסידור שערי שמים שלוש נק' התפילה עבודה שזה עבודה גדולה לכבוש המחשבה הטורדה בעסקי העולם . ולהביאה לשעבוד הכונה לכיוון המלות של תפילה בודאי לזה לריך כה גדול וזה מאלו כל האברים . או כשהש"י יזכה אותך וישורך להתפלל לפעמים כבונ' רלוי בודאי תתחרט חרט' גדול' על כל חטאתך וישבר נוסך ותחיותך ותכניע ואש המלחבת המתאזנת את הלב לתפלה הוא מטרת במקום אש התענית . והאמת כתוב הוא בכתבי חדשים שח"י ר' צמר זל"ה ש"י התפלה אש היתה רלוי' לפני החב"ה קלת היא ההכנעה דהיינו אש אחר התפילה נשאר ההכנעה בלב זה נק' הרשמו דהיינו ההכנעה ועונה ואש ח"י לא כן הוא אזי בודאי אינו רלוי כלל ואולי נזכה פעם א' לזה עוד כתיב שם שאמר בעש"ט שזכה לכל המדרגות שלו הכל הוא בעבור שהתמיד בעשרת המקוה תמיד : ובזאת ענין גדול מאוד כי המקוה מטעם את הגוף והנפש אכל לריך לעשות הכל בכונה לא ח"י מלות אכסיס מלומדה ואז ח"י אינו נחשב לכלום רק לריך להתישב א"ע ולכוין דעתו מקודם :

ואעתיק לך כונת המקוה מבעש"ט ז"ל עה שהעתיקו מס' הותיק מהו' משה י"י וז"ל שם כונת המקוה מבעש"ט זל"ה מקודם יכווין סוד הנו' בגמ' ו' מעלות במקוה וע"פ סיד' כזה . (יבו חסד) : (יוה נלח) : (הוי גבורה) : (היו הוד) : (ויה ת"ת) (ויה יסוד) - והם השמות הכתובים בכונת הלובב כמ"ס האריז"ל טעמם ומוקם שם בכונת הלובב והמים שבמקוה הם ע' יודין דמ"ב ס"ג מ"ה ב"ן גימ' מים וכולם נמשכ' משם ע"כ שהוא הראשון שהו' חסד גימ' ע"כ והוא בחי מים לכן הם מ' סאה נגד ד' יודין דע"כ גם מקוה גימ' ק"ל"א כמנין אה"י"ה בעלואו יודין הדין שהוא בסוד הבינה שהוא בית קיבול לקס"א קמ"ג . והנה בנין הדין הוא ע"י שם ק"ל"א כמבואר בכתבי האריז"ל בכונת ליל הו"ש"ר : והגוף הניגף הוא כלי חרם ואין לי טהרה במקוה כי כלי חרם שבירתן היא עהרבה . והענין הוא קודם כפיסתו למקוה לריך לשבור לבו בקרבנו ומקבל עליו עול מלכות שמים כעזוב פשעיו ומתנה מוכן לעבוד בזהבה חסד ויראה גבורה בכדי שיוכל הש"י להתפאר תפארת בו כמ"ס ש"רלל אשר נך אתפאר וימסיר א"ע על קדושתו ועי"י יטול ללח הס"א בעש"ט בשה"י שישב את נדחו ולריך להודו' בוד לו שנגלל ממלכות ים וז' הוא ככלל לריך יסיד עולם ואז ע"י יתגדל ויכר כבוד מלכותו מלכות י"ש וית' לעולם ועד . ועוד יכווין בהיותו נמקה כי שם אה"י . מלכות הוא סוד הדיבור ושם הו"י"ה הוא ז' א סיד הקיל ושם אה"י סוד המחשב : ובמקום הנג של המקוה נגד שם אה"י והד' רוחות של המקו' נגד ד' אמות הו"י"ה וקרצות המקו' נגד שם אה"י . והג' שמות הכלל הם גימ' יב"ק הוא סיד יסוד ברכה קדוש ויכווין שכנס לבתח מהש"י טהר' וקדושה למחשבתו ולקולו ולדיבורו ואז ע"י כונת הגיל אף שבע יכול לריך וקס אף אש ירד שבע מעלות אחרות ירפאהו הש"י ויכרות ברית דתש אשר לא תיפר ולא יאיר על נשמתו קומה הרוחניו' חיותיות מקוה . סאה גימ' אה"י סאה וז' שבסאה הוא סוד חב"י שהוא י' ראשון דמס הו"י"ה וי' במילואו כזה יוד מרמז הו' לו קבין שבסא' ר"ל לשם מעלות שבמקו' ככל שטורס מלוי דע"כ ס"ג מ"ה ב"ן גימ' ק"ב וי' פעמים ק"ב גימ' ברית לתקן הפגם של הברית קודם וז' של מילוי יוד רומז לו לנין כי י"י במילואו אלפין גימ' לוג ועי"י יזכ' לעבדות הש"י . ויאמר פסוק זה עם הכינה מקוה ישראל ה' מושיע בעת לרה ויכין ר"ת מקוה ישראל הוא מי יהיה מושיע הוא ר"ת י"ס שה"ס השכיני שממנו מתגלים הדינים בצוה"ז ומיתוק הדינים הוא ע"י המעל' אותם לשרטם שהוא יסוד הביני שממנו מתצרין הדינים שבה שם אלף ה"ה יוד ה"ה ככל שהוא גימ' מקו' ושם יתפתח בסוד הליד ע"י הים שבקובי' דהיינו ע' יודין דע"כ ס"ג מ"ה ב"ן שצ"ל גימ' ל' כמנין מים וע"י ד' יודין דע"כ שהם מ' סאה כי גלוי הגבורות ה"ס שם אג"ל ר"ל שצנ"ים ה"ה גבורות שהם שורם של כל הגבורות ומתגלים בשכי' תתא' סוד אה"י אותם כשמתענים הגבורות לשרטם שהם סיד מי שנק' בינה ומתפתח שם בסוד הליד חדש' נרמז שם הגיל שמשפ"ו אל"ל לכן יכווין כששוח' ראשו לתך המים לעבול בשם אה"י אל"ל משולב כזה אה"ליד"ה ועוד יכווין וי"יר אל"ה שזאת בהיותו בתוך המקו' כזה אל"ל אה"י"ה הו"ה אה"י ויכווין בא' משם אל"ל רומז לכ"ע שז"א אף

ריקומי יקרים

אלף ליתיו פלא ו' רומז לנ' קוין קו ימין ח"כ קו שמאל בנה קו אלמנעו ד"ת יוד רומזת למלכות סוד
לוי ע"כ העסקתי אות באות מדברי אלקי בעהש"ט זכה"ה אבל לר"ך שכוון זו תלמוד ותחזור עם לוי
שגור טוב כמה פעמים עד שיהי שגור בלכך שחובל לכווין בנקל כי כן ענין כל הכוונת לר"ך שיהי
שגור מאד וצ' לכווין ברגע א' כי לו קר מהכיל כל כמה שר"ך לכווין ועיקר הכוונ' הוא
הדבוקו בהש"י ואם לכווין כוונת השמו' לא יוכל לכוין מה שר"ך לסיקר לזאת לר"ך שיהי הכוונ'
שגירה מאד ברגע ועיקר הכוונ' באמיתות להש"י הבוחן כליות ולב אם באמת מקשר הש"י להש"י
כלי פניי" ח"ו לזאת לר"ך לחזור פעמים רבות כוונת השמות הג"ל ובהצטת עיקר הכוונ' היא שצורת
הלב בהכונע ודבוקות להש"י כמ"ש בכתבים בשם ר' בער ז"ל תשל ע"י הענין שיש לכל מכנר מפסת
שפותח בכוין ולפי המסגרת כן מכוין המפסת ויש גנבים שפותחין בלי מפסת דיינו ששיבירם המסגרת
כן הענין יש לכל דבר נעלם מפסת והיא הכוונ' המכוונת ליתיו דבר אבל עיקר המפסת להיות כגנב
ששובר הכל דיינו לשבור הלב היטב בהכונע' גדול ויושבר המסך המבדיל למעל' שפי" ה' ההסגר
לאדם ובאמת אחת ידעת אע"פ שבילדות למדתי קלת כוונת אבל ליני מכוין בהם כלל רק עיקר
הכוונ' הוא שצורת הלב כנ"ל והאבד יורא ותמימות ויילוח כנ"ל ואם היינו זוכים לזה בנקל היינו יכולים
לכוין בהם בכל כוונת האר"ל שבאמת לא נלמדו חלל לאנשים כמיתו או פחות מעט שכבר לבינו שגור
מכל סיג המפסד המחלוו לכל התענוגים הגשמיים ומתאווים לתענוג רוחני דיינו כבוד שזה כולל
הכל קנאי וסגל' וכעס וחמד' ונקימ' זיל קרי בי רב הוא אלל הניגשים אל ה' באמת אמוני ולא בזיוף
ח"ו אבל אמתו מנוגעים מחק רגל ועד ראש אין בו מתים וכל ראש לחלי וכל לבב דוי לבנו לא
מטוהר מתאוות הגשמי כלל ומכ"ש תאוות הדקת שאלו הניגין ומתענוגים בשבח וכלל אמתו ואנו
שואלין הגנות ועייז' אנו רחוקים מהש"י ולא נוכל לכוין ונפנינו אליו כלל אפי" כפשינו ואין יוכל
לכווין כוונת העומדים ברומן ש"ע לזאת בחרתי לו לכין כוונה ח' לכוין הלב להש"י כל האפשר לכוונת
התיבות והמלות כפי האפשר ועכ"ז אם אוכל לפעמים לכוין ברגע אחת כיונה קלה דיינו היה שם
שלא לטרוח ע"ז ושלא לילך מן הכוונ' האמיתות הג"ל אזי טוב .

ובמעשים של המלות כמו תפילין וסוכה ולולב וסופר טוב לכוין בהם כוונת שמות כי שם אין דיבור
רק מעשה אבל דיבור כמו תפיל' יש הרב' כוונת לכוין הלב - ל דיבור שמתעט איה
דיבור אם לא בטוהר גדול ואין אפשר ללגת מן הפשט' חל הכוונ' אבל עכ"ז טוב מאוד ללמוד
הכוונת של כל התפילות שייז' תעבורה הנפש כשדעת עד היכן הדברים מגיעים בהם מתקנים תיקון
גדול מאוד למעל' נורא מאוד אזי עייז' יבוא התעוררת שכתיו דעתיו ונאסר כל כוהריו לכווין
כוונה הישר' שיהי פינו ולבנו שוים באהב' וירא' ועייז' יקבל הש"י את תפילתינו ויפגל בהם
הפעול' הכריב אף שאנחנו לא נדע עה נעשה מעשה ידיו כוננה עלינו כמ"ש בזהר ע"ז הפסיק
כוונה ואתה תיקונך וכו' . כ"ז כתבתי לדעת כפי ששמעתי מפי"ך אלרי' מהי מנחם מענדיל
מפרעמשלן' אבל כל אדם יעשה כרצונו ובלבד שיעשה לש"ש ואתה תבחר' והעיקר לדבר תמיד ציראת
הש"י אע"פ שידמה שאין תועלת מזה אבל בהמשך הזמן תגדל הנפש ציראת הש"י כמשל הלמה שלימה
מעט מעט ואינו גראה לעינים אך אחר כמה ימים גראה בלמה יותר משהי מקודם לפני זה כמה
ימים זה ענין מלמיה קרן יטוהה שהש"י מלמיה יטועתיו ואת כפשינו אליו ביאעו מעט מעט ואינו
ברגע עד אחר כמה זמנים ברגע התועלות וכתנאי לדבר גם בשבתך צביתך וכו' ולא להיות מן הדברים'
ח"ו ועיקר אע"פ שיש לדבר מכל תאוה ומד' ומדה רעה אבל עיקר מה שר"ך לדבר תמיד ולחשוב
להפסד ממנו מי שרולה לעבד הש"י באמת היא הנבחות :

ובאמת שמעתי מזקן אי ישים תוארו כמלאך אלקי תלמי' מובהק של הבעש"ט וכמו ר' דוד מק
מיקאליוב וכתתי עמו בהחתו אלל מרו' בק' עזאריני אסערי' שאמ שבדורי' הלל מתגברות
הקליפות מאד של הנבחות כמ"ש בגמ' בעיקבות משיחא חולפא יסנא והטעם מחמת שהם זרות
שפלים . והם רחוקים מן השורש כמו עקביים שהן רחוקים מן הראש לזאת מתגבר הנבחות עליהם
מאוד כי זה סימן כל מה שאדם שפי' במעל' יותר היא יותר מתגדל כמו ששגור צפי העולם הזה כי
הנבחות בא מהעדר הבנה והבוס' לפני הש"י שממלא כל עלמין וכל מי שמרוחה ממנו יותר ע"י
עבירות ופשעים הוא עז פנים . יותר וגבה לב ולר"ך להבי' הרב מי שרול' להתקרב להש"י אע"פ
ששונא הנבחות אבל דבר זה היא צלב בכל עת הלב מתהפך לתאוה ולהבנה השבח ולשונא הנבחות ואין
דבור הזה כפי מה כלל אפי" הלזוים הגדולים זולת יחודי סגולה בני עלי' שזכו לקבל אלפין מפי
הבעש"ט וזה"ה ומלמדיו ולחוח בנתיבותם וזולתם הכל נלכדים בפה זה כמו שהנו רואים בעו"ה דבור
הזה הקטטה והקנאה הש"י ירחם עלינו ולר"ך לבקש מאוד על זה מלפני הש"י שיעזרו על זה וצפרע

ליקוטי יקרים

בעת אמירת אלהי נר וכו' באמרינו ונפשינו כעפר לכל תהי' לריך לבקש מאוד בכוח נכוח על ענין התפילות כמ"ס ברהשית חכמה עיין סס :

ועתה אחיל לכה ב איה דברים מענין יוס השבת קודם אצ"פ שא"פ ליגע אפי' בקליהו ולבאר ממנו דבר כי הוא היות הגדול שבכל המלות כמשרז"ל שקילה שבת וכו' וכל המשמר שבת וכו' עכ"ז לאהבתך לבאר לך מה שתקליט הקולמים הנייר והזמן והשכל ועתה בין תבין מהכל דבר מתוך דבר : וענין יוס שבת בריכור נמנך וענין אפי"ר המלאכה וענין בל שבת בא מנח' ופי' כתוב אללי בשם קדוש עליון ר' צער זל"ה ענין כפי אמתת אמונתנו שבריות העולמו' הי' בשביל ישראל כשרז"ל : והענין שעלה במי שבי' לפניו סיה' העולמות כדי שיבראו ישראל בתוכו ויעבדוהו ויתדבקו בו וענן עליות מזהב זו היות בריא ממש תיכף . כמ"ס ב לשיך הקדוש הפ' בראשית לפרש ענין מ"ס תהלה עלה במחשבי' לברוא כמדה"ר כי שמק' אפי"ר אפשר זה בהש"י שידע סף כל דבר ואיך יעל' בעצמ' דבר שא"ל להיות ועוד הכתוב אומר ברא אלהי' שמשמע שבד' במה"דו תירץ שבאמת בעליו המחשבי' כבר הכל והכל במדה"ד רק שהי' בריא רוחניות מאוד כפי ערך המחשבי' שאפי' באדם היא דקה ק"ו למעל' אבל הכוונ' לתכלית הי' בבריא' הנשמיות אחר בא הדבור והשתלשלות מסיבה לסיבי עד שבא לגמר בגשמיות וזה הי' ע"י שיתוף מדה"ר ע"ש בדברי :

ולפי ענינו נפ"ש זה הענין יותר בהרחקתה כי ידוע מה שאמר הכתוב כי לא מחשבותי מחשבותיכם וכתוב גם הפירוש כי ענין מחשבות הש"י אינו כמו מחשבות האדם אם יחשוב לבנות בית או לארוג בגד וכד מ ע"ז לא יהי' בלום אפי' אם יחשוב כמה ימים רק כשיעש יהי' הדבר כי הוא לריך לדברים החוץ מיצו לעשות מהם הדבר אבל הש"י ממנו נברא הכל ותיכף בעת העלאת המהשבה כגיכול או תיכף כדלא הכל נעלא בראשונה נבראו נשיות ישראל במחשבתו של הש"י ואצ"כ כשר"ה הש"י שהיה הנפשות בגשמיות לזה ויעמוד ר"ל דבר על הכל יבי יהי ריקיע יהי מאורות תש"א הארץ תולא הארץ וגו וכתוב הרמב"ן ע"פ כי הוא אמר ויהי וגו' ר"ל באמירה שהיא המחשבי' שנק' לעצמה כמ"ס ו' ואמר עשו בלבו אמר בכל בלבו וכדומה באמירה זו נהווה הכל וזהו ויהי אבל היה רוחניות דק והוא ר"ה שיתגשמו העולמות יותר מן הטעם שנו' בקונטרס הראשון כגיכול שהיה לו תפנוג יותר מן ההתקרבות אליו מהמרחק הגדול לזה לזה ר"ל דיבר ויעמוד שהיה עמידה בגשמיות כמלא ענין רוחניות של הכל הוא מה שנאלץ במחשבי' הקדומה ית"ש וזהו היות של הכל ואח"כ כשנברא הכל בפועל ע"י התעבות והשתלשלות ואע"פ איות הרוחניות נשאר למעלה נעלם בשרשו ואינו מתגל' כלל רק ענין היות שבברואים הוא היות קטן מאוד שנתמלאם ונשתלשל לשיוכל להתלבש בגופניות ואותו הזור העלם לא היה יכול להתגלות ולהאיר ענ הברואים מפני שרדין היה עסוק הש"י בבריאה ולמולם לשיתגשמו הדברים ואחר שנמר הכל בים ד' א"ה אלו היה העולם נשאר בזה הבריא' לא יוכל להתקיים מחמת שמעט החיות הוא מה שבו כי חיות שבגשמי הוא מלומלם לזאת אחר גמר כל מעשה בראשית הבהיק הש"י בהירות מבריהה הנעלמה דהיינו ממה שנתהיו הברואים במחשבתו היה רוחניות מאוד והוא ממש שלם אלהות והבהיק זו הדרו מסיף העולם ועד סופו בכל מעשה בראשית ותיקר בהאדם שהוא מוצתר בברואים הש"י הבהיק אליו בהירות משרשו הנעלם שבמחשבת הש"י ב"ה וזהו ענין מה היה העולם חסר מנוחה ר"ל הש"י נקרא מנוחה שאין שייך בו טנוע' ממקום למ"ס כמו בברואים וענין זה מוכן נ"כ בדברי ס' גינו' אגוז במ"ס למה מתחילה כתיב הכל אלהים וחמ"כ כתב הוי' ולמה לא כתב מתחלה הוי' והענין כי הוי' ראשונה ר"ל התהוות הברואים בעגמותו וא"ל להתגלות כלל כי הוא ושמו חד היותו בלבד ית"ש רק אחר התגלות ההגדל דהיינו הכלים שהם נקראים גופניים של הברואים לכ"א לפי ערכו משרף ומלאך ואופן ונגלל ויסודות שהם התרחקות ממנו כגיכול וזה נק' חומריו ר"ל קשרם כשרז"ל הי' דורש מקרא זה כמין חומר שנתקצר ונהלמלם כ א לפי ערכו ונגדל כ"א מחבירו בגופניותו וזה מלך שם אלקים שנקרא ע"ש הגבורה כי זה נהרא גבור' גדול' למלם דבר היפך טעמו ועצב הרוחניות הוא להיות בלי התלבשות והבריאה היה היפך זה הגדיל ולהלבים וזה נקרא אלהים ר"ל יכולת מלאן ואת אלו הארץ לקח וגו נקרא אלהים שהעיקר שבו אותיות אלם וי"ה הוא מהי"ה ואלם הוא מלאן קשר כמו איתנו מאלמים אלומים ולזה נקרא אלהים בלי קשר שקשר כל הברואים כ"א בגבול וגיף ועצב בפ"ע ולזה כל הברואים וכל מעשה בראשית נחמם בשם אלהים לבד עד אחר הבריאה שגמר הילמולם והשתלשלות הבהיר זו הבהירות מהויה הרוחנית הנעלמת ככ"ל וזה ביום עשות הי' אלהים וע"ש צפ"ה הני"ל ומאריך בזה :

ליקוטי יקרים

וא"א ללכת מן הענין לביאור דבריו רק העולה מכל זה שאחר הבריאה האירה המחשבה הרחוקה שהיא היות הברואים ברחוקותם בעלמותו ית"ש על הברואים וענין זה לריך עוד לכמה הקדמות ודרושים אבל כתובים הם בספרים ואין פנאי לכתבם אפי' להזכירם דהי מי שלומד בספרים יודע הכל ולא יקשה לו כלל ולמה נקרא שבת לשון השבת ששבו הברואים לשרשם ור"ל ענין זה הוא כי אין קיום לשום נברא בעולם זולת ברואו הש"י כי אין לשום נברא מליאות בעולם כי הם נבראו אחר ההעדר דהיינו שקדם להם ההעדר ומי שהעדר קדם לו א"ל להקיים אם לא נברואו הש"י שהוא קיים כעד שהוא קדמון לכל והוא נצחי ולא סר ולא יסור וענין הברואים היה ברצונו שרואה שיהיו וכלתי ראונו היו כלים ואין להם מליאות כלל כמו שלא היו קודם שגלה ברצונו ורצונו בברואים הוא התענוג מהם כשיתדבקו לשרשם ע"י תשוקה ועי"ז יהיה קיימים מפני שיתדבקו בו והוא נצחי וקיים ועוד שימלאו רצונו שרואה בהם ויהיה רצונו שמתקומו ויהיה הבריאה כי אין להם מליאות בלעדו מקיים רצונו בהם : דלענין זה הברואים שיתדבקו בשרשם הוא א"ל כי הלא ע"י הבריאה נתרקפו מהאורם כג"ל מחמת המלות הגופניות של ב"ה ונתפירו עי"ז מהאורם שהוא רוחניות משרש אחרות א' - לואת אחר הבריאה שרואה הש"י שיתקיימו ולא יכלו מחמת התרחקת מזונו מה שהביק בהירות הוניתם הנעלם שהוא מעלמותו ית"ש ע"י השתלשלות מעט ואז נחלצו חשק ורצון אליו כמו הסינוק שהולך אחר מעשה נערוה ושוכח באביו ואח"כ כשרואה את אביו מחמת חשקו אליו משליך הכל ומתדבק בו ורץ אליו מחמת שהוא נחמם מחמתו כן כביכול כשה"י מביקו זיו הדרו אל הברואים ואז נמנת פניהם אליו בתשוקה גדולה וזה רצונו שמקיים מהם וזה סיבת קיומם מב' טעמים כג"ל וזה ענין השבת שהיא השבת אל השייך ר"ל השורש מאיר על הענפים והענפים חושקים ומתענגים בו ונכספים אליו והוא אחרות עם הש"י . ועי"ז תבין מאמר הזוהר רוח דשבת איהו שבת דלתאחדת ברוח דאהרן וכו' דהא אחרות כירסיק יקירא ברוח דאהרן וכו' וא"ל לפרש כל המאמר כי יתארך הענין רק ברוח מעט - כי הברואים רק בללות כפלא הש"י כשה"י השמים ככ"י וגו' והברואים הם רבים מלד ח"ל ונחם - אבל מלד פנימותם הם א' ואימותם הם א' כשהם דבוקים וחסקים למחשבה א' לדבקות הש"י נמלא כל נמנת חפלא א' רצון וחשק א' ולהדבק בא' והדבקות הזה היא המאחדת ומקשרת הש"י עם הברואים לשיקיימו ע"י הש"י שהיא אחד וזה התקשרות נק' ברית ליה נק' השבת ברית עולם שאז הוא זוגא דקב"ה ושכינתא : וכבר ידעת ענין קב"ה ושכינתיה ר"ל הקב"ה נק' הנעלם מהברואים ושכינתיה הוא אלהות השיון בתחתונים והתקשרות שניהם הוא ביום השבת כמש"ל והכן מאוד כי זהו אמיתות ענין שבת כמש"ל בזוהר ובכתבים ואף לפי המדונה בעיני הרואים בדברי קודם של הזוהר וכתבי האר"ל שיחוד קב"ה ושכינתיה הוא יחוד ת"ת ומלכות שציוס השבת מתייחדים כבר ידעת ורמתי כאן גם כן שכל הזוהר וכתבי האר"ל הם לאנשים כוונתם די מדוריהם עם בשרא לא איתויה אבל אנשים כמונו הרואים בזוהר וכתבי האר"ל מתדמין לנו ענין אחר כלל שאין זה כלל וכוונת לשון הזוהר והאר"ל כמו שהר"ן בזה בס' עומר מן שזיבר הגאון ר' מנחם די ליז"ה ז"ל במ"ש פ"י על מ"ש בזוהר מילין חילין לא אחיהבו בר לאינין דלעלו ונפקו ומן דלעל ולא נשך כו' וכתב שר"ל שהזוהר ניתן לנשמות שכיבו בעולם הזה וילצו ממנו דהיינו שיש להם התפשטות הגשמיות וכמש"ל ענין התפשטות הגשמיות האמיתית חלמי שזכרם ולא ילא ר"ל שלא ילא מנופיות בודאי אין מקוין כלל וכלל אפילו נקודה קטנה מן הזוהר והכתבים ונרמס יודעים ולא יודעים כ"ז כתב הגאון מוה' מנחם די ליז"ה ז"ל הכ"ל וכבר ידעת ענין התפשטות הגשמיות שיקרו ע"י הדבקות הש"י א"ל אליו ע"י הכעסה ועיקר הכעסה ואמיתותה מצינת שיהיה אוהב הנותן ושונא השבח כי על משקל כשהם כזים כבר בא היל"ר והדרו ללשני דורינו שמתעמי כמה מהם שאמרים שהם כך ביעתם ואינו כך אבל במבחן זה יבחן א"ש אם יש לו נחת מכיעה ולגימית מעשיו ולצר משבח וגלוי מעשיו זהו קדוש לאלהיו : ובלעדו מטיב בנבחות ואיך אפשר להבין דבר קטן מהזוהר וכתבים רק מה שכתבתי לך בהנתי מן כתבי קודם מוה' רוב בער ז"ל שקנה עולמו בצידי ואשל ונפק :

נחזור לענינינו ולדברינו בענין השבת הוא שמתגלה השורש והענפים ולאדם ומשקים אלו ותשוקה זו מאחדת זו הוא כללו היה הש"י לבדו כי הלא הם אינם חושקים רק להש"י ובטלים ממלאכתם והענוגים של חול שסם חוץ מזה רק להתדק להש"י ואז נשגב שמו לבדו והוא רומז על אלק השביעי שיהיה כן בלי הפסק ובזה תבין מה שהשבת הוא גדול מאוד והוא קיום כל העולמות וכל מעשה בראשית והכושר בשבת כופר בכל התורה כולה והמקיים שבת וכו' .

וכבר ידעת ושמעת שחמיד כמו שהיה פעם א' מתעורר בלוחי הזמן וכפרע בענין יום השבת מיכרת להיות כן תמיד כי בטובו מתדש בכל יום חמיד מ"ב וכל יום נברא יום אחד ונברא ברואים כל יום מדל"הם עד בא יום השבת ומתעורר המקום ליתן היות להם כמו שהיה בעת הבריאה

ליקוטי יקרים

וענין זה עיקר גדול - וכמה ספרים מלאים מזה ובש"ה מאריך בזה מאוד ובפרט הקדוש כלל העולם שיום השבת הוא יום קדוש שמאיר ומתגלה בהירות מקודש שהוא הש"י קדוש הקדושים ומאיר על כל הברואים ועיקר על עמו ישראל כי ז"ם פרישות סוכת שלום כי סוכה ר"ל יסכה שהוא לשון לפיה שהוא ענין הבהירות המרגלת כדי שז"י ישתוקקו הנשמות אליו ועיני כל אליו ילפו ושלום הוא ענין התקשרות הברואים בצורה ית' כי זהו שלימות ושלום הכל אחד - וענין שנק' סוכה הוא שהוא כמו סך שיש בו נקבים ומתנוקן אור השמש בו דרך הנקבים כמו בן הבהירות של הש"י מתגלה לכל אחד לפי ערכו לא' בניוץ קטן ואחד גדול מזה ולזה נק' סוכה ולפי זה אם עיני שכל לך תבין עיקר יום השבת הוא להתדבק בהש"י בתפסה ותירה ולזה קורא בזהר האי יומא וימא דנשמתין ולא יומא דקיימא בנופא ר"ל שמאיר שורש הנשמות על הנשמות שנופים והם נכפפים אליו וזה נק' תיספית הנשמה יתירה וכל זה נרגש לכך לרין להזהר בתפלת שבת מאוד מאוד כי זהו עיקר השבת לא כמו שחושבים הינון עם ואפילו בעני תירה שאינם הרי"ם על דבר הש"י ומזמזים בתפלת יום השבת בעיניהם ענין אחר לא ידעתי מהו אבל האמת הוא כמ"ש וכל זה הוא דברים אמתיים נבונים ע"פ דברי חז"ל בזהר והארז"ל ושאר מפרשים וקלת מדברי רבותינו הקדושים הג"ל ית"ש הינון לאדם דעת :

ענין אסיר המלאכה וענין העבודות וענין המלאכות שנאסרו יום השבת ת"ן מעליך היטב בקראך בש"ה ובשאר ספרים כי ענין המלאכה בזה"ו נראה מקלות הנחש שהם ג"ע מלקות וכנדהם ל"ע מלקות כי בלעדי החטא היה החרם בנ"ע דבזיקות הש"י וקיים התורה היתה בנ"ע כמו שהיא עתה ג"ע אחר הפעולה ברוחניות כמ"ש בנמה ספרים ולא היה לריבים למלאכות ה"ל הנוכחים במשנה שהם כלל מנחכות הא"מ הלאם לאבל כמ"ש מלא סדור דפת נקט ומלאכות הבנד לנבוס ומלאכות הבנין והכתיבה וכו' כי היה כל לרבי ה דס בתיוון בלי שום דושי וחסרון רק אחר החטא שנתקלה החדמה והחדם בזה"מ הניח ומלאח הנחש בזה"מ הכול לרין מלאכות ויניעה עד שצולא לחם נחכול ובנד לנבוס ובחמת לעד יתקן הכל ח"י"ה כמשאר"ל עתיד הא"ן שתולא גלוסקאות וכלי מינת כו' ונמלא כהמלאכה והעורר הוא מלא הנחש ובלעדי זה לא היה שום עורר רק היינו דבוקים בהש"י ומנאכותינו נעשית מחילה כמו לעתיד ח"ה - לזה ביום שבת קודם שמתגלה מקור הנשמות הנק ע"ה"ב אשר נזכה כילנו במהר לחורו שנתלה הכל יהיה דבוקים בהש"י ולא ידקק לשום מנאכה לעת שתבטיק הבהירות של עולם הבא נאסר לנו המלאכה שבאה מזוכמת הנחש רק לרין להיות נמלא הכל מוכן הכל כמ"ש מי שטרה בע"ש יאנש בשבת וכבר כתב הו"ו בספרים הכל : וענין הסעודות בקלה הוא שבתם לא הוא כמו שמדמין העולם שיום השבת הותרה הרטיעה בתאוות הזמן לא כן הוא הרי אוויר קירא ליום השבת יומא דנשמתין רק הענין מזמת שנתגלה המזור לכל הוי"ה וכלים נכספים לשרשם ועיקר כל הברואים הוא האדם והוא המתין כל העולמות העליונים והתחתונים ונמלא בשבת מתפשטת הארה וחיות חדש בתפוגים בדלת"מ ולזה הש"י לנו שנתענג ביה החיות החדש שכל המזון ועוד לתוה מילין אבל אי בוס לכתוב מפני שידעתי שלא נעשתי חפ"י באשם קלה מזה הענין רק לנו הדבר כפשוטו הלוואי שנעשה הדברים כשם פולן ולא בתפוגים ואתה תבין היטב איך שוכל האדם להשעות ח"ש בזה ח"ו שספר שזה לש"ש - אבל האמת החדש ענין הכל מעלמו :

כלל הדברים הואל ויום השבת מתגלה השרשים לנו בהש"י אין לנו לעסיק רק להדמות בכל דבריו להש"י ולדבק בו בשפלה ותורה ובסעודה להצטנן לשמו ולדבר דברי תורה על הש לין בכל הסעודות ובפרט בסעודה ב' שה"ס יעקב שיקרא בזה"ר מארי תורה ועיקר להשמר מן החטא היו במחשבה בדבור ובמשנה ועיקר הכל להשמר ח"ש מן העונות וכעס ח"ו רק להיות שש ושמה עם חשמו וב"ב ולקבל החיפז"ז באשפין הירין כתביאר בזהר ובכל הספיים ודי בזה המעג כי לרין נבאר קלת מענין ראש השנה ויום הכפורים וסוכות שיערתי לדבר מהם וזה החלי בצנור לורי : גואלי : ענין ימים הקדושים דנתנו הקדמיים סימן אריה שאנ וכו' בזה"ר מי יוכל לבאר חפ"י דבר אחד מהם רק חלקה המיכרת יותר מדברי רבותינו הקדושים אנשים חכמים וידועים כלי"ה הגה העיקר כל התירה והמלות הן הדבקות הנפש והר"ן בהש"י ביה וב"ש ויותר המלות התלוים בזמן כמו השבת והמעשים שהם ימים שמתגלה ומאיר בהם הש"י הארות הנשמות יתירות שהיא ע"ס הדבוקים לידועים כמ"ל ואין בח' דומה לחברתה בענין הדבוקות שבת ופסח ושבוועות וסוכות כ"א בהם השמחה והתענוג בהם בהש"י בשלם היום שהיא מ"ש בזה"ר ע"פ זה היום עשה ה' לניגלה ונשמחה בו - בו ביומא בו בקוב"ה וכולא חד וא"ל לפרש כי ממ"ז מי שאיטו מבין זה אינו מועיל לפרש כמ"ל שח"א

דיקוטי יקרים

שא"ל לפנים ענין הכסדרות דהיינו דביקת האהבה בהש"י האריך הוא כי הוא נסתר וכ"ל יודע מה שהוא ודע ולא יוחר וזי שמצין בעלמנו בו ביומא ו קוב"ה בלא חד והוא שמחת היום שיש לנו בו הארת והביקות בו בהש"י ועליו הוא מליה להונגה ושמחה של מליה הוא זו בלמח למתחו כמ"ש הסוד סוף הלכות יום טוב שלא נלשונו על שמחה של הוללות כי"ח ענ שמחה שיש בו עבודת היולר ב"ה וענן הדביקות בהש"י וז"ל אש לא ע"י הש"י בלגנו כמשה"ה כי עמך מקור חיים באורך נראה אור ו"כ כי מי אפשר לראות בעינים בחך ובלילה ומפני מה הוא כי אש"פ שהעינים בהם כח הראות אש"פ א"ל להם לראות בחוץ כי הם רק כלים שיכולים לשאוב יאור ובאור זה יראו לכן א"ל לראות כ"ל יום חו בלילה שכות ע"י הגר ששואבים העינים מן האור של הגר או האבוקה המאיר ולפס"ו ידחו העינים בן הוא בגן הדביקות בהש"י האדם ל"ך שיכיה בלבו ומתחו כלים דהיינו עיני שגן ר"ל שיכיה המוח והלב ספירים ומזכירים ומניקים מכל ס"כ תאווה ומדה רעה כמ"ל ואז כשמאיר הש"י בחורו עלינו בזמני הקידוש אז באורו נראה אור משא"כ אש"פ אין לנו עינים כעוורים נגש באפילה כמו העייר שאנו רוצה אפי' בלגרים מפני שאין לו כלים בן א חנו מפני שאין לנו מוחא ולגא שיכיה טהורים אין לנו ריחיים הפ"ו בעת הארת האור בשבת ובי"ט .

והגה בלמח הרגשת ענין שבתות וי"ט חיי שיה ל"כ"א כי ללדיק בלמח הוא תענוג אור שכלי דה קות הבורא בנועם זיו ית"ש וזה שמחה גדולה לאין קץ ומי שחינו לדיק הוא מרגיש שמחה נשמיות הרחבת הלב להשתענן במאכל ובמשחה כמ"ש רש"י במס' בילה בענין משא"ל נלמדה ימירה ניתנה אדם כיו וזהו חומרות של המל' המהממה והאהבה וקלה התחזון ונ"כ הוא ק דש כיון שאינו יכול להדביק ביותר ור"ל לחללו בנעם ו בעצבות שזה ההיפך הידועה ש"י הקליפה כדוע . וענין זה מרומם אידור תקנת שבת משענייה לילול כיו . ט עינים חיים זכו כו' וגם אהבה דבריה כו' כי יש ג' מדריגות אש"פ הראש גות נעלמת ונסתרות יודעים המה למחזיקים בה ונעלמין המה מחזון שאין לו ידועה דביקות הראש גות בהש"י רק המדריגה רנ' מהם שהם אהבה דבריה ר"ל דברים הנגלים שוכל לדבר בהם ולפ"ש דהיינו עיני המאכל והמשחה כו' נ"כ אש עושים לש"ש לפי שכלל גדולה בחרו

והגה כמו שבענין השבתות וי"ט הש"י מאיר לעמו הארה עלימה להחדק בו ולהשתענן בו וכ"ל מרגיש נפי מדריגות אחד רק מן הרק וא' בדיק וא' צעב ות' יותר בעצות והכל מלות הש"י בן ימים נורמים מאיר הש"י נעמו הרה"ה ענמה לדבק בה רק שהיא הארת הנבחרות והספרים לא כמו בשבתות וי"ט שהם מלך הכהנים באהבה התחננות בהם והע"פ שכלל בהם הפחד נ"כ הוא בל גדי ח"א כי זה הכער כו' אש"פ כג בר הוא השמחה והישר . בן זימים הנורמים שהם הפחד נ"כ הוא ומצביק זיו מדת הפחד נעמו ומאיר בלבות בני ישראל וכל אחד מרגיש פחד בלבו כל הזמן ההוא . רק לא כל אופן שוים ח' מהם מרגיש יראה העבודה והבוררה אימת הש"י ופ"דו שמתגבר עליו והוא שב בתשובה שלימה לפניו בלבו ומחשבתו . וא' מהם מרגיש במהלך נ"כ רק מתערב עמו אימת הדין והעינים שהוא בענין הזה ואחד מהם יותר בעצות שהוא אימת העונש והמות לבד ח"ו זה נק' בזהר יראה רעה רעושה לאלקאה כו' והנה לבין ענין זה על מחשבותו מה שאפשר להבינו אי אפשר לפרש בכתב אפילו בכתב דפין רק אפשר קלהו תראה לבין מה זה ועל מה זה הפחד מתגבר בלבו זימים האלו :

והענין כבר ידעת מ"ש הארז"ל כי בכל זמן מתעורר התעוררות שהיה לפני . למשל בשבת קודש מתעורר התעוררות ור השביתה שנתן הש"י בעת שבת בראשית ומאיר כמו בן עכשיו כמ"ש הינחיל מנוחה לעמו ישר ל בקדושתו ביום שבת קודש ובפסח מאיר הארה שהאירה אז בלאת ישראל ממלרים ובצועות הרת מתן תורה וכמו בן עכשיו זימים הנורמים האירה הארת התחנת הבריאה שהיא הדין שבו נברא העולם כמו שחזר הכתוב בראשית ברא אלקים שהיה החלה וכל התחנת קשות :

והענין כי בריאת העולם היה בלימאם וענין הלימאם הוא הסחלקות החיות למעלה כדוע יודע הוא מש"ה כי הנה המלכים נועזו עירו יתדיו המה ראו בן תמבו נכחו נחפזו רעדה אחתם כו' מ"ש ברה"ה בשם הרמ"ק שהוא נאמר על סילוק ההיכל של מעלה ודבר הלמוד מענינו הוא על כל הדברים שענין הסחלקות התחזון לעיון והוא ענין הלימאם הוא פחד גדול לתחזון לעמוד במקום נצח ממנו ופ"דו מי יאטו והנה מלימות האור הזה הוא הנק' בזהר ביליג' דקרדיתא שהוא אור כה הלימאם והוא הנק' אור חזר . והנה אור הזה מאיר ומתעורר עתה ברה"ה כמו בעת בריאות עולם כמ"ש זה היום תחילת מעשיך וזרון ליום ראשון . ומחמת זה נוסל פחד על הנפשות

דיקוטי יקרים

כי מקורי הנפשות מהאספסופים למעלה ומתכונות מאוד כמ"ש נכחלו נחשו רעדה חזותם כו' כמס"ל וענפיהם התחתיות שבנוף מרנישים זה במקלת כ"ח לפי דעתו והנה כשהתפתח רוחם הכלל ולהטות בעלון * לייך זוהר ודקדוק גדול מחוד כי אם ינטים למעלה בלי הזדככות ידחכו למקום אופל כמו מי שהוא מליכלך וכנס המלך שדומין מותו ובהסם יתברך נאמ - ושמים לא זכו בעיניו :

ובאמת נאמר צפיקי היכלו והוצא צפידור שערי שמים שהמלאכים שבהיכלות מזירים ומזוהרים ונולדים עליון באש נוגה וצננה דינור קידש התקרבם להכלל למעלה ק"י בן בנו של ק"י לנו צ"ו לפני בא יום התראות והתקרבות נפשותינו למעלה * לייך עכ"פ חודש ח' להודרך צו טהרת המחשבה והדבור והמעשה כדעיי בלחמ ובהתקדש בתורה וטפלה * ואח"כ ציים בא ים כ' הג ו' והנורא שאר ר"ה ר"ל שהיא הראש של השנה כי יש נזמן כל האזרים שבנוף כידוע מ"ש צם ימיה עולם שנה נפש כולם כסגנון א' והוא ראש זכמו בראש בעת הדבוק ראש מחשבתו צדבר אחד מתאספסופים כל הכוחות האזרים שם ואינו רואה ואינו שומע ואינו מרגיש מחמת גדול כח המחשבה שמתגברת אז * כן בראש השנה מתאספסופים כל כוחות של הנפש ה דם והעולם והשנה לשרש ומתמלמל בראש כמו בשעת הבריאה כשעלה ברצונו הפשוט לברוא עולמו ית"ש * וזהו ענין מ"ש ובו תגשם מלכותיך כי ענין מה שהש"י נק מלך עולם הוא על התראות יראה ופחד המקור האדנית על הענפים האיללים ונצרחים ונולדים ונשמים ממנו ית"ש . ויש התראות האדנית למטה ואינו כיכ עין כמו פחד כשהעבד נכנס בהיכל מלך ממם במקום גבוה והמבין יבין וזהו ענין ראש השנה וזהו ענין יום הברון כמ"ש צפידור שערי שמים זיל קרי ציה * וכמו בעת הבריאה היה הלימליס למעלה כדי להשפיע ח"כ למטה במדה ובמשקל כמו שאמר צוהר צלינה דקרניתא מדד משיחא ר"ל מדה ומשקל ופלא ושיעור והלכה לכל בריאה דרניות ונשמיות כן ציום הזה מתגורר ממם דוגמתו על כל הברואים כבריאה שנה * וזהו ענין הרת עולם ר"ל הריון של עולם כמו אשה הרה שאוספית בהוכה הולד ונפת הריון שם במשך הזמן נמדד ומשקל כל חברי האדם עם כוחותיו עד שגולד צדומא ו

היא בראש השנה הרת עולם וזה ענין התרומה שגפלה על האדם כמבואר בכת י הארז"ל :

והנה מי שיש לו מוח צדקדוק ורואה לעבוד הש"י בלחמ מבין הענין הזה באופן האמיתי וישער בעלמו איך יכנס וידבק שורש נפשו למעלה אם הוא מתעורר במעשיו ועושה תשובה שלימה בלחמ : וציום ר"ה כל חפלו ותפלותיו אינה רק לבקש מהש"י שבהיות עתה הוא עת רצון ועת זכירה ופקודת כל רוח ונפש ר"ל התעלותם למעלה ממקומם צנבתי מרומים אולי יחיים הש"י עלינו ויסיר ממנו כל הענינים והסכים המבדילים בינינו לבניו וזוהר צו ית"ש צטהור לצ ציום הזה :

וענין וזהו ענין השם וזהו ענין הכתיבה שר"ל הרושם ששרשם הישם הדביקות האלקים והתקרבות הנפש צו שבדביקות הזה צסקירה א' כולם נסקרים עניני נפשו ונפשו ואשחו ונניו ונבדיו ומזונו ופרנסתו וכל ענינו כי הכל כולל ברצון התקרבות הענק לשרשו ושם ננמד ובו יאמר הכל בעת היום וצרגה היום וכאורה איש ימלאנו כי עניני הנהגת הנוף של האדם ואשחו ונניו ויזונו וכל מהורציו הכל טפלים לעניני דביקות הנפש בהש"י כפי מעשיו יקרבוהו וירחקוהו והכל בתפסת לחמ והשגחה פרטיות ומי שהוא חכם עישה העיקר עיקר לבקש ככל לב על דביקות הנפש יעזרנו הש"י על זה ויגלה סבדו מלכותו ואדניתו ענינו שהוא יראתו ית"ש שזהו נברא * ולפיכך אומרים ברה"ק וצכן תן פתדך ויראוך כל המעשים שאנו מבקשים על העיקר שיסיר כל המניעים ויתגלה כבוד מלכותו צו בעת הבריאה קודם החטא והש"י יס לו נחת גדול מזה כשאנו נכמית לעשות העיקר ואנו והטפל טפל ח'ו להישך כשאין אנהנו מתאווים לדביקותו כלל רק לנפשות כמו המון עם ורקו מבקשים קיום הנפשות היסוך הכוונה הרלויה * כי קיום הנפשות היסוך הבריאה וקילקולו כמס"ה וישמן יסרון ויבעע * וענין זה מובן לכל אבל אין א' מרש מבינו לאמיתו איך שיהיה בקשת המזונות וצבנים לש"ש בלחמ כי כולם סכלים צוה וכו' ריש שהם מבקשים לש"ש ובלחמ אין להשעות ח"ע צוה כי ועירין אינון בעלמא לירצין רצון המהמנות א שהוא ענין הלחמ והאמונה כמס"ל באריכות צדפים הקודמים :

והנה אה הזה הנ"ל הגק' אור החוזר הנשמות לשרשם ועי"ז מתרבים ונובעים הרדורי חזרת התשובה בימים הקדושים והנוראים האלו שהוא ג"כ חזרת העניף לשרשו מאור הזה הוא דין והנה מי שלבדך מעשו ח"ו ונבר כח הש"א שהוא מצורת ים סוספיתא דדהבא הנה בעת התגברות כח הזמן שהוא שחד יצחק שהוא השורש לסוספיתא דדהבא הנ"ל הנה העניף מתגבר

ליקוטי יקרים

מתגבר בשרשו לכן או הוא סחד העונש גדול על הנפשות ואף בלא התנברות הסמ"א לא יהי חרופה למחלותינו ח"ו והש"י ב"ה זבי"ש ברחמי וברוב חסדיו צוה לנו מצוה א' והוא מצות השופר ועניני מצוה זו אפי' מה שנלה בכתבים של האר"ל ובש"ה לאו כל מוחא סביל ראו ואפי' מי שמכל אינו מבין כלל וכלל כי הוא סוגר שהם דברים ככתבן ואינו כן וכללות הענין ופשוטו והוא אמיתתן של דברים הנגלים והנסתרים בקיצור נמרץ למבינים הוא כי הש"י ראה שצריך לעמו ישראל ישועה גדולה ופורקן כהיום הזה להמתק הד"ן והתנברותו לכל יוקר העונם ח"ו וכבר ידוע מ"ש דאר"ל כי המתקת הד"ן הוא אינו בחסד רק ברין והוא כי שורש הרין למעלה מעלה בגבהי מרומים היא חסד גדול והוא ענין הצימצום הראשון לש"י למען התגלות אהבתו לעמו ישראל בנודע להבאים ברעת ה'. ומכאור בכתבים של הקדוש מוה' רוב בער ז"ל והצימצום הוא אהבה ממש וחסד גדול אע"פ שהוא צימצום והוא דין אע"פ הוא חסד ממש כי זהו דין מתוק וממתק כ"י הדינים התחתונים ממנו שהוא שרשם והם ענפיו והם אינם בעצמם חסד כמ"הו ממש. וזהו מ"ש למוחל עונות ברין לכובש כעסו ברין הכל ר"ל ברין עליון הנמתק מאוד. אבל במה מעוררין זה שורש של הד"ן שהוא הרחמים גדולים הוא ע"י השופר כי כל הרברים העליונים יש דוגמתם בתחתונים ניצוץ רק ממנו ובאתעירותא דלתתא כשאנו לוקחים חפץ התחתון בציווי ש"י לקיים מצותנו מתעורר ע"י"ז בח העליון ממש והש"י המצווה לעמו זה הוא המעורר ככה האדם העושה הדברים לשם פעלן ולא לשם דבר אחר רק לשמו ית' כי זה עיקר הכונה והפך הוצוץ: וענין ניצוץ הגבורת נרמזים באילו של יצחק ואיל לשון קשה כמ"ש ואת אילי הארץ כמ"ש בזוהר ושופר היא המוכנה שבו והוא על ראשו והוא לשון שופרא והוא המרמז שורש הרין והוא חלול בשפופרת לבד כהוכה כל הדינים התחתונים למתקם. וכמו שבבע"ח שהוא איל מחמת אור החורר לכן המוח צמח בו וקרניים ורך שם ירך החיות מן המוח כרצוא ושוב דרונמא זו כשאנו צריכים להדבק בשורש הדינים ולמתקם ודהוציא מתוקים צריך ליקח שופר שמרמז שורש הדינין וזהו ענין התשובה שמרמז השופר בו כי ענין התשובה הו' החזרת האדם בלבו ונפשו והש"י מאוד ומאד ביטבירת לב והוא החזרת הדינים לשרשם. כי הדינים הם התנברות כח הס"א ע"י העונות ובשבירת לב ובהנעה ובתשובה באמת להש"י הם גשברים וכאים לשורשם והשורש הוא אור העליון על כל הוא השופר המשפר הכל והוא הכח התשובה שמשם נשפע כל כחות ודהרורי התשובה לכל האנשים ועזר התשוב' מאתו ית' הכל ממש והוא הנק' בינה ר"ל כי עיקר התשובה הו' התעוררת הבנה בלב האדם שמכין גדולת הש"י. ויש לו הננעה גדולה בזכרו שהוא בא מלוכרך בדיכל המלך שכל עולם והוא שבו ע"י"ז אליו יב"ש באמת. ונגזתי גנת כו' וזהו ענין השופר כשה רם תוקע למצות הש"י לקיים מצותו רבים בכתבן ורמז המצוה וסורה הוא המוצי' מלבו קול ההננעה והשברת הלב לתך השופר היינו להביא הדינין לשורשם כי הבל הלב והבל פיו של כל אדם בו גרשמים כל הפגמים שבנפשו ורתו ונשמתו. כל התנברות' מס'א והדינים נרשם בהבל והוא נותנו לתוך השופר שהוא מרמז אור העליון להש"י אור התישיבה שלשם שבים כל השבים אליו יר' ש והוא אור ההבנה שמאיר לכל העולמות הכנת והכרת גדולתו ית'ש למען יפתדו ממנו וישתחוו לפניו כל הברואים וידע כל פועל כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כו'. ובששבים אליו ית'ש הוא מוצא חיות הנפשות והרין של כל הכרואים מתוך השופר העליון למטה מתוקן וכך ההתנברות הרין כמל ומכוטל מחמת שבא לשורשו ונמחר במקוה הגליון המרמז ל"כ על זה אור כת התשובה ואור החזרה. וכמו כן מציא האדם קול השבירות הלב מן הלב כנגותו וילדי לתוך השופר ומוציאו וא"כ עיקר הג"ל הוא תבירא דריכא שיהי כח התשובה בשלימות שישבר ורתו מאוד וכוה יוכל להכנס בשורש בשופר ואם לא ח"ו אירבא ויתוהו משם ויעשה סניגור קציגור כמ"ש אס' חו אז יש במחשבתו דברי שמת ופתיות כמו שיש הרבה שומים ופתאים ישתוקעים בשמות ונבהות והתפארת ומעוררים ככי והכל שמות והתפארת ואן הש"י שורה בלבם כלל כי תועבת ה' כל גבה לב כנ"ל כמה פעמים הש"י יצינו מהם ומחמנס וממהם ויברא לנו לב טהור ורוח נכון יחדש בקרבנו שנוכה לעשות הכל למען שמו באהבה באמת בלב שלם כלי שום פניה אחרת כלל אכ"ייר :

ועוד צריך אני לעוררך ודההוירך פ' שכבר ידוע הוא לך אבל להזכיר אני צריך בענין התפלות של ר"ה ויה"כ שהעולם אומרים אותם באמת בהתעוררות גדול אך עיקר מגמתם שהם מתעוררים

ליקוטי יקרים

כו

מתעוררים בפיוטים ותפלות החדשים הנאמרים במחזור. אבל התפלה הסרור' בפסוקי דזמרה וקרבנות וק"ש ותפלה הם אומרים ימרוצה כמן בכל השנה ואינם יודעים כי זה העיקר וזה התום' ולא יקובל התום' בתי' העיקר ובדרושים של הרב ר' בער זלה"ה בהכתבים יש שם דרוש ארוך עד גנות אנשים האלה ואתה ירעת זה מעיקרא מעצמן כמנהג הקדוש מוה' מנחם זצלה"ה ספרעמישל'ן שעשה העיקר עיקר בפרט ביום נורא כזה צריך לשום נפשו בכפו וכוונת התיבות ואותיות כידוע וכמש"ל וכוה מע"ל התפלות הפסוקות של כל השנה כידוע מכל הספרים ואין להאריך בזה. וככל הכל כי עיקר מגמתינו בימים האלו ימי התשובה וההזרה לשרשינו להשי' ולהרבך בו לעשות נחת רוח לפניו כמש"ל שיש נחת גדול להשי' מזה התשובה וההזרה כמו תענוג האב מהבן שנתרחק ממנו ובא אליו ועקר הכל לבקש אומץ מהשי' כפי שנרבך בו בימים האלו באמת ובלב שלם בן יורשם בנפשותינו ונקבל רושם האלקים בנפשותינו לעזור ולהועיל להרריבנו בכל השנה לכר נמה אשורינו מכל וכל ח"ו. כי יצרו של כל אדם מתגבר עליו תמיד ולולי שהשי' הפליא עצה והגדיל תושיה ימים וזמנים קדושים להתקרבות הנפשות אליו ע"י הארתו המאירה והמבהיקה ביומנים ההם בפרט בימים האלו שהם ר"ה ויה"כ שהוא מוה' ולכא שר כל השנה כמש"ל כי הזמן הוא כמו אברי אדם ויש בו לב וידיים ורגלים כו' ור"ה הוא הראש. ויה"כ הוא הלב ובו החתימה והגמר כמן בלב האדם שנגמרו כל הדברים על גמרם אחר המחשבה לכן קוראים ליה"כ הארה הבינה ר"ל הבנת והכרת והתעוררות השי' מתעוררת בכך האדם אז יותר כי בר"ה הוא התחלת הדברים והם בקשיות ופחחים גדולים וכמעט אין נגש בהם חסדים כלל להתעורר באהבה להשי' מחמת גדול הפחדים המתעוררים. אבל ביה"כ הוא מיתוק הריחוק ובמיתוק הדינין הוא תענוג גדול כנודע ענין זיווגם העליון הוא המתקת הדינין הנקראים נוקב"א שהם אור חודר מצומצם והם מתמלקים בחסדים שהם אור ישר והתמששות והם נקראים זכר בדרך הזכר המתמששות מלמעלה למטה והנקבה להיוסף. והכל משל. ולפיכך בר"ה עבור גודל התעוררת הדינים א"א לפרש החטאים ח"ו רק לכסותם כמו שאמר הכתוב בכסא ליום חגיגו. אבל בעת השופר ואחר השופר ומכ"ש אחר ר"ה ומכ"ש ביה"כ אז עיקר המצוה הוא וידוי דברים. ובוה מבטלים הדינים כי כמו שאדם משבר את לבו לפני השי' בתשובה וידוי בן משבר הקליפה וכלה הענין והחשך המחשיך ארץ וילך וז"ם הנסירה כי בר"ה חוזר להיות למעלה כמש"ל ככוונת האריות'ל בענין התרדמה והדומימא שמתאסף החיות להכלל למעלה ואז מתגברים הדינים ומחמתם מתגברים הענינים שהם הקליפות כמו למשל באדם בעת השינה שמתגברים עליו הקליפות ואז כל הדינים מתאספים יחד והדינים נקראים עדי"מ אחוריים וח"ו זה רעה לעולם כי כינום לרשעים כו' וצריך פיזור ונסיר' ושביד' ושפיכות הדב לסורם ולנסר הדינים ולהמתיקם והכל ע"י פיזור ונסירה ושביד' ושפיכת הלב והגפש לפני השי' וכמו שהוא למטה כך הוא למעלה ונמשך ונפשי הכל א' כמש"ל בר"ה והעיקר הוא ביה"כ כי אז מתגלה עצם השורש של הדינים שהוא רחמים גדולים ונמתק הכל ומתקבלים כל התפלות והוא הסיום והחותם של התורה לשורשם ומתלבן הכל כמו ענין כוונת המקום שמתעלם האדם במקום שהוא הבינה שהוא התשובה ואז הכובן המדח כל הפנמים והוא שם אה"ה בהר"ן גימ' מקוה וכמש"ל ואח"כ יוצא ונודר בריה חרשה כמשיה' לבטחוד ברא לי וגו' ר"ת טב"ל רוח נכון חרש בקרבי וכמש"ל בכונות המקוה:

וז"ש במשנה סוף יומא אשריכם ישראל לפני מי אתם מטהרין ומי מטהר אתכם כו' מה המקוה מטהר את המטאים כו' הכוונה על מ"ש כאן כי ענין המטהרת יוה"כ וטהרת המקום ענין א' והכל בתשובה לפני השי' בהתבוננות גדולתו ית"ש זה נק' מים לרוב העולם התבוננ' הזה ואינו מתגלה כ"א ביה"כ בשעת המקוה מתגלה קצת לדרושי ה' ית' אשריהם ואשרינו מה טוב חלקינו שהשי' בחד לנו והסריא עצה לנו על כל דבר ודבר בעתו כי אחר עבור ימים האלו מתחיל חג הסוכות וכמאלי תחת לראשי מו"ה עד יה"כ ומיה"כ עד הסוכות היא וימינו תחבקנו וכמ"ש בכוונת האריות'ל:

והענין הדבר כי אחר שנמתקו הדינים למעלה מנפשותינו והדינים נק' שמאל אח"כ מתגלה לנו שמחת השי' ששורש השמחה הוא מתחקה במהרה הנמש לפני השי' בתשובה: אבל אז בעת התשובה הדבר בהעלם מחמת שבירת הלב אבל אח"כ מתגלה התענוג והשמחה וזהו חג הסוכות זמן שמחתינו וכמשל האב והאם שרוצים ליטר בנייהם לררזיקו מדרך השקר שהלך בה ומגביה הרצועה והשבט עליו והוא מסודר ובוכה ונוסל תחת כנפי אביו ואמו ומבקש מהם

ליקוטי יקרים

מהם סליחה ומחילה ומהבטח ומנשקם והם אעפ"כ מחזיקים השבט עד שמבינם שחזר ובוכה בלב ונפש מד מאוד אזי זורקים את השבט ומקבלים אותו ומשימים אותו בצל בנפיהם וזה ענין שמאל דוחה וימין מקרבת הנאמר בתינוק והנמשל מובן כי ב"ה וביה"כ נגבה הרצועה והשבט שהם הדינים וכוחותם והוה ויגבה ה' צמאות במשפט עד שאנו שבים אליו ית' באמת ואח"כ מורקים השבט והדינים והש"י מכניסנו לתחת כנפיו שהוא הסוכה שמצוה זו הוא קדושת הש"י ב'ה ויראתו והיא פריסת סוכה שלום על נפשותינו ויחב אנו צל ידו תחת כנפיו נחמה וכבר נאמר זה בכתבי האר"י ל' ענין החיבוק המיוזם בסוכה כמו אדם שמחבק את בנו באהבתו אותו ובורעותיו יקפנו וסוכך עליו בראשו והזיוע הוא שתים כהלכתן ושלישית אפי"ט שכן כי הם שני פרקים רובים והנ' המשא היד ע"ש בכתבים והכל משל ומליצה לענין החיבוק והתקרבותנו להש"י בשמחה ופריחת הנפש וצוה לנו הש"י לקחת הר' מינים שהם הכל התעוררות התפשטות החסדים כי בכל התורה והמצוות הכל כוונה א' התעוררות אור הש"י עלינו פעמים חסדים פעמים גבורות רק כמה נרע להתעורר התעוררות עליו זה א"א לידע כי הוא בגבהי מדומים רק הש"י ב"ה וב"ש הוא היודע והוא היודע. והוא הרעת המצוה אותנו פעם במירוקא ופעם בעובדא ופעם בזו העיבדא והכל כפי שנזרה חכמתו ותבונתו אשר אין לה חקר ולעת הזאת צונו להתעורר חסדים העליונים המאירים אחר מיתוק הדין ולעוררם במינים הגדלים על המים שהם החסדים והם ניצוצות וחיות של דוהניות שמו המתנוצץ למשה כידוע שאר"ל לוכי זה הקב"ה אתרוג זה הקב"ה כו' וכן כולם ובאוחזנו והם לשם מצות הש"י אעפ"ס שכח אלוות שבכך דבר הוא בהעלם גדול מאוד ומאוד אבל בלקחנו דבר מצות הש"י באיזה חפץ שצוה והוא כדינו ובזמנו מתעורר ומתגלה הכח ההוא שבו מאר ושורה עליו הכח האלהות העליון ומתגלה בו ולכך בל תשימי מצוה בעת מצותם הם קדושים ואסור להנות מהם משא"כ מקודם ואף אח"כ אינו חמור והכל כמ"ש שאז שורה עליו האלרות העליון ואם יתן הש"י לך עיני שכל תבין כל דבר ודבר מזה ותבין כללות כל המועדים והזמנים ורמזות הנהוגים בהם כמו בפסח והכל הוא דתעוררת האורות עליונים אשר באדם נראה אור הריביות הנפש למעלה והש"י הוא היודע למה פעם כך ופעם כך אבל למעלה הכל כיונה אחד ויסוד כל התורה כולה הוא דביקות הש"י המתחיל באמונה והיא מצות אנכי ועל מצוה זו בנויה כל התרי"ג מצוות בהתמדתה וקיומה והיא בראש והיא בסוף והיא באמצע וזה שאר"ל בא חבוקו והעמידו על אחת צדיק באמינתו יחי ובל- המצות הם ענפים לזה המצוה וכל הל"ת הם להזהיר על ההיפוך כי בעבור האדם ח"ו רצונו באיזה עכירה או מתגבר כח דרע והשקר בלבו ונותן בלבו דיהוי מן האמונה ואינו מריש בעצמו עד שבא אל החמור ומן החמור לחמור אחר ח"ו כמש"ל כך דרכו שד יצהיר היום אומר לו עשה כך ולמחר כך כו' נמצא הכל הוא נמשך על ורא יחי' כך אלהים אחרים. והש"י שמו ויתעדה זכרו לעד ולצח צדקים יזכנו ואת כל בני עמינו לעברו בלב שלום ובנפש חפצה כמו שרוק יודע האמת ויטע בלבנו אהבתו ויראתו לעשות רצונו ולעברו בלב שלום למען לא ניגע לריק רק נזכה לעשות נחת דוח לפנינו בעבודתו באמת אכידה נצח סלה ועד :

צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו ר"ל דרך מוסר כי יש צ"ח הולכים לדבר מלוה להפלא או כיוצא ונחלמט הדרך עומד לדבר עם צ"ח אף שטוה"ח ח"כ המלוה עביר הוא בידו שלא הלך בזריות והעונש שלו לאחר פטירתו ג"כ מדה כנגד מדה לפי שידוע מכתה ספרים שמעבירים את האדם על הכתר על מעבר קלר מאוד וזה לו יסורים קשים עד מאוד כי יש לו פחד ורעדה אף לריק הוא לרוח מהר' מאוד כי זה פעול' לעביר מהר' והנה נחלמט הדרך והמעבר שולח לו הקב"ה מלאך א' לשכבו ומלאך ב' הוא כנכ"ח מאלו המלו' וחי' נאולתו המלאך לצר כי במחשבתו שזיטב בביתו לילך לדבר מלוה שהוא נכרח נשמה למלאך ובעשיית המלו' נכ"ח הנוף וכשכל שהוא שהם אותו נכרוה הגוף מחמת שמעמד לדבר עם צ"ח ג"כ כל המלאך בחלמט המעבר לשכבו כדי שלא ירוץ וזהו לרק נפשו יהלך כפשוטו כי כל מלות הולכים לפני האדם לאחר פטירתו אף שירא צעט הליכתו לדבר מלוה שילך בזריות ולא בעללות כדבי ששים לדרך פעמיו ולא יעבדוהו צמטת הנה ועתה ישראל מה ה' אליהך שאל מעמד כ"א לירא' את ה' אליהך עד"ג יזכר ר"ל ליראה את ה' אליהך פי' שיהא הירא' שלך כמו הירא' של ה' אליהך כלומר כי יראת פתח צ"ח הוא יראת הצינע וזה אינו כלום אבל יראת הש"י על האדם הוא יראת החטא שהקב"ה ירא תמיד כי פן יחטא האדם מרוב רחמנותו עליו כמו אב על הבן שיראה האב על בנו תמיד שלא ילא לתרבות רעה ח"ו או שלא יחלש

ליקוטי יקרים

יחלה כך יראת הקב"ה על האדם כ"י מגדול רחמנותו וז"ל מה ה' אליהך ש אל מעמד שמה יראה
 שלך ג"כ מיראת העטף כמו יראת ה' אליהך שיהא שיהא לי וגמטול משל ע"ז אב שהזכיר את בנו שלא
 ילך יתקן פן משכ קוז ברנלו ולא השגיח הבן הקטן היחסי דעת עדיין והלך יתקן וישב לו קוז ברנלו
 אף שגא ה"י לו כאב גדול מזה אך ה"ב הירא שלא יתנפח רגל הבן מה עשה האב לקח מרלו
 וקרע הכשר סטיבית הקוז והסיר הקוז מרגלו והנה בליקוז הקוז ה"י להתיקוק יסורין קשים ולוץ
 בקול זמר אך האב הוא הודע שהיסורין שהם הם רפוייה לו לא השגיח על לצקת התיקוק והסיר הקוז
 בכח ובגזע אחד ראה התיקוק עוד לילך יתקן ונער בו א"י וגזע עליו ואמר לו הלא חתה זוכר
 הכאב והיסורין קשים שהיו לך בהסרת הקוז מרגליך לבן הזכר שלא תלך עוד יתקן פן תבוא לדי
 יסורין בהסרת הקוז והנה ל"ן האב ג"כ על התיקוק שיתחוב לו קוז ברנלו כי ע"ז החשש ח"ן התיקוק
 מרגיש כי עיקר הצער ה"י להתיקוק בהסרת הקוז לבן מניח את התיקוק בזה הדבר שידוע נעשו
 ואף שציקר יראה והלנתו הוא מתייבבת הקוז אצ"ל: מי מניח לבנו הקטן בדעת רק בהסרת הקוז
 בכדי שירגיש וי הר מליך עוד יתקן אבל ב מה האב א"ן לו יראה ודא"ג מהסרת הקוז אדרגא יודע
 הוא שזה רפוייה הוא לו נאלץ שיראת האב והבן אינם שים כנ"ל והגמטל מובן כי יראת האדם
 הוא משונש ולא יראת החטא בעל"י אבל הרב"ה כ"י ירא ומלשצר פן יחטא האדם אבל מה עינש של
 האדם שאחריו מה א"ן ירא כי אדרבה רחמנותו ורפואתו י"ז שמענישו כ"י לשה"ו מעוותו וז"ל מה
 ה' אליהך שאל מעמד וגו' שיהא יראתו כיראתו כנ"ל :

רמו הפ' עד מהי ע"ל משכב ר"ל שיש כמה ב"ח שישנים ועיסקים ושונים כל היום מנוטפים
 בעיית ותפ ל"ן כל היום אך הוא מליח אהיה מנומ' ואינו יודע עיקר העבודת וזה כמעט
 גרוע מפעל עביר' כי בעל עביר' פזאים יכול לביא לו התעוררות גדול' וע"ז תשוב' גמור' ויתחזק
 על העבירות טעבר ועביר' הש"י בעביר' גמור' והתלהית גדול' אבל זה האדם אשר הוא ל"ק בשני
 ודועה לו כאלו עשה כל העביר' הצינע' עליו אדם זה לא יוכל לבוא לעולם לדי מדריג' גדול' וטובה
 כי הוא חושב שבגדלתו הוא בשלימות ו אמת הוא חמוק מאתו יתברך ומעבודתו קרחוק מצד
 ממערכ חסר הסיים :

בל ימו עני רעים כ"י ע"פ משרו"ל א"ן עני הלא מן הדעת וכך פ"י כל ימי עני בדגת רעים ר"ל
 שחן חסותו לתודו נחשבה כלל לפניו יתברך כי בידע"י הם בלא דו"ר ולא פרחן לשילא ופירך
 והא איכה שבחתי וי"ע ר"ל שבדע"י ימים הללו בא לכל הרס התעוררת מלמעל וכוודאי מתפלל בהם
 בכונ' וה"י שיכו וסת ר"ל אף שמתפלל עתה בכונ' ורוא' ח"ע שמתפלל בכונ' ומחמת זה בא לו
 גיליות וגלות בלבו ורואה ח"ע שגל' עתה בצדרינו' עליו"ן לכן אף עתה הם רעים לפי ששינוי וסת
 הוא תחינת חולי מעיים ר"ל לומר שא"ן הילך הרע מתגר' אלא מתוך אכילה ישת' ומחמת זה בא
 לו הגיליות וד"ל :

א"ש אזור עיר אזור במתניו ע"פ משרו"ל בתורתו של ר"מ ה"י כתוב בתנות איר באל' לפי שר"מ
 ה"י מאיר עיני חכמים בהלכ' ולא ה"י בתורתו בתי עור כידוע ובהל"הו לא ה"י ג"כ בתי
 עור כי ה"י זך ומווכך וזהו אזור עור ר"ל שלא ה"י לו רק חגור של עור אבל בנוף לא ה"י בתי
 עור רק אור זך וכהיר :

ב"י הפ' בסוכות חשבו שבעת ימים לפי הפשוט ה"י לריך לכתוב להיפך שבעת ימים חשבו בסוכות
 אך כך פ"י אחס ב"ח תרואו בסוכות חשבו אחס במעשיכם השבעת ימים עליונים דהיינו ה"י
 אושפיץן עילאין כידוע :

פ"י הפ' נעשה האדם בללמינו וגו' למשל אדם שיש לו בן אף שהבן עבר ממכנד פניו והלך מאתי עב"ז
 נחקק' הנור' של הבן במחשב' האב אך מי שלא ה"י לו בן מעולם לא שייך בו לומר שיהא
 נחקק במחשבתו לורת הבן שיהא לו אח"כ כי עדיין לא ראה אותו ולא הכיר לורתו זהו דרך ב"ח
 אבל אלל הש"י שייך זה לומר אף קודם שנברא ישראל ה"י נחקק לורתו במחשב' במשרו"ל ישראל עלו
 במחשב' כ"י אללו ית' העבר והעמיד ח"י וז"ש נעש' אדם ר"ל ישראל הנק' אדם בללמינו שירש
 בואתו אלל ולור' ש"י נחקק במחשב' זהו דמותינו ר"ל לומר בלואתו דמיון ש"י במחשב' קודם'
 עתק נעשה אותו :

כי תורה חדשה מאתי הלא פ"י כי הנה ידוע באורייתא ברא קוב"ה עלמא וה"י יש בעולם עור ובשר
 וצירין ועלמות ומכ"ח הוא שגס בתור' יש כ"ז כי בהכרת שיה"י בפועל מה שהוא בפועל כי
 כה הפעל נכסעל אך כי באמת יש כל אלה בתור' כי פשטיות התור' הוא סוד עור ובשר התור' ע"ד
 מ"ש בגמ' על פ' ולהג הרב' יגיעת בשר בכל פעם שהוא לומד מועט בו מעט בשר ונדין הוא מרומז
 בפי'

דיקומי יקרים

צפ' וזגד לזני ישראל כמ"ש רש"י כס אך העלמות של התור' רין אזו יכולין להשיג עתה רק לעתיד
ז"ס כפי' ביחזקאל החי"ינ' העלמות האלה ויאמר ד' אשה ידעת ר"ל אס התקשרות יה' ממך אז יהי'
מוטג ומזון העלמיות והסוד הו' למה בלמת חינו מוכן עתה העלמיות של הת' ר' ואין אזו משיגים
אוחה ולמה הוא כך אך לפי שאין עתה התור' אלא רק מה שלקח מבני לזס קלת תורה נלקחה מלכך
כלומר מהסיפורי שלו וקלת מסיפורי בלעס וקלת מסיפורי שאר ז"א הכתובים בתור' אך לעתיד יהי'
התקשרות קב"ה בתור' ועתידים אזו להשיג גם העלמיות וז"ס כי תור' חדש' מאתי תל' ר"ל ולא
כמו עתה שהתור' היא רק מהסיפורים כנ"ל : ז"ס הפ' למען שיתי אותתי אלה בקברו לפי שהקב"ס
הי' רז"ל לברר כל הנילוזין מן מלרים מהשכ"ר' ומהו ענין ברור הנילוזות היינו כל הדברים הבעלים
של מלרים ושל פרטה שהן אותיות של מה לי אותיות של דבר' בעלי' ומה לי אותיות של התור' רק
החילוק הוא שהאותיות של דברים בעלים הם מהשכ"ר' ורלה להק' ה' לבררם דהיינו בזה יהי' הברור
שהכנים הדיבורים והאותיות אזו בתור' ועשה מהן לירוף אחר של קדוש' וזו הברור שלהן ז"ס ח' א'
מסיפורי התור' לבר' שארי סודות הנמזים בסיפורים עד אין קץ ומספר בכל אום ואום כי אוריי' א'
וקוב"ה חד הוא :

וזחזור לענין ראשון שאס לא הביא על זלרים עוד אזו ג' מכות הי' חסרים כמה סיפורים שלא
הי' נכת' בתור' ולא הי' מתבררים כל הנילוזות וזהו רמז הפ' למען שיתי אותתי אלה ר"ל
אותיות של השכ"ר' ור"ך אני לבררם פ"י התור' לכן מן ההכרח לשלוח עליהם עוד מכות כדי להכניסם
באותיות לרופים שבתור' כנ"ל :

בשם ריבעש"ס הזהר בנחלתן שלא תכזה וכו' שכל דבריהן כנחלי אש וכו' והקש' ממ"ג אס
נחלת סתם פ"י לוחשות למה לי כנחלי אש ואס סתם נחלת משמע עוממות ק' מ"ס הזהר
בנחלתן שלא תכזה הלל סתם נחלת הם עוממות ואמר ז"ל כי הי' לפעמים לדיק גמור נוטל ממדריגתו
ועובר להש"י בקטנות דהיינו שאין מתפלל בכוונ' גדול' וגם הולך בעל לפעמים איהרהר אלה הרואה
את הלדיק בגדרג' כזו וזאין תפילתו ולמודו ל"כ בכוונ' שגם הוא יעשה כן מה אס זה הולך לדיק
ומסיד עושה כך מכ"ס היא ולזה הזהר שהתלל שלא ידמה א"ע לת"ת ולדיק כי לדיק זה כשיתעורר
ממשנתו ויתחיל ללמוד ומתפלל יעל' כל הדברים בעלים שדבר וכל המעשים שעש' עד הנה כקודם
יעל' הכל למעל' כידוע מסוד העלאת נילוזין אף מדברים בעלים אבל אשה ארס הרז"ל ארס פשוט
שאיך יודע כלל מסוד עבודת הכורה ית' אף מנאך לנך לרמות א"ע אליו וזהו הזהר בנחלתן ר"ל
בשע' שהפיל ממדרגותו וכן' אז נחלת עוממות דהיינו שמדבר דברים בעלים ושא"ר מעש' הזהר שלא
תלמוד מהס' שכל דבריה' אפי' דברים בעלים שלהם כנחלי אש כר"ל : פי הפ' כי שבע יפול לדיק וקס
ר"ל כי האדם יריך לילך בכל השבע מדות של השכ"ר' ולהעלות משם נילוזות ומחמת זה יש לארס זה
עליי' גדול' וזה שכ' וקס :

רמז' הפ' וללוי אמר פי' וללוי ארס שהוא דבוק בש"ית אמר פי' הקב"ה בעלמו אומר לו התור' וא"כ
ליגע הרב' בעלמו : יש ג' כיתות בני ארס יש ארס שיש לו יראה וזהב' מלך עלמו ויש ארס
שאין מתעורר' מלך עלמו לאהב' או לירא' והתקנ' שלו שיבוא למדת האהב' שיעש' דבר שיש לו אהב'
גדול' לזה למשל יוכל וישת' דבר חשוב כי מס שיש לו אהב' לדבר המאכל הוא מחמת התענוג
המלוכב בלחותו מאכל והתענוג הוא אלהות ומח"ת זה ניתוסף לו אהבה בעבודתו ית' :

ואנב' זה אכתוב גם ההלל' ששמעתי מענין כי ידוע שרוב המון עם מנהגס לשחות דבש בעש"ק אחר
המרהץ והטעם הוא כניל כדי שיבוא להס אהב' יתיר' בתפילת המנה' וזו ירבי' כי תפילת
ערש"ק לריך התלככות יתיר' וכוונ' גדול' יותר מכל תפילת החול כידוע אך יש בני ארס ששותין כ"כ
הרב' עד דלא ידעו וכו' וזה הרמז הפ' ולא זכר שר' המשקים את יוסף הוא לשון תוספות קדושה שבת
ר"ל העלאת המין הכ"ל שיש לו לעשות בזה וישכחו : מותר להתנרות ברשעים בעוה"ז שנה' עוה"ז
תור' יהללו רשע ושומרי תור' יתנרו גם ואס לחשך וכו' ויש להקשות על ענין לשון מותר דקאמר אל"ל
מזו' או חיוב הואיל דנפקא לן מקרא' כמו שאר מלות ומיוב' דרנך דלסמכוהו אקרא' כעס חיוב ארס
להקביל פני רבו וכיואל ועוד קשה לשון הפ' הלא עוזבי התור' הם רשעים והשומרים הם לדיקים והל"ל
רשעים יהללו רשע לדיקים וכו' ועוד רישא דקרא' אמר לשון חיוב' וסיפא דקרא' ח' לשון רבים יתנרו
בס הל"ל בתרזויהו חד לישנא וי"ל דנחמת ע"כ מדבר בן' ברישא בין' בסיפא בלדיק כי הסס יש
תרי גווי לדיקים יש לדיק שמוסק בתור' ובגמילות חסדים אך הוא לדיק לנלמו ולא לחתרים להחזירם
למוטב

ליקוטי יקרים

נמוכ וזש פ שהיה מנוח ממלכת התור' שנה' הוכח תוכח וכו' עכ"ז מלך רכות טבעו אינו יכול לומר לזאתו לא עשית בהונן וכסור' ויש לדיקים העומדים בדרך ומתגרים תמיד בעושי' עולה ומוכיחים ומתפרים אותם בתמידות על מעשיהם המכוערים כמ"ס ובמתקוממן לתקועט בו' והנה לכת לדיקים הב' הכל שגאליס אותם כמסרתי' הלי מןן דרחמי לי בני מתא' בו' ומצאת זה שגאליס אותו ביותר מחמת שרואיס שכת הראשוני' הם לדיקים גמורים ושותקים ומסתמי' אינם רשעים כ"כ כמו שמחזיקין אותן הכת הב' ומכה זה מרביצין ומתגריין הכת הב' עם הכת הא' מדוב' אתם מחסיס הלא אתם לד קיס וקנאליס ופלימיס ולמה לא תקמו את קנאת ה' וזהו פי' יתגרו צם ר"ל הכת האחד יתגרו עם הכת הב' ל"ש שיעמדו ג"כ בדרך עמהם להלחם נגד רויבי ה' והנה הכת הא' מחמת רכות טבעם אינם רואיס חוצ לרשעים ומהפכים בזכותם ומסיצים אוני לא ה' כך כאשר מריצים ומרננים עליהם או זכות חרר או מזכירים מדות טובות שיהי לרשעים הנ"ל וזהו יהללו רשע ר"ל מחמת טבעם מהפכים בזכותם ועוד אומרים ה"ל להעמיד הדת על תילה ועוד הנ"ל לשראל בו' ומחמת כל אלו הטענות מנעיס להוכיחם אבל עכ"ז אטפ"י שהם לדיקים הכתוב קורא אותם עוזבי תור' היא לשון הורא' ומוסר והכת הב' נקראו שמורי תור' וזהו עוזבי תור' יהללו רשע וסומרי תור' יתגרו צם ר"ל יתגרו עם הכת הא' הנק עוזבי תור' נמלא לפי פי' הנ"ל אינו מפ בקרא שמלו' להתגרות ברשעים כי מ"ס יתגרו צם קאי שמתגרים עם הלדיקים הראשונים לכך לא אמר לשון חייב או מלוה כי אינו מפורש בקרא שמוטר להתגרות ברשעים כנ"ל מהרב הגאון מוריניו כ"י :

ודרשע אמר אלבים בו' ואתה שנתת מוסר בו' אם ראית נבכ בו' ועם מנאפיש חלקך כי הנה יש בתורה מלוה הנקרא משפטים שאפילו לא נאמרה בו' ויש מנוח נקי חוקים וזהו מה נך לספר חוקי לשון צהירות שיש שזרותי עעמיס ובזולתיס מלכס טעמי המלוה של החוקי' ולפ"ד הסכלה והקלושה הוא נותן צהירות ואור לתורה וז"ש ואתה שנתת אפי' מוסר אפילו איתן מלות הנקי' משפטים אתה עובר עליהם ומה נך לספר חוקי וזהו מ"ס גם רחית נבכ ותרן עמו שהוא עבירות של משפטים ואיך משפסש במעמדך לשוב מעבירות שבידך ולא עוד אלא עם מנאפין חלקך אפי' מה שהוא חלקך אשחך המותרת נך אם אתה אינ מתקדש עלמך לקיים מלות ית' רק למלואת תאוותך הרי אתה מגאף עם חלקך וזהו עם מנאפיש חלקך וא"כ מה נך לספר חוקי :

ויקחו לי תרומה בו' והנה אמרו רז"ל לי לשמי ר"ל שיתרומם ויתגדל שמי ע"י וזהו דווקא מלת כל איס ממי שהוא כל איס פי' שכלו נקרא איס וזהו אשר ידבנו לבו שלבו זך וברור לאביו שבשמים נקרא איס כמ"ס לדיקים נקראו אשכולות ג"כ פי' שכלו הי"ס כי אשר פתם בני אדם אינו נקרא אדם רק הנשמה אבל הנוף נקרא בשר אדם אבל זה שמוזכך גופו ולבו לעבודתו ית' נקרא כל איס ולכך נקרא אשכולות ומ"ס ויקחו אליך ר"ל בידך עמך ירוממו את תרומתי כמ"ס גדלו לה' אתי ותרוממה שמו יחדיו :

רצה והחליטו כי יש לפעמים שאנו לוקחים יראה הצורה צ"ה מכה שאנו רואים שכל העולמות יראים ממנו ואוהבים אותו נמאז אנו לוקחים מדתינו מהברואים אבל בשבת קודש אנו לוקחים הסודות מהצורה לבד ואלו נחללים מהברואים ודבוקים בצורה ית' :

שונא מתנות יחיה כי הנה הנשמות צאים לעוה"ז שלא ליכלא ונהמא דכסופא במתנה והנה כשהאדם בעולם הזה אוהב מתנות או יכול הוא למנות וליקח גם שם במתנה אבל מי שהוא שונא מתנות יחיה :

חזה החנופה וזקן התרומה פי' ולכך נקרא חזה משום דהראיה שהוא חכמה נמשך עד החזה ומשם הוי ירכין רק שהחזה הוא דבר חילוני לכך הוא תרגום של ראייה ובאמת כל אצריישייכים לדבור ופעמים הדיס מראים דבר כמו מראה באלבנותיו בו' אבל שוקיים הם הסייכים לעבודת שרקיך להרים רגליו לילך לכך אמר חזה החנופה כלומר תנו פה כמ"ס שגמחשבה צה הרבור אבה יסד ברשת וזהו נקרא אש שחורה ע"ג אש לבנה ועי"ז צה הדיבור :

חלצה במנעל שאין לו עקב חיליתו פסולה פי' ע"ד עקב ענוה יראת ה' שיראת ה' הוא עקב לענוה וזהו פי' חלצה לשון החללו מאתכם אם הוא עומד להתפלל במנעל שאין לו עקב צלה יראה כלומר התפללה היא צלה עקב שהיא יראה חיליתו פסולה ר"ל תפילות פסולה :

למה שלת משה מרגליה לתור את הארץ הלא הקב"ה אמר לו אני נותן להם מקום לעשות אך שהיה רולה להביא אותם בכסיון כי משה היה רולה לעבור לא"י והיה רולה להעלות כדי שיזכר לבוא לארץ ישראל כי משה היה מבחי' דעת ואוירא דארץ ישראל מחכים והיה הדעת מגולה שם ביותר ואינו יכול לעצלו והיה רולה לעלות במדרגיה יותר גבוה ולפיכך היה רולה להביאם לכסיון :

ליקוטי יקרים

פירש הפ' בתהלים אודה ה' בכל לבי אספרה כל נפלאותיך הנה י"ל על פסע הכ' דבשלמא מ"ט אודה ה' בכל לבי ינחא אבל סיפא דקרא אספרה כל נפלאותיך קשה הלל כתיב מי ימלא כו' ישמע כל תהלתו איך אמר אספרה כל נפלאותיך וא"ל ע"פ מ"ט בזהר והאלהים נסה את אברהם אמרו נסה לשון נס רוממת ועליה כמו הרימו נס וי"ל מה הלשון את אברהם הל"ל נסה אברהם ויבן ע"פ הירוש כי מדת אברהם הוא חסד כמ"ט חסד לאברהם ואר"ל שיש מלאכים שא"ל שירה כ"א פ"א בשבוע וי"א פ"א ביובול ומה שאומרים אומרים בקיורים אומרים קדוש ויש שא מרי ברוך וי"א פי' אחד כמ"ט על מלאכים ידועים שאומרים כ"א פ"א מן מזמור הודו לה' כי טוב וכיולא והנה לאים הישראלי הורשה לומר ולקלם בכל עת וזמן ולהאריך בכל מיני קילוסין ושירות ותשבחות ולהבין זה משל למלך שבאו כל עבדיו ושירו לומר הימנין לפניו נקלסו והנה לכל אחד ואחד יש זמן ושיעור לקילוסו לפי ערכו וחשיבותו וכ"ז היא כאשר יש רנין לפני המלך אבל אם פני המלך ח"ו כבעם חזי ירחים הם נקלסו כל עיקר כמ"ט מה לקלם המלך בעת הועם ומחמת כעס זה שהם מסופקים חולי ח"ו המלך כבעם אתם וחולי יבעים בשביל דבר לכן דרכם לקרר בשל היכולת ותיכף ללאת מלח פניו והנה בבוא א"ל המלך חב בו והאזינו לקלם המלך הנה בן חינו חל לכל ים אפי' המלך הוא כבעם כאשר רואה בנו חביבו נכנס שמחה ותענוג לאביו והנה אמרנו בבוא השמחה והאבה נסתלק הכעס והזעם ורנין נהבין זה איך נסתלק ולחיה מקום נסתלק הכעס הגם שהוא כך שבעיות מ"מ רנין נהבין ענינו וכל שכאשר האהבה והשמחה גוברות וגורמות להכעס והזעם שיעלי למעלה אל שרשו וחס הוא נמתק כידוע שהדינים אינם נמתקים אלא בשרשם והוא פירוש הפסוק והאלהים נסה את אברהם ר"ל אלהים שהוא הדינים במה נסה נתעלו וכסתלקו למעלה וממתקו ולמה את אברהם כלומר מכת האהבה והחסד שהוא אברהם שהוא נמשל לבן המלך כנ"ל :

וכחזור לענין המשל הנ"ל שאמרנו שהבן קילם בלי שיעור כי גהה יש חיוב על הבן לקלם את אביו עד אין קץ ושיעור מהמת שני ענינים אחד שהוא אביו ומלכו החיוב מוטל עליו להודות ולהלל ביותר ומהגם שאין לו חשש כנ"ל ועוד ע"ד גופא יש להודות ולהלל ביותר לאביו המלך שותן לו רשות כזה לסלקו בלי שיעור מה שלא נתן רשות כזה לשום אר ועפ"כ כי על מה שנתנין אותן יתרון למעילא שייך לומר בו לשון הודיה כמ"ט בלידת יהודה הפעם אודה ה' ואפשר יהיה פי' הפ' כך אודה ה' בכל לבי כלומר לבד השבח הקילום שאני מחויב לשבח ולקלסו כמלות הבן על האב לבד מזה אודה לו על כי ה' בכל לבי כנ"ל אהבתו תקועה בלבי והוא מורה שגם אהבתי תקועה בלבו כי כמים הפתאים ומחמת זה נתן לי רשות לספר כל נפלאותיך אבל מי ימלא כנ"ל לכן יהיה אספרה ר"ל המעט מה שיש יכולת בידי להודות ולספ' יהי' נחשב כאלו ספרת כל נפלאותיך כי אין המניעה ממני רק שגלתי אספר לסיים שבחי דמרא עלמא ולספר כל נפלאותיו כי אין להם שיעור וקן לכן מה שאני אספר כלומר המעט שיש לו מספר יהיה נחשב כאלו הם נפלאותיו כי החיוב מוטל עלי לספר שבחו בלי שיעור מחמת צי' ענינים הנ"ל או י"ל באופן אחר כי הנה י"ל למה אמר אודה את ה' בכל לבי הלל אר"ל על פי' וסערו לבכם בני מלאכים נאמר לבכם שאין ה"יהו"ר שולט בכם וגבי אנשים נאמר לבכם וא"כ למה לא נאמר אודה ה' בכל לבבי כמ"ט אודה ה' בכל לבב בסוד ישרים ועדה וכמו ואהבת את ה' בכל לבבך עוד מה זה לי אספרה כל נפלאותיך ולא אמר אניה כל תהלתך כמ"ט ופי' יבית תהלתך וי"ל ע"פ משאר"ל שאין המלאכים אומרים שירה עד שישראל אומרים שירה שגאי קדמו שרים אחר נוגים ולרד להבין מזה ענין ההמתנה שבמתינין המלאכים עד שישראל יאמרו תהלה וי"ל ע"פ הידוע שישראל עלו במחשבה תהלה להבראות אע"פ שברא המלכס אחרון למעשה בראשית היה קודם ליחשבה שגאי אחר וקדם לרתיי והנה ידוע שבמחשבה יש כ"ב מותיות כולם והי' מולאות הפה ומשם שורש כל האותיות כי אין האדם מו"יא דבור מפיו אם לא יחשוב תפלה וכאשר מו"יא דבור בלי מחשבה הדבור הוא מחוסר חכמה ושכל נמלא המחשבה הוא שורש כל העולמות שנתבנו ע"י הדבור למשל כאשר האדם כותב חיזה אותיות הנה קודם כתיבת ליון האות הוא מחסיל בידו שזאת הנקודה קטנה מליאותה בכל האותיות וגם מקודם שכתב האות הוא מוקק חמונת האות חמת החקוקה נקרא מחשבה כמו המחשבה הקדומה למו"יא האות והדבור כי כאשר המחשבה מעורב בזה ודיבור ניכר האות והדבור נמלא ישראל הנקראים ראשית הם שורש כל העולמות ומלאכים ופרשים ואופנים ו"ט בזהר מאתערוותא לתתא לתערוותא דלעילא לא כן העליוני אין להם התעוררות כ"א על ישראל שם שורש כולם ופשיטא שריים יכולין להוליא פה דבור בלתי ישראל שם שורש כולם נמלא שכאשר ישראל מתחילים לומר שירה יש להם למלאכים כוח ג"כ לומר שירה ויש הפ' שיר השרים ר"ל שיר ישראל גורם שירים הרבה של העליונים אך כ"ז התעוררת העליונים

דיקומי יקרים

העלוינים הוא ע"י ישראל אך התעוררת ישראל עלמן מהיכן בא זה יובן ע"פ מה שארנו כבר שכל דבור ואמירה מוכרה להיות שם הוי"ה מלוכס בתוכו וזאת "משם הוי"ה נקרא נקודה בהכילה ע"ס שמתלבס בתוך כלים אפילו בכל איות ואות ומיוד נחשט בה' ראשונה ומה' נחשט ונתארך הקול שהוא ו' סית עיוקין דקנה ונכנסים בלב והלב מבין ומלרף אותיות וז"ס אמרות ה' לרופה זמסם בא אל הפה ושם נגמר הדבור ונתללו ד' אותיות הוי"ה ז"ס אודה ה' בכל לבי ר"ל אני אודה לו בתמימות ואית מרין בא לי התעוררות לכך אמר ה' בכל לבי ר"ל שסם הויה שללטרף בתוך לבי זנתלבס בתוך אותיות הדבור כ"ל זה הגורם התעוררת שלי ומה גם שנקל אני יכול לכונן דבורי מפני שהוא בכל לבי כמשארז"ל על דהמע"ה ולבי חלל בקרבי וא"ל שזהו פי"ה הפ' עורה כבודי וגי' אעירה שחר וארז"ל אני מעורר השחר ואין השחר מעורר הויה ר"ל כי מדת רוב בני אדם בתחלת תפלתו או אין מחשבתו וכוננתו כ"כ זכה ונקייה אך רח"כ מחמת הפלרת ורבי עתרת התפל' כוננתו מזדככת נמלא התפלה הנקראת שחר היא התעוררת אותם ומנברת הליט על הילה"ר להפיל תזינתו לפני בוראו ית' בכל לבבי אבל שלבי חלל בקרבי איני לייך לכל זה כי אדרבא אני מעורר השחר זו התפלה בקשר ה' בכל לבי כניל שסם הוי"ה הוא מתלבס בכל דבורו ולכך אמר ג"כ פתח דבריך יאיר לשון התלבוט לבת חס כמשארז"ל והיו הדברים שמחים כתינתו מפניו והיה האש מלהט סביבותיהם וא"ל שסם שם רמזו שהיו עוסקים בתורה בהתלבוט גדול בדו"ר והיו הדיבורים זההות ות הוילאים מהבל פיהם מתלהבים ומתגוללים ופרחין לעילא לעילא להתדבק בש"ס גם אלו סלקין לעילא וללו נחתין לתתא כתינתו מפני שהשפיע הבורא והאיר אורות הכ"כ התון שבהם מלוכס שם הוי"ה והאיר כל העולמות מאורם כך היה זה הענין וז"ס כמזמתי חתן וכלה שנעשה ע"י יוונס ויחזקה עד אין קץ ונפרע שהיו עוסקין ברין לאורייתא ר"ז בני' אור והיה נראה כמו אש אף שלא היה שם אש ממש רק בהירת אור ונליין לתון דפרחין כי מי שעניו פקוחות ויש לו עיני השכל יוכל לראות כ"ז כמ"ס בוורר בכמה מקומות ובוה נרמז שמה ותענוג לעולמות העלוינים והגבוהים עולם התענוג והשמחה המשפיע לעולם האמ' ובוה נתרבה חכמתם בידושי ריזן לאורייתא בא אליהם הניע התענוג והשמחה שהיו שמים שמח' של מלוי' הגורם השרחת השכיני' כידוע וא"ל שזה רמז מ"ש יין המשמה אלהים ואנשים כי יין גי'מטר' סוד רמז כניל גם הוא לירוף אות א' ואות ט' כי אות ט' הוא לירוף ג' קוים המורה על קוי א"צ"ר אשר הם יסודות בה' מולאות ואות א' הוא המתזברת לג' קוי השין ונעשה לירוף א"ש כי באמת המולאות הם רק ד' רק אות א' הוא החומר על כל המולאות ומתחבר עמהם כי בלתי אפשר להוליט שום מולא אות אחד זולת הריגס אות א' זהו עוש' פלא ר"ל עולם העשי' שהוא ה' מולאות הדברי הכל הוא ע"י פלא אותיות אלף שהוא עיקר ה מולאות הפה כ"ל :

ונחזור לענין שהארס העוסק בתורה ובתפילה בענין הזה גורם שמה ותענוג לכל העולמות העלוינים עולם התענוג והשמחה שסם גבוהים ונעלמים ומכוסים בלתי מוכנים מאוד בלתי מוכנים כדמיון השמחה הבאה אל האדם מחמת התענוג שהיו לו נמלא התענוג הוא רוחני מאיד מאיד שאז גורם לשמחה כ"ל וא"ל המשך הפ' כך אודה ה' בכל לבי בני' שום פנים כי לבי חלל בקרבי רק כוונתי ומחשבתי מה שאני מידע ומשנה הכל בשביל אשורה לשון בהירות כמו אבן הספיר כלומר כוונתי להאיר בכל העולמות העלוינים הנעלמים ומכוסים בלתי מוכנים וזהו כל נפלאותיך ר"ל העולמות המופלאים ומכוסים ונעלמים כמו כי יפלא שהוא לשון העלם ומכוסה ומובל ואח"כ אמר הפי' של אחריו אשמחה ואעלהך כך ר"ל שאל יסול על לב האדם הרואה אותי שגח ועלון בעבודת בוראי ית' שמחה יסירה ונדולה עד מאוד לא ימלה על לבו שאני שגח מפא"ת עליך כדרך העבר התקרב דורון למלך והנה בראות העבר שנתקבל קרבנו לריון יש לו תענוג ושעשה גדולה מזה יותר ויותר מתענוג המלך כי אין לו תענוג והנאה כ"ל בהקברת הדורון ואף גם זה בעלמ' אינו חשוב הדורון בעיניו לכולם רק מה שעשה ריון המלך לבד אבל העבר יש לו הרבה שמחות הא' שהוא רואה שחשב בעיני המלך שנתקבל קרבנו לריון ועוד יודע הוא תשלוס השכר מאת המלך וגם בשלוס יש ב' מיני שמחות הפחת ריון המלך וה' המשאות שהוא נושא מאת פני המלך לא כן עמדי כי העביר' כה לעשות נחם והשמח' הויה אינה עקרית כלל וכלל אך מה שאני שמה הכל היא אשמתי' ואעללי' כה לעשות נחם וריון יולרי ולהאיר כך ר"כ אשון ולספר ולהאיר בכל העולמות העלוינים כי מה לי לתלות כי השכח בי עמך הכל ומיך נתנו לך וז"ס אומרי' שנק' עליון כלומר מה שאני מזמר ומשבח לפניך הכל הוא ממך כי התק' גם מלשוני כלי הומר והסיר והשנה מכה שנק' עליון המלוכס בתוך ה' מולאות הפה ודבורו כ"ל :

ליקוטי יקרים

במדרש ויהי לי שור וחמור שור זה יוסף וחמור זה יששכר כו' עוד אמרו שור זה משיח בן יוסף שאל
צבור שורו הדר לו וחמור זה משיח בן דוד שכאמר עני ורוכב על החמור . הנה אמרו"ל ע"פ
זיהי כאשר ילדה רחל את יוסף כו' שגולד שטנו של עשו שכאמר ויהי בית יעקב השם ובית יוסף להבה
ובית עשו לקם והנה אדו"ל אש בנא להבה חיבו הונך לנרסוק ואפשר שזה רומז על פי משארו"ל איהו
צבור הכובש את יצרו וידוע שיש ב' מיני יאה"ר כמבואר במ"א הא' הוא היחממו לעבירה ח"ו והא'
המבטל אותו מלקיים מ"ע וכנגדו ברא הקב"ה תבלין התורה והמצוות כמ"ש ר"ל משכחו לבהמ"ד ויעסוק
בדו"ר ובה יבול הוא לכבוש את שמיים ואמרו רז"ל אם ברזל הוא מתפוצץ אם אבן הוא יעוֹת כו' לא
דברו אלא מסיגי יאה"ר המבטל מ"ע ר"ל שהיא מכביר את אברי האדם וגופו כברזל וכאבן ומתחשלו
מלקיים מ"ע ונגד זה היה"ר אמרו יחנבר כארי לעשות רצון אביו שבשמים היפך שמכבדו ומתחשלו רק
יעשה רצון צוראו הו' מ"ע בצבורה ובהתלהבות גדולה ובמ"א אמרו"ל עלל ושכר ורדף האדם להיות עלל
מלעבור ח"ו על ל"ת כמ"ש אמר עלל ארי ברחובות כלומר יאה"ר הגמגמל כארי וזה האדם נמשל לבן
שם לו נענועים והאבה יחירה אל אביו ואינו רואה לזוז מפני אביו אפי' פסיעה א' נחוק כך האדם הנדיק
תמיד במשפחות קדושות ואינו בטל אפי' רגע א' ופשיטא שהוא עלל בזה מלעבור עבירה ח"ו כי איך
יעבור עבירה ח"ו הלא עבירה כשמה כן היא שהוא עובר מאח פני אביו שבשמים והוא אינו יכול להפריד
ולעזוב את אביו אף רגע כמימרא ועלל כזה ודאי נשכר והנה ידוע כי העובד מאהבה יש לו הסלהבות
מהעובד מיראה שאין לו התלהבות כ"כ רק שהוא בוש ועובד את הבורא והנה נדיק לכל דבר להמתיק
בשרשו כי דוע ומה ראוי להגביר התלהבות נגד התלהבות יאה"ר ומדת היראה נגד עלילות הבא מיאה"ר
הם ולעיל אמרו בהיפך אף כי יש מדה המכריע בין ב' המדות והוא דמיון האש בכל אלה שהיא
ממולג בין להבה שהוא התלהבות ובין העללות שהוא חומרות וכבירות והנה לו מגמת יעקב הבה להכניע
קליפת עשו שהוא היה"ר וז"ש ויהי לי ר"ל הנס שחף נגד מדתו שהוא מרת את השורף את הקש
לא תוכל לעמוד בודאי כי זאת המדה היא העיקרית המכריע שני סיגי יאה"ר ומה גס יש לי חמור וו
חומרות ועלילות וילעבור על כ"ת זה יששכר לעלל כזה בודאי יש שכר עלל וכשכר כמשארו"ל היושב ואינו
עובר עבירה מתקבל שכר כעושה מצוה וזה יש שכר כלומר אפי' שאינו עושה המצוה בפועל רק שהמניעה
ועלילות מנחמת דביקות בש"י אעפ"כ מתקבל שכר ואכ"ש אם הוא עושה מצוה בפועל כמאמרם ובפרט
כשהוא עושה בתלהבות גדולה פעולה בעליות העולמות העליונים כמ"ש ישראל מפרנסין לאביה שבשמים
וזוהו כי ה' אש אוכלת הוא ר"ל האש והתלהבות מהנדיק החסותן הוא אכילה ופריסה למעלה וזהו אש
אוכלת וזו ההתלהבות נק' שרפים : או אפשר לפרש כר"א ע"פ שאמר ז"ל ויקרא לו אל אלהי ישראל
הקב"ה קראו ליעקב אל ולכאורה קשה הכר לאמרו שקרא ליעקב החסותן אל ואל דפשוטו שאל הוא
לשון יכולת כמו יש לאל ידי כך קרא שמו אל שהוא היכולת כמ"ש נדיק מושל ביראת אלהים וכמו
שמצינו ברח"ב שצדקו הוריד מטרו לארץ ובראיונו מנע המטר וזהו מושל שמושל בעולמות העליונים
וכמשארו"ל הקב"ה גזור והנדיק מבטל ופשיטא שעושה עליות בעולמות חספתו ובדיבורו כי אם הדיבור
של אדם נדיק וך וקני בלי שום סיב ופניה נדרכו של נדיק ממילא בלי שום תחבולה יכול להעלות דבורו
לפילת כמ"ש ויפה באפיו נשמת רוח חיים ומתרגמין לרוח ממללא וכל הטפה מעצמותו הוא טופח שהוא
ההבל הנקי רוח חיים שהוא בנתי' מטי ולא מטי כאשר בראו במ"א באריות וז"ש כל הנשמה חסלל
י"ה על כל נשימה שהיא בנתי' מטי ולא מטי נמצא כאשר מוציא הנדיק ההבל הקדוש מפיו ודבור
הוא חייק בלי שום טירסה וגישה מתדבק הכל בהבל ודבור דבור ומעלה העולמות ועושה שעושה ועשוב
גדול לפילת שבריה קטנה כמוהו מושל ומנענע כל העולמות עליונים ועליונים מעורר רצון העליון וכשהוא
מעורר הרצון נעשה מהאזותיות ליטור ונעשה הוא עצמו דוגמת ליטור להוריד השפע ר"ו וזהו נדיק באמונתו
יטיב כלומר זהו אמונתו של נדיק הדבור וההבל שמוציא וא"כ לאמונת אחרת כי בזה הוא עושה אמונתו
שהיא הפעולה שלו שמעלה דבריו לפילת ועולם הדבור נק' אמונה כמ"ש איהו אמת ואיהו אמונה כו'
וכי נדבר נלכ בשמים נלכ לשון העמדה וקיום כי נדבר ה' שמים נעשו ויש להם קיום והעמדה ג"כ
בדברו ים' וזהו ונתי' לך מהכלים בין העומדים האלה וז"ש נדיק באמונתו יטיה יטיה להעלות למעלה
ולהוריד השפע כדמיון הליטור כנ"ל והנה אמרו כמה סבמים פעלה בראו ית כדורא העולמות והא' הוא
שיוצר אלהותו כו' ארנותו להברואים כי חין מלך בלא עם לכן כל השמות לגד משם הו"ה ב"ה בלש
נק' כוונת מפני טעם הנ"ל ר"ל הכיוונים אינו שמתיו ית' בעלם כ"א ע"י הברואים נק' כן כדמיון שם
מגך וארון שאיך נק' חלא אם יש לו עם ועבדים ולכן נק' הכיוונים לפעמים בלשון רבים כמו אלהים
קדושים וכיוצא מטעם הנז' וכמו כן שם אל מורה שהוא בעל היכולת והנה שם אף הוא הראשון מ"י
קא"ד וכמו כן יש י"ג ימות שהחודש ע"דשת בזה ומדה הא' הוא מקל ואומר שהוא נגד שם אל יש כו

ליקוטי יקרים

כח ייכונח להעלות אפי' דברים חומריים וכ"ש דברים קלים כתיב צ"ח על הישגה חומר בקודש מבחוריה וכו' שמעתיך כלים בחזק כנים כלומר האדם הנדיק לא מנציח שוא מעלה אותן האזניות שהן של קדושה מה שוא עוסק בהן אלא אפילו מעלה אותן האזניות של חומריות שהן מע"ז והוא משכיבין כנים בחזק כלים כו' האזניות נק' כלים בחזק אזניות הקדושות והו' ג"כ פי' קל וחומר ר"ל אם יכולת ביד הנדיק להעלות האזניות ממש שיכול להעלות אזניות הקהמה שהם קלים נעלות ולהתדבק בהם וכמו שיש בי צמדה זו להעלות הנק' כו' יש כח זה להוריד השפע כמו האניני ככ"ל והוא המדה נקרא די כי השפעת השפע א"ל להורידה בנצרי הליניאום הק. די כתיב צ"ח באריות כי השפע הא' נק' ו' ע"ש שזינו מיני ריחן ויכולין לכהו רק בקלטה מכל האזניות וההשפעה א"ל להיות בלתי נמצא כי מגדול בהירת לה היו יוניים התחזונים נקבלו והיו הנמצא נק' ד' לשון דלות והלרף אות ו' שהיא השפעה עם אור ד' שהיא הנמצא והגשה י"ד די והיו י"ד הגדולה שהיא חסד שם א"ל והיו כשהוא מתגלה ליטע נק' י"ד וכשהוא מתעלה חזר ד' הוא מתחזי והגשה די והיו שיכלו שכתחית לומר די והו' שם שד"י ע"י ג' קוים שהם ג' קוים השני יורד השפע למטה והו' ל"י והא"י שוה נק' י"ד החוקה עכ"ל הוא חסד גדול שמתחבר הקדוש ש"ה עם ברייתו ליניאום בהירתו הגדול בכדי שיוכל לקבלו ולכן נק' אל שדי אל חסד חסד כו' חסד אל כו' והוא חסדו שאמר לעולמו די ככ"ל ורז"ל קירו הדבר וחתרו בכונתו שאמר לעולמו ובחזת כל רעולמות וכל הגדלים ע"י מדה זו שהיא הנמצא נכראו ויש להם קיום :

ונחזור לענין שהקב"ה קרא ליעקב אל הגם שזה אינו מרת יעקב כידוע אך מפני שיעקב היה הברית הזיוון הצברים מקלה אל ק"ה שהיא קודם התחשבה ואחור לתעשה כתיב בשביל ישראל סנק' ראשית והו' אחר וקדם ראשית ומתנת כן יש בו כח בהביות מקלה אל ק"ה בראשית השפע שהוא חכמה עד המדרגה התחתונה והו' ידוע שהחכמה נקרא ו' וק"י עיני שהיא בשון שור לשון הבטה כמו אשורנו ולא יצא ר"ל אשור פי התרש ויהי כי שור כלומר שיש בדי כח לקיות והאניני השפע מתחיה הנק' ו' עיני כתיבואמר זה יוסף שהיא הנדיק משביל על דבר ומשכיר לכך הדרך והו' כונתו מיני כן אפרים שג"ל בכיר שרו וי"ש ומתור זה יגידו כן דוד שג"ל עני וייבש על הזמור :

הסדר משכיר הענין

גדול ה' ויהוה מפור בעיר אלהינו הו' קדשו ואל' ע"פ מ"ש ישראל אשר כך ארפזר שיש התפרות גדול ותענוג גדול ותעשע ממעשה הנדיק ועם חרצו ותפלתו וארו"ל בראת י"ה"ד בראתי תורה תכלין ר"ל אור גדולה תהיה וחיבתך אליהו אלה בראת הויה"ד אלה בראת התורה ואלה נתון בנו כח לכבוש הויה"ד ותחזקו ע"י התורה כמו תכלין לקררה נמצא הכל הוא מתוך וישכך ומשכך פעלנו כ"ז ואעפ"י יש כך תענוג גדול מה ואלה מתפרזו בנו כאלו עשינו הדבר מעולא יריתו וזוה יכיר הויה"ה שזה ומה יחיה נודע לנו שנקראו בנים יעקב משל לכן חביב אל אביו שבא אורח אלה ותורה את הבן בקנינו והנה לא היה יכול להבין כלל ההלכה שהיא מתוך גידול עיניוה ופרופתה והנה מתוך גודל חיבת האב עליו לא היה יכול נשאל צב' בנו חביבו שהו' מתקשה מאוד וזינו יכול להבין מה עשה אביו פתח לי פתח בראי הלכה והר"ה לו את הדרך אשר יך זה ואשר יא' ואשר יבא בשקול ושרית כמעט אשר הגיד לו כל חוביות ההלכה והנה כל אורח ההלכה לשאל אורח ההלכה ולתירו צפני אביו ותחיל לומר ההלכה והאורח שאל אורח בתי שאלית ומקשה כמה קושיות והו' משיב דבר על אופניו והוא מותיב והו' מפרק בשכל זך ובחיר וחביו והנה ושיע' ומתענוג ומתפרז מזה אע"פ שכתבו עשה כל החיל הזה עכ"י יש לו תענוג גדול והנה בראת האורח שיש לאביו תענוג מזה ר"ה האורה ליוסיק תענוג לאביו והתגבר על הבן והיוסיק לשאל אורח ובהקשית קושיות חודשית ואקרת ועלמות והבן ההו' בהיותו נטוח על אביו התעורר מעניאו והתחכם וחיך כל הקשיות הו"ש כל הגדול מזבירו יצו גדול ממנו וארו"ל שכן לש"ת תכנין והתמשל מונן כי בראותו שהנדיק כובשו ומתגבר על יצרו והו' שארו"ל הקב"ה קראו ליעקב אל' חוק ובחורה כמו ואת אילי הארץ לקח והו' קראו אל שהנדיק נקרא בכור הכובש את יצרו ולעמיד ארו"ל לנדיקים מדמה הויה"ה כהר גדול וא' יהיה ניכר וגלוי ומפורסם לכל בבורת הדר ל"י שם שכתבו הדר גדול מה ואשר לעמיד יקראו הכל שם הנדיקים כשם אל שזהו רמז ה"י כע"י יאמר לישראל מה פעל אל ידוע וישראל הוא שם הנדיק הו"ש כעת יאמר לישראל מהו האור הנדיק ואת לו מה פעל אל כמו אדם השואל בשלום חבירו אלה פלוגי מה אלה פעל ומה שלומך כך יאמר לנדיקים מה פעל אלה אל והמשך ה"י היא כך גדול ה' ומיכלל מאוד כלומר עלינו לגדלו ולהללו על כל טוב אשר הוא בומל אצמו ונתן לנו כח לעבודו כי כל הגדולות והתפארות שיש לו ית' מעבודתינו הכל הוא בציר לשון התפארות אלהינו שהיא התעורר אצמו ונתן לנו כח לעבודו ולהתגבר כמשאר"ל אלמלא

ליקוטי יקרים

הקב"ה זרו כו' ואעפ"כ יש לו יח' תענוג והתפארת ומשלים לנו שכל גדול משלים כליו כשימו הכל מעמלנו הכל בזאת העבודה האמיתית היא לריבץ שיהיה מחמת התעוררת מעמלנו שאלחנו חלק אלוה ממנו וזהו בעיר ר"ל בהתעוררת ירי טיב חלק אלוהים שחוביבו והו אלהינו וכו' :

רמו הסוסוק וישב יעקב בדרך מגוריו אביו בדרך כענן אלה תונדות יעקב יוסף כו' ור"ל כי הנה ידוע כי עיקר כוונת בריאת האדם בעוה"ז שיצייס מלוח בוראו ולעבוד עבודתו כמ"ס לעבדה ולשמרה ואחרו רז"ל לעבדה זו מ"ע ולשמרה זו מלית לית והוה תכלית בראו לעוה"ז כמשל הילד שנאבדה לו אבן טוב מטבעת שלו ולקמן יח' המשל הזה באריכות והנה הנדיק באמונתו עושה שליחות מה שנשאלם בעוה"ז לעבדה ולשמרה וזהו וישב אין וישב אלא לשון עבדה ר"ל כל ימי עיבורו בעוה"ז הוא נדיביות הש"י ואף שהוא בדרך בארצות והומרות כוה"ז עכ"ל הוא במגוריו אביו ר"ל ביראת אביו שבשמים ואעפ"כ שהוא בין הרשעים אינו לומד מרעיהם והוה בדרך כענן כמ"ס כענן בידו מאזני מרמה ואעפ"כ מחיין בחומו וכוונתו רק להרבות תולדת שהוא מצוה ומעש"ו והס יקום תולדותיו של הנדיק והוה אלה תוכחות יעקב כלומר להסוף בכל יום יום ששעשע ואשניג ונחת רול לומר ועד כאן הוא מדת הנדיק אבל הרשע המועיל בשליחותו והנדיק בשירותו לנו מתחילתו עד סופו והוה כן שבע עשרה שנה כדומר כנ ימי חיותו בעוה"ז אין כוונתו ומחשבתו רק לחיותו הנשמיים למלאות כריסו ולרעות את עמיו כמ"ס נקוד על את שאל הלכו אלא לראות את עצמן בצאן לשון יצאה כלומר שיצא מרשות אביו שבשמים מכל וכל ופרק עול תורה ומצוה והוא נער כל ימיו הוא בקטנות וטנות ומעשה נערוה את בני בלחה ר"ל שהוא רביל עם זוללים וסובאים והוה בני בלחה כי אותיות האע"ה הם מחלפאי והוה כמו בני בלחה שהם הזוללים ובני זלפה כשון זילוף יין שהם הסובאים ומחמת זה גורמת לו ששכח מכל וכל יח בוראו ותכלית יציאתו והשליחות שנשלח לעוה"ז והוה נשי לשון שכחה אביו שבשמים ואח"כ סווד ומדבר בשבט הנדיק ויצא יוסף שהוא הנדיק שכוונתו תמיד להסוף כל"ת את דבתו רעה של הרשעים שבדורו והוה ג"כ הוא מקטשהו ונאחז על הרעה אשר נעשה ועויד בדרך ומוכיח על פניהם ומחזירן למטוב שהוה אום אל הקדושה והוה אף אביהם ונכך יבראל לנעילה אהב את יוסף כי בן אקונים כתרומט חרי בר מיס כו' ונעשה לי כחות פסים ור"ל שישו רמנו לחלוק רבנן :

במדבר סוחמך ופחילך סוחמך זה מככות ופחילך חנו סנהדרין ומטך זה מנך המשום . ור"ל ע"פ משארז"ל שהקב"ה קראו ליעקב אל וכבר ידעת ששם אל הוא לשון יכולת מפני שיעקב הוא הנביא התיכון כו' מראשית הסכמה עד מדרגה הסהחונה והוה אחר וקדם לראתי שהוא ראשון למשכבה אחר בנעשה כנ"ל והוה ממשיך השפט מהסכמה שהוא י' שהוא עיוני והוה נק' עין יעקב והוה לשון טביעת עין שהסכמה שהיא י' נעצעת ונחלפת בתוך העין ובכן נק' עין והנה אמרו בזהו שהקב"ה הוא לעילא מכל עלמין ובתוך כל עלמין וממלא כל עלמין ומסבב כל עלמין והנה אפליגי בנמי' היא עולם מן הנדדים נברא וה"ל עולם מאתנעוהא נברא ור"ל דקיימת כן אלו וחנו דברי אהבים מיס ור"ל דלא פליגי ומר אמר חדא כו' כי הם מדברים מצריאות עולם וקיומו הוה עיקר שהוא האור ח"ס המאיר מהצדדים ומחוכו כי מכה"כ יאלו וחלו דברי ח"ס המרי' את כנ הוצגומות ר"ג שבכל אחד מהע"ד מצידי אלהים סיים וקיום העולם וכן ח"ג כנ הפלוגתא שקיימת לן אלו וחלו כן הוא פירושו שכל אחד אמר נפי מדרגתו שהוא חיות העולם וקיומו וכן מסרז"ל הנכה ככלג הוא לשון הליכות עולם וקיומו וז"ש ח"ס הליכות אלא הלכות והנה כ' וישב יעקב בדרך מגוריו אביו וביחודו לעיל הרמז ועוד כ"ל שהכתוב בראו הטעם וישב יעקב בדרך מגוריו וכי מה היה לו ליעקב לייך ממדרגתו הפלוגתא מאד מאד ולישב בדרך בארצות ובכך אמר מגוריו אביו ר"ג מגוריו לשון אפיסה וכינוס כמו אגור בקין פ"י שכל כוונת הנדיק בעוה"ז לאגור ובאסוף הניצוהו הקדושים ובהכניסם ולהעלותו לעיל וזהו מגוריו אביו משל למלך שכאבד לו אבן טוב מחוך טענתו והנה עמדו בפני המלך בשעה שהוה הרבה מעבדיו ושריו הפרתמים והפחות והכניסו מאנשי מלחמתו עד אין מספר עכ"ל לא רצה המלך ללוות להם שיפסו את הא"ש רק ליוה לבנו חביבו שירפס וימלא האבירה ויחזיקה לאביו המלך הגם שיהיה המלך בעות מכל אחד משריו ועבדיו שכאשר ימלאנו ימלאנו בשלימות אעפ"כ נה היה צדונו שהם יפסו כי רצה לזכות את בנו שבישו וכדי שיקרא המליאה על שמו ולר עד אבא בן ררז לבנו חביב בכמה רמזים מקום מציאות כי מחלה היתה האבירה מדעת המנך וידע חז מקומה ועשה הכל רק למסן לזכות את בנו חביבו כדי שיגיע גם להמלך מזה גודל ששוע ותענוג והתפארות מבנו לאמר ראו כי שום בן אדם בעולם לא היה יכול לחפוש ולמלאו זולת בנו החביבו והנמשל מונו שחלחל בריאת העולמות היה כדי לברר הנילוות ע"י אומה ישראלית כמ"ס בשביל ישראל הנק' ראשית שע"י יבררו והש"י מרמו להם בכמה רמזים שיימלאו האבירה ויחזירו לבעלם לאביהם שבשמים ולא ליוה כן למלאכים ושרים

ליקוטי יקרים

וטרפס וזופנס והאזרה היא מדעת יסר כמ"ס רז"ל בוכה עולמות ומחריב וזהו מנורי חפזי וז"ל
שלוה רמז אמרו בצדק כענן ר"ל המה"ז נק' ארץ כענן ארץ סומרים שהגשמה כשחלמה לעוה"ז לקנות
לה סחורה וקנינה דווקא בצדק הזזה כי מי שטרם בע"ש כו' :

ונחזור לענין כי הנה אמרו צוה"ה החתך ופזיך ונטך הוא נדיק וחרי טעמי קטש כי תרם הדיק
הוא ההתקשרות כמו חותם התקשר שני דברים לאחר שלח יזפרו זה מזה כן מדתו התקשר
העולמות ומרירי השפע מראשית הכמה עד דרנא חזרה והו' דיקי משל ביראת אלהים שהוא הפשע
למדרגה חתמה (וכביכול גדול המתקד כו') והו' היתה כוונה תמר ומרנ' הני"ל נק' חמר ופזיך שהיא
הטלית הוא אור יקיק כידוע וחסך כמ"ס ומטה עורך ישנה ה' מניון פי' כמ"ס והנה מלאכי אליהו
עונים ויורדים בו ארז"ל שהיו עולים בו ע"ג ויורדים צינבק עינים למעלה והואים זהו אורו חקוקה
בכסף הכבוד ויורדים למטה ורוא' ס ירר יעקב החזון ר"ל שרצה השם ששפע ע"י הגדיק מעילא
לחם שהוא ע"י ציור אור אור הדיק העליון הוא דמות אור החזון והו' מנינו שהו' ירר
העליונה הנק' ליון וסיון ללורה החזון הדיק הם שבתות הו' לייק שיעקר הדיק הוא העליון
והחזון נק' רק ליון אבל מפני שהם מדבר עם לדיק החזון מכנה הכתוב אורו נעיקרו והעליון ליון
מפני כי הו' הדיק משל ביראת אלהים כו' ומטה הו' לשון הטהו והרכיזה והודר אור השפע שהו'
ענו של הדיק ישנה ה' מנינו של מע' ה שהו' לירר הדיק דעילא כו"ל ובר אמרו כד רמזינן
הו' עיזא אפומה דמספירא כו' גם אמרו שהנה דווקא את הבשר :

ספר תשלוס הדורש

ויגש אליו יסורה ויאמר כי אדוני כי כמון ככרטה היה הר"ז חן הגשה אלף תפסה וי"ל למה
וינו ה"ל ויגש אליו יהודה כלומר חיס ישראל הקרה עם שם אים יהודי בעומדו להחפיל לפני
הקב"ה ככה יכתב ר"ל שיהיה כל כוונתו וחפנתו לרשעים בשכירת עינו והו' שאמרו רז"ל חן עומד
להחפיל חנה מתוך כווד ר"ס יהוה רישא דכל רישין וזק' שרפאם נפשת לרבי עלמו יהוה כוונתו של
יספר הדני לעינא ח"ו ה' הנשפיה הו' חלק אלה ממשל ואבר מצדדי ששכניה והו' עיקר הגרשה
שימונה ויושפע לגילא ובודרו תפיה כזו רלויה וזין שטן וקיסרונ עניה ונה כאוהן דעבדון לגרמיהו
ולוחין הב הב כדאי' צוהר וכחוקים גם ידוע שהדבור נק' יהודה כי התמסבה הנק' י"ה מיהודה
ממשיך לקול הנק' והיא מנפיע נד ונשפיה והו' פי' ויגש תפלה ויחמר עשה דבר הנקשה לעעך כי
הרי חני חלק אלקי מנעט והו' כי אדני ואז בודדי אל יחד חסך בעבדך ולח יקטרינו עני כי הלא כל כוונתי
הוא כהשפיע לעינה להנח הדורש שהוא כי והו' כי אדני כי כמון כפרתה ר"ל לשון החלומות הוא כעין שהוא
הפנימי ומה גם שפולס הדני"י היא המדני"י כי והו' ידבר"י לא עבדך דבר שהוא המדה הו' הנק' דבר
והו' שילס הדבור :

ענין חמורה צדדי ות הוא וחמור' א' כי האדון מקבל מלכותו מן החמורה כי מלכות נק' ע"ש עבדים
המקבלים עליהם טול המנכות ובושים ר'ן המנך היסך רעונם כדי נעשות ריון המנך דרס זה היה
ריונו לנשות מתיקן הו' ניכר זה שהם עושים הכן כשזיל קבנת התלוכי והו' החמורה כוונת ר"ל כו' זו ר"ל
דכל חומר שהחמורה הו' דבר חמר ח"ו רק היא כ"ו פי' הו"ה שהכל לו והו' כ"ו זו :
במדרש האלהים הרועה אותי כו' ר"י ור"ל ר"א הרועה העומד ומביט בעאן ההולכים וריש
לקיש אמר נגשיא שהוא הולך וזקנים הילכים לפניו ע"ד דר"י אנו צריכין לבבדו
וע"ד דר"ל הוא צריך לבבדונו . וא"ל ע"פ שאמרו בס"ה ישראל מפרנסין בו ולבאורה אינו
מובן איזה פרנסה שייך למעלה ונ"ל ע"ד מ"ש ישראל אשר כך אתפאר שיש להשי' התפארות
ממעשה הצדיקים ומתורתם ובמ"ש חכם בני וכו' וגורם נחת ושמחה לעילא וידוע שהשמחה
באה מחמת תענוג והנחת שהיה לו ואחר התענוג באה השמחה והנה התענוג והנחת הוא המשפיע
כמשל אדם אוכל איזה אבירה ושבע ממנו הנה בחוש נראה שהשובע באה לאדם מבח ה' חיות
והרוחניות שבתוך המאכל וזו מהמאכל הגשמי רק מהתענוג מעידון המאכל שהוא דוחני ועוד
דאי' כאשר באה אל האדם איזה תענוג שיש לו נחת ממנו הוא ישבע ואינו תאכל לאכול א"כ
רואים אנהנו בחוש שהתענוג משיבוע כך הוא כ"י הצדיק גורם שמחה ותענוג למעלה נק' זה
כ"י כעין פרנסה . ונקדים לזה מ"ש הב הקבצו ושמעו בני יעקב וגו' שמעו אל ישראל אביכם
קשה למה קורא אותם חלה בני יעקב ואח"כ וסר שמעו אל אביכם וא"ר כי הנה ידוע כי
כך הדושפעה באה מחכמה שהוא י' והנה באות י' יש רח"ם שהוא קוצא דרעיקא וקוצא
דלתתא וגוף היוד שדם ג' יודין וא"ל שקוצא דרעיקא דמו לישראל לי ראש וקוצא חתאה
רומז ליעקב יעקב ר"ל דרנא חתאה וגוף היוד לשון ישורון כי אין שורה פחות משלשה והם

ליקוטי יקרים

ג' שמות ישראל ישורון ויעקב המתחילין באות י' ויעקב הוא הנק' ברוח התיכונ המברית מן הקצה אל הקצה כמ"ש כולם בהכמה עשית כי כל אות והיות העולמות כולם נמשך מהכמה עילאה הנק' ראשית וא"ל שזהו הקוץ העליון הנק' ל' ראש הוא ראשית חכמה וישורון הוא הגוף של היוד שהוא המשכה מעילא לתתא ויעקב הוא י' תתאה הוא החסתכלו' כידוע שההסתכלו' הוא מדרגה תחתונה שבהכמה זה נק' עין יעקב ועין נק' חכמה כמו עיני העדה והנה נמשל זה דמיון האב המלמד את בנו הנה הבן מקבל חכמת האב ומה שמשיג הכל הוא הדבורים של האב כי חכמת האב גדולה היא עד מאוד ונעלמת בהער גדול רק מה שמשיג הבן הוא מכת מה שהוא מצמצם חכמתו ומקטינו כפי ערך השגת הבן ומליבש בה דבורים וגם הבן כאשר הוא שם מחשבתו ורעיונו על הדבורים מקבל משם כי שם נעשה אחרות אחד ז"ש פתח פיך ויאירו דברך פי' כי החכמה מאירה בתוך הדבור ומכת זה יא ר ג"ב לזולתם שיוכל התלמיד להשיגו ואז יש להאב הענוג כמשל התינוק המבקש איזה דבר מאביו וכאשר האב עושה רצון התינוק זנותו לו אותו הדבר יש להאב הענוג מזה וזה צדיק מושל בו' כי רצונו ית ורצון הצדיק נעשה אחד ומה שהצדיק רוצה זה רצונו ויכול להפוך מדרו' לרחמים וזהו שאר"ל אי בעי צדיקו' הוה מברא עלמא כי הלא בדבר ה' שמים נעשו בו' יוסה באפיו בו' ומתגמלין לרוח ממללא . והנה בהש"י אין שייך לומר חלקים כי הוא א"ס ובא"ס איך יתכן לומר שחלק הרבור לבד נפח באפיו א"כ בהדבור הוא נכלל הכל נמצא לפי' אי בעי צדיקים הוה ברא עלמא כי בדור של הצדיק הוא זכה ונקיה בלי שום מסך מבדיל ולא כמו ח"ו הגרין המספיד האלה אלוהו של עולם רק הדבור של הצדיק הוא מדובק ומקושר על שרשו והי' הוא ממש כמו הידבור ת' אשר ממנו ימים נעשו ומה גם כי רצון הצדיק הוא רצונו ית' כנ"ל והנה ידוע שהדבור נמשך מהלב רכנפי הריא' ומשם יוצא הקול ומשם נעשה הדבור והנה הכנת הלב ע"כ שמקבלת מדר' שהבנה שהוא המחשבה אשר יד' זה נקרא הלב מבין שהוא הגבון המכין דבר מתוך דבר פי' שמקבל מדר' ונעשה נבון והיא המחשבה הטהורה החוקקת בהבנה והק"ל היא החוקק בהדבור נמצא מלובשים אלו הני' חקיקות זה בזה וה' נק' רבנות הספיר כי ספיר הוא לשון זוהר ובהירות שהיא ההסתכלות המחשבה הנק' עין כמו ברק המבהיר ומבהיק פתאום כך המחשבה חוקקת ומאירה להבנת הלב והוא כמו עין המביט שהוא פתאום בהרף עין וזהו חקיקה עליונה ועוד בספיר הוא לשון ספירת דברים והוא המחוקק התחתון שהיא הקול החוקק הרבור ויש"ה לא יסור שבט מיהודא פי' שאיש ישראל הוא הצדיק הנק' עיש יהירא לא יסור שבט ומושל ממנו כי הצדיק מושל ביראת אלהים וב' מחוקק מבין רגליו שהוא ב' מחוקק לבנת הספיר כנ"ל שנאמר ותחת רגליו שהוא מרת הצדיק עלמ' דאתכסיא בגודע והנה זה הצדק המבטל גזירתו יש היש"י יש לו ית' נחת מזה ותענוג גדול כמו שאר"ל שאמר ר"י אין משגיחין בבת קול וקב"ה קא חייך ואמר נצחיני בני בו' . והוה פי' המדרש ה' אלקים הרועה אותי אלו יארו דברי אלקים חיים ופסי' ר"י אומר לרועה שהוא מביט בצאנו הוא מדבר בהשפעה מעילא לתתא בודא אנו צריכין לכבודו ור"ל אומר לנשיא שוקנים הודכים לפניו הוא מ"דבר בעיקר תכלית הבריאה שיעשה נחת ורצון לעילא כמ"ש ישראל מפרנסין בו' ובזה הערך הוא צריך לכבודינו שיש לו מזה נחת רוח ותענוג ועושה רצונו וכביכול היא צדיק לכבודינו .

וזאלה שמות בני ישראל הנצבים מלרימה איש וציתו בלו הכה לכאור' קסה הליל איש וציתו לבסוף אחר הזכרות שמות השבעים ואל' ע"פ מ"ש בסי' כל אורייתא כולה שיות של הקב"ה ואפי' שמות ב"ה למעלה הם שמות כמו ראו'ן ר"ל לירוף איתיות אלו של ראו'ן הם שם קדוש לעילא לראו'ן התחתון מה שנקרא שמו בלירוף זה מפני שסודם נסתמו הוא מהלירוף זה של מצלה וכיוצא : זה שאר שמות ואפי' שמות אחר' כמו מצו ופרעה למעל הם בראשית הקדושים ואל' שלם רמו ספי' ואלה שמות בני כולמר שלם תאמר שזכו ספי' דברים בעלמא איך בלו למלכים רק כולם הם שמות ואפי' והלא בני ישראל הם קרובי הפ' שמותן צפרות כי האף יתכן לכנות שמות בני אדם לשמות הקדושים ולעילא זלזה אמר איש וציתו בלו כולמר איש הוא שם לירוף ולעילא וציתו הוא התחתון מפני שהלירוף של מעל' מתלבש באלם התחתון אשר נקרא שמו בשם הלירוף לכן נק' אדם התחתון בית בערך העליון שהוא העיקרי והתחתון אינו נקרא רק בית אל שורם נשמתו : צדיק כחמר ירמח כהרז בלבנון יבנה כי הכה יש שני מינים לריקים ושניהם לריקים גמורים אך החילוק ביניהם הוא הא' הוא תמיד בדביקות הש"י ועיש' עבודתו המוטל' עליו והוא לריק

ליקוטי יקרים

רק לעלמו ולא לזולתו כלומר שאינו משפיע מלקחתו לאחרים וזהו הנמשל לארו שאר"ז שא"י עו"ש פירות שהיא רק לדיק בפ"ע ואילו עו"ש פירות שיחזיר אחרים למוטב וירבו ויפריז לדיקים בעולם זה אינו עושה אלא לעלמו ישנה ומרבה שכרו אבל הלדיק הב' הוא נמשל לתמר העו"ש פירות וזהו כחמר יפירה כלומר שהוא מוליד יקר מוזל ומפריח ומרבי' העוב בעולם וז"ש רז"ל מק"ס שבצ"ת עומדין אין לדיקים כו' ר"ל שזה הלדיק הב' הנזכר הוא הנק' בע"ת פי' שהוא בצל ואדון אל התשוב' כי הוא החזירם למוטב ורבים השיב מעון ונרם תשוב' ציילם שכרו כפילי' ומכילתא הרבי' יותר מלדיק הב' הכל אף שגם הוא לדיק נמור :

בשם הרב מהו מ' י' המרמז וחי' לפוס רבנן ותלמידיהן אמר מהר"י ל"ק כי פ"א אמרו חי"א וחמרא וכו' כי זה מדבר מהרב וזה מהתלמיד ר"ה לומר בהרב כבר יש חיות רק שרדיך חמרא להתנלות החיות ע"ד נכנס יין ילא סיד אבל להתלמידים לדיך לתת תחלה החמרא ואחר כך יתנלה החיות :

פמכות הפ' ומאז בחתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה כו' וידבר אל יטה ויאמר אינו אלו ד' ואל"ע פ"מ מ"ש במק"א שהלך הקב"ה ללמס בתורתו ואורו צברתי' העולמות בכדי שיוכלו לקבל ולא יתבעלו ממליחות כנ"ל ואף שמת' לימלס נק' דין המגביל הספצ' החסד שטבעו להספצ' והדין מגבילו כמו המים שבחוף הכלי שהגלי מגביל את הציץ ואין מניחו להספצ' והנה לפי הגרמ' המלמס הוא דין אבל עכ"ז הוא חסד כי בכל דבר' ודבר שכל העולמות מוכרח להיות העיב שהוא חסד מצירב בהם כי עולם חסד יבנה ואף שהוא דין אמס אל לא ה"י לימלס היו העולמות בעלים ויזע שמה"ד נק' אלקים ובתו"ב מצירב החסד שהוא שם אל שם אל שם אל שם אל כל היום וז"ש כי שמו ומנן ד' אלקים וידוע ששם הוי"ה נקרא שמש וז"ש שמש ומנן הו"ה ומנן הו"ה אלקים ר"ל כמו שח"א להספצ' בשמש מגדל אור בהירתי אל לא ע"י מנן ומסך הצבדיל שהוא המנן בעד מור השמש שיוכלו הנסות מאורו כן הוא שם הוי"ה ב"ה אורו רב מהוד מגדל אור בהירתי אור החסד והרמזים שבו אל לא ה"י לאורו הגדול מסך המגביל לו היו יכולים העולמות לקבצו לכך הולך ליתלמו ולהגבילו בתוך שם אלקים שהוא המנן וזהו שארז"ל לעיל הקב"ה מוליד הנה מנרתיקה והרשעים מתלהטין בה והלדיקים מתרשפין בו רמזו להגיל פי' שלפ"ל יוליד שם הוי"ה מנרתיקה שהוא שם אלקים שמתה הוא מלוכס בתו"ב כי יז כח הלדיקים רב וקוים בהם והיו עיניך רואות את מורך ויוכל לקבל בהירותו ורמזיו הגדולים ותסדיו המרובים ומתרשפים בהם אבל לא כן הרשעים הנה מתלהטין כמ"ס הגביול ד' כנבור ילא כלומר אע"פ שהוא רחמים גמורים עי"ז כפ"לית שם הוי"ה מנרתיקה ילביס נקס כגיבור כמו מ"ה"ד ופרע מהאימות ונכך פרעה הרשע אמר מי ד' כנ"ר"ל שלא ר"ה בזה השם ולא האיוון שנתגל' שם הוי"ה אבל לבס' בצי"ת נתגל' שם הוי"ה ב"ה כמ"ס ד"ה הכה כל בכור כו' וכן יח"י לע"ל שנאמר כימי' לזכך מארך מלרים אראנו נפלאות ר"ל אגנה מה שה"י נגיס ומיפלא שם הוי"ה ב"ה אז אראנו ויתגל' וזהו מרומז ב"ש שצ"ה אמר ונאז נבאחי אל פרעה כדבר בשמך שהוא שם הוי"ה הרע לעם הזה שפרעה לא הסניה ולא שת לבו אל זה השם בצאמרו שהוא עדיין מלוכס כנ"ל ולכך אמר הב' אחר זה וידבר אלקים אל משה חזי ד' ר"ל הוא אינו ודע מנפלאות אשר אצעה בקרבנו כי אומ"ה חמה מנרתיקה וילבט איתם כי אף עתה חזי ד' רק שש' אל מלוכס כנ"ל וז"ש צפ' שלפניו עתה תרא' שם הוי"ה בהתנלות ויקבלי' הרשעים פירענותיהם הכה ויפ"א כמ"ס רז"ל הכה למורים ורשיא ליש"אל שבהתנלות שם ה"י ה' לדיקים מתרשפים כנ"ל ומה שחתה רוא' שהוא מלוכס עשה הכל הוא מפני קיום העו"ש וז"ש וחרה אל' אברכה בחל חז' ושמי ד' לז כודמתי להם כי ידוע שמת' הלימלס נק' שדי שאמר לעלמו ד' ר"ל שהגביל ידח' החסד מלהספצ' יותר מדאי וצ"כ אף שהוא בחי' דין נק' אל שדי שצערב בו החסד' הנק' אל וזהו נ"פ חסד כי יוכלי ע"י הלימלס לקבל אורו וסתי' ה' שהוא הוי"ה לא נדבתי' בהם ר"ל לא ה"י יכולת להתנלות בימיהם כי ה"י מלוכס שם אלקים שהוא דין והלימלס חזי ד' ה"י היה ויסו יוכלת בידו להתנלות וספרו מהם עוד כ"ל אימרו וידבר אלקים כו' חזי ד' ר"ל שא"ז המ"ה הנק' אלקים שהוא דין הוא בעלמו מת' הרחמים שהוא הוי"ה חז"ש חזי ד' כי ה"י בלתי אפשר להספיע ליש"אל אל לא ע"י מת' אלקים שהוא הלימלס חז"ש ונאלתי אחסס מצבותהסם כלי"מ מנבור נופ"א שהוא מס' ד' תבוא להם הגביל חז"ש רז"ל קו"ה השצביר השלים חת' שנה שג גירות' בחי' אל להס רמזו להסני' שמכח מה"ד בזה להס בהירותו כי שמש ומנן ד' כו' ולא עוד אלא שוכו בזה לנביאות פה אל פה כמבדיל ראתה ספ"ה על ה"ס כו' מפני שהו יכולים לטבול בהירותו וזהו מנכך תחילתי דין קסה שהוא מ"ב יסופו רך

ליקוטי יקרים

וגם עמי"ן יחורן מ"ש צספר הפליאה משה בנימ' אל שדי שבו נשתמש והי' קשה והלא מפורש בקרא
ואתא כיו' באל שדי ושמי ר' לא נודעתי להם אבל נמשרע"ה נחגלה ולמה אמר שמשם
נשתמש באל שדי וע"פ הג"ל יובן מ"ש שדי שאמר לעולמו די ונ"ל למה אמר שדי ולא נק' די לצד
ונ"ל ע"פ משאר"ל שהקב"ה ברא העולם במדת אברהם הצדק ורצה שזין העולם יוכל להתקיים
ושיחק עמו מדת יצחק ועדיין לא הי' מחקיים עד שצא יצחק ב' כמזכר צמ"א בריכות והל' בהסרת
הוא חף שצא יעקב הו' ארכיון ונ"ל נמדה אברהם ויצחק והיה ידוע כי בריאת עינים הי' במדת המסד
והאב"ה כמ"ש עולם הסד יצנה וכן ככך מעש' האדם ובכל דבר שנעונו נריך להיות מדת המסד אך
אין בירה צבא מנהיג ונריך להיות אימת המלך וזהו מדת יראה פחד יצחק ויעקב הוא המכריע והתמועט
צנייהם וכולל שניהם ומה גם כי בכל א' מהצ' מדות כלולים שנשחם כמו למש' אדם הוא אוהב דבר
שגוף התנוונתו ויש התכלת וכן נאמר אברהם הוליד את יצחק וכן צירח' כניו אב"ה ולכן באלהים
שהוא דין יש אל שהוא מסד כי אין לך דבר בעולם שאין בו התכונות שצבנסחר ומשני המדות אברהם
ויצחק יצא יעקב ויעקב הכולל פדה אותם כמזכר צמ"א וכן צבנסרת השי' נריך לעבור כדי שיאעורר
בו אהבת הבו' יצ' ויראתו אימת המלכות וצבנדי שהבו"ת יתפאר בנ' ויהי' יצח' דוח לפניו וזה נק' עמי"ן
המלוה והי' איתא בזהר הוט' ש' קחי אחד כרעא ר"ל כי תמונת אוח השי' הוא שין שורקת כנומר הב'
יודין שעל גבי ג' הקוים הם דוגמת שורק שאור הבהירות והשפע בזה מההכמ' י' דרך ג' קוים שהם
המונות ג' ווי"ן המושפעים מג' יודין שעל ראשיהם ואלו הן קוים אחד כרע' דיעקב קאים בו' שהוא
רגל התחזון של השי' וכן מתחבר ומתאמס להשפיע ברי' נשון דל כדי שתסבוג זה הבהירות וזהו אוח
הד ששם שדי ואור ההכמ' מתגל בסוק זהו חות' י' ששם שדי וזהו לירוק שדי וזהו אומר לעולמו
די שהי' מנוכח ומעוסק בו עם הוי"ה צ"ה וזהו וירח' אה החיות שהם ג' קוים הג"ל באל שדי ושמי ר'
לא נודעתי להם כנ"ל אבל ארו"ל גדונו מה שג"ל בישם יותר בו' כי אברהם אמר אבני עפר ואפר ומשה
אמר ונחמו מה שהביע למדת חין ולכן האבות הוכרחו לקבל בהירות עם הוי"ה ביה ע"י למלוט עם שדי
כנ"ל אבל משה הביע במדת מה ואין ונח' בו והאיש משה עניו מאוד שהי' בו מדת ענו' גדול' מאוד
שהי' מתאמס עניותו בשום' ובהקצ' גדול' מאוד לפני הבורא צ"ה עד שכל ידע אס ישנו בעונם או לאו
מגודל ענותותו מכה מדת אמת הי' יכול לקבל הבהירות של עם הוי"ה בעלם אספקלריא היתיר' ומה
שחמר נשתמש שהי' משתמש באל שדי לא ירנה לומר לפשוטו שהי' מקבל ע"י א' שדי זה חינו כי הוא
לא הי' צריך ללמטה הבהירות כי יכול לכוונו אלף ירל' יותר שהוא נחיות טעם למה שזכה מרש"ה
יותר מכל הבהאים והוא בית נקבל יור עם עמ' הוי"ה מפני שהי' משמש באל שדי כנומר מדרגותו
בוסף היצ' כינו מדת אל שדי הלמנט אור הוי"ה כנ"ל בן הי' מדת משה שהוא מדת עמו יתיר' ולמס'
לפניו יח' לכן זכה לקבל בהירות עם העלם מפני שהי' בעלמו כמו שם אל שדי :

במדרש לכן נשבעתי אר"ם אלמלא לא נתקשר הקב"ה בשבוע' לא היה ישראל נבאין שנאמר לקחת
בו גוי מקרב גוי ר' ברכיה אלו' כי באמת בורוע עמך וגו' ר' לקים אמר בשמו גואלן מן גוי
עד נוראים גדולים ע' רוחיות י' הנה אמרו"ל הנשבע צריך לנקוט הפך בידו והנה כשנשבע הקדוש צ"ה
לא בן מלינו שהי' נקי"ם אך נחמר כשבע ה' בימינו ובזירוע עונו ודרכו ר"ל בימינו זו תור' ובזירוע
עונו זו חסינון וא"ל דח"ק נמי סדר ששם הקב"ה כשבע בק"ם אך החינוק ביניהם שח"ק סל ששבע
בימינו זו תור' שכלו שמהן דקצ"ה ור"ב סדר גי' ששבע בחסינון שנאמר גאלת בורוע עמך ואח"כ ר"ל
בשמו גואלן כנומר מה אבו צריכין לשאב באל חפך נכבד הל' מלינו מקרא מפורש שג"ל אשר נשחיתו
את ילי פי' הנשיאות יד הוא כדאימא בס"י פני יד יש ע"ב שינות ובני שנות מהם ברא הקב"ה את
העולם ונשאר על היד ע' שמהן שמהם השפע באל בעונם א"כ הנשיאות יד ענינו' הוא הנק"ת וא"ל
שם ר' ברכי' שאומר גאלת בורוע עמך ג"כ חינונו נשיאות יד ומר חמר חדח כיו' אלף שרי ברכיה
קורא אות' ש"ש מקומ' שהוא בורוע ר"ג קורא אות' עכ' עם השמות הנבוצים על היד ומה גם ידוע
שפיקר ע"ב שמהן צבנ"ת שהם ג' ויין דוועט ויבא ויש יחנ"ת הם נק' זרעית ה' והו' נשבע ד בימינו
ובזירוע עונו והמכריע ביניהם זהו גאלת זרוע עמך :

רמז הפ' הוד והדר לפניו פון וחדו' מתקומנו הב' לכאור' ל"ל דהל"ל בהיפך הוד והדר לפניו ר"ל שעל
ההדר של פניו יחאים לו הודי' וא"ל ע"פ משרו"ל שהקב"ה משתעשע ומתענג בחורחן של דיקוס
אך קודם בריאת דיקוס בעול כצ' חורחיו הקוק' עם נעטל והקצ"ה חומר בשם אומר כמו אלבוס
כני אומר פרה ב' שמים : (והנה א"ל שכללות החור' והפשוט' נקרא הוד כמ"ש אדם הזה הודך על
השמים והראי' לזה שפסט החור' נקרא הוד שאל"כ אלא שפנינו' המור' הוד א"כ קשה מתחשוב'
שהשיב מרע"ה למלאכים כלום יש צנייכס גיב' ובגוי' כו' ואם הוד זה מדבר בפנימיות החור' ובידימיה

ליקוטי יקרים

א"כ לא ה' משיב כלום וד"ל חלף ודאי מוכרח שזה קאי על פסטי הסוד' והדר הוא נקרא פנימיות הסוד' וסודותיה כי כאשר החדש משיג הפנימיות יודע לדרוש על כל אמת ואמת וקוץ תילי תילין של הלכות חלף על המס נכחצו וזה הוא מהדר ומטטר הסוד' (כידוע) : וככה הסוד' נק' עוז כמ"ש ה' עוז לעמו יתן וד"ל שזה רמז הפ' הוד והדר כלומר נימוד הדיוקים הם מדושי פסטי הסוד' ונס מרוש זה שהוא מחדש בפנימיות הכל נאמר מקודם ברובא הדיוק בגולס וחו לפניו רק ספ"י הדיוק כגולה ומטטר אור לגו' אך בצופן שלמוד גדול' המרימם בעוז ומרוש פהם ירז' וחסב' גם מהוה ר"ל שלמוד כהתלככות ומשמח' גדול' ודיקות הס"י וכו' ודאי יכוון הדברים לאמתתן הן הן דבריו המקוקים ונדשמים לירוק' אמתות חורזו למטל' וזה"ש זינקומו :

גם בזה יובן הפ' אשרי אדם עוז לו בך מסילות בלבבם וא"ל שכך פ"י אשרי אדם עוז לו בך כלומר שדלתורה המתיחסות לו שהוא חידוש דבר בתורה וכיון לאמתתו כמו דברים החקוקים למעלה וזהו בך ומ"ש מסילות בלבבם הוא מ"ש רז"ל דכבשין ל"י שבילי דאורייתא בדב"י ר"ל שלומדים ע"ד האמת כהם ע"פ האמת דל"ב נתיבות חכמה שהם נקראין שבילין ומ"ש בלבבם שלומד בב' דככות בדו"ד וכוה יתורץ מה שהקשינו שהי' לו לומר איפכא הדר והוד שהם מורים נז"ה כידוע אך הוא ידוע שאלו הב' מדות נקרא למודי ה' והכתוב מדבר בלמודי הצדיק התחתון ולכך נאמר קודם הוד ר"ל השעשועים שהקב"ה משתעשע בתורתו של צדיק זו הוא ההוד אע"פ שעדיין לא בא ההדר שהוא למודו ממש ועוד נ"ל כנ"ל מפני שההוד הוא הפשוט והיצוניות של תורה והדר הוא הפנימיות ומי שיש לו מפתחות היצוניות הוא יכול לכונוס ולהשיג הפנימיות אבל לא להיפך' והנה מהרש"א בח"א כ' שהוא נקרא פנימיות התורה ומתרחץ הקושיא דלעיל מה שהשיב משה למלאכים כלום יש אישה כו' פ"י הוא וצללה"ה שכך אמר משה אתם המדאכים אינכם יכירין קצ"ם אלא פנימיות התורה לבר אבל אנחנו יכירין קצ"ם שניהם וא"ל לפי' שהפנימיות נק' הוד וא"ל ג"כ הפ' עדין כמ"ש בס"ה אשר תנה הודך עד השמים דא הוא רזא דנהרא עמיקא כו' דא הוא אשר כו' כמד"א אהיה אשר אהי' ע"ש ותכין והנה התורה נק' עוז כנ"ל ומעלה נק' און ואפשר שזה שאמר שהמע"ה עשה אונים לתורה ר"ל שהשיג בהכמתו התורה העליונה והנה צריך לתת מעס למה התורה הנק' למעלה און ורמזה עוז אך כי בתורה כתוב קצבה עמודים שבעה והם ז' ימי הבנין וכתוב כולם בהכמה עשית נמצא מוכרח שבכ"א מהם מעורב בהם דאל"כ לא היו יכולים ב' דברים מתנגדים להיות א אס לא ע"י חכמה שהוא עשה את הכל לאין כמ"ש והחכמה מאין תמצא והחכמה הוא י' לכך כ"א מהם הוא כלול מ' והוה כלל שאמר שכל א' הו' כלול מ' והוא משעם הנזכר נמצא ימי הבנין כ"א כלול מ' והוא ז"פ י נעשה ע' מעיה אבל למעלה שם הוא א' במקום ע' כי שם הוא חשבון גדול מ' עד אלה וזהו מורה אות האלף שבאון ואח"כ נשאר למטה כמו למעלה ואות ו' למעלה הוא אות ג' שוטה המורה על ההמשכה והתפשטות מעילא לתתא י' אבר צדיק גם מעס לזה דמה נשתנית דבטה ויובן ע"פ משאר"ל יצאה בת קול ואמרה הלכה כר"א ואמר ר"י אין משגיחין בבת קול אשכח' לא ליהוה כו' א"ל חייך ואמר נצחוני בני והנה אם הבת קול אמר' הלכה כר"א א"כ מסתמא תורה אמת ות כן היא וכך הוא הצירוף למעל א"כ קשה האך אמר ר"י אין משגיחין בו' גם צדיק להבין כל שקלי' וטריא שר הש"ם שהוא התורה שבע"פ מהיבן שוריש שקלי' וטריא הוא אור יתא דלעילא לא שייך בה יש"ו אך האמת הוא דלעילא לא יש עומם שקלי' וטריא רק דברים כהווייתן כפי ההלכה אך מסי'רא דידן דהיינו כאשר באה לתתא תוך עמודים שלה שרם ז' ימי הבנין שם שייך שקלי' וטריא הנזשים לחסד ולדין וכיצא שאר מדות ותחלת שקלי' וטריא הנ"ל הוא מאהיה אשר אהיה שהוא לשון דעת הנוטה לכאן ולכאן וכוה יובן מ"ש בוזה הקב"ה אמרין באוריית' ולכאורה קשה וכי שייך למעלה איזה עצה ח"ו אלא אמרין הוא שיי' להיפך אם יברא מה שהוא מתנגד לאורייתא דלעילא אבל בארנו כמ"א ע"ד צדיק כושרי ביראת אלקים מחמת גודל דביקות הצדיק כבורא ח' רצון הצדיק הוא רצונו ית' כמו הנס' שמצינו הצדיקים עושים חוץ לשבע מפני שהן נזורים והקב"ה מקיים דבריהם וכן עדין כאן מאחר שהי' דבקים בוית' אר"י אין משגיחין בב' ק כי כבר ניתנה התור' לישראל כלומר שהוא מסי'רא דידן ונאמר בה אחרי דבם דהמות א"כ אם אנו צריבים לנסות ידעות בודאי התור' מסי'רא דידן ויש בה יש' ואנחנו ה זב ויש יכולת בדינו דהפך בצירוף דלעילא שיהי' הלכה כמותי וזהו א"ש הליכות אלא הלכות כלומר שהיה יכולת בדי' התחתונים להפוך הרכיכות עולם דלעילא שיהי' כמו הלכות שפסקו

ליקוטי יקרים

שפסקו הם ו"ם נצחוני בני להפוך הצירוף כמותם וקא הי"ך שיש לו מזה שעשועים ותענוג גדול כ"י וזהו רמז הפ' אשרי אדם עון לו שהוא התורה מפי"טרא דירן כנ"ל לו בך כלומר התורה שהוא לו שהרשה מחמת הביקותו יכול להפוך שכמו כן יהי' הצירוף למעדה וזהו בך וא"ל שלזה רמז מילת בך מפני שיש כ"ב אותון דאורייתא ויש יכרת בידם להפוך אתון של הצירוף לעשות מן ד' ב בך וזהו שמפיש בס"פא דקרא מסילות בלבכם ר ל מי יכול לעשות כל אלה מי שיש לו מסירות שביקין דאורייתא הליכות עולם כבישין ר"י בדיבי' וגם מתדבק ומחבר בדביקות גדול בדו"ר וזהו בלבכם זהו האדם שיש לו עון בך שיכול להפוך הצירוף כנ"ל וא"ל שלזה רמזו בנמ' סרס המקרא ודרשוהו ר"ל מכת מדרש הצדיקים התחתונים גם המקרא דלעילא מתהפך :

אדה שמות בני ישראל בשם ריב"ש ע"פ שנאמר שמו את ירושלים לעיים נתנו כו' ר"ל כי בעיה"ר גדות בא לעולם בשביל ששמו את ירושלים לעיים כלומר כשבאה לאדם איזה יראה כו'. או איזה שלימות במעשה המצוה באה לו מזה גבהות וזהו שמי את יראה שלם שרם לעיים לשון גד גבוה וגדול ואם עושה איזה עובדא כמו תורה או תפלה וכיוצא עושה אותה לנבל וכנו"ר כלומר בלא דו"ר רק במנגן עלי' נבל וכנו"ר וזה גורם ח"ו שהעבוד' שלו הכר הודך אל הקליפות וזהו שב' מאכל לעוף השמים שהם הקליפות הנק' כך וזי גרם זה מחמת שעשו עובדות שלו לנבל וז"ש נבלת עבדיך לעוף השמים ולחית הארץ וא"ל ג"כ רמז כאן ואלה שמות ר"ל גרם הגלות והשממון וזהו הבאים מצרימה במצרי הגלות ומפיש ראובן ר"ל כאשר עשה איזה עובדא אומר בלבו ראוי מה ביני לבין שאר ב"א שני עובד עבודתי בשלימות וראוי הוא שהשם יתברך ישמע בקולי וילוח אלי וזהו שמעון וכו' וכן שאר שמות :

וארז"ל אין נושאים נשים במועד מפני שמעריבין שמחה בשמחה וא"ל שרמזו רז"ל לפי פשוטו להזהר האדם על עניניו בעה ז בידוע כי הגוף נק' נקי' והזהירו שלא יהא עסק האדם במועד ימי חייו הבל שהם חרובים וקצובים לו זמן מועט בימי המועד הנ"ל לא יחזור בהן אחר תענוג הגוף למלאות תאוותו תאוות גשמיות וזהו לשון נשיאה שמנשא ומגדל את הגוף בגבהו וכרתבו ובעובו לפי שאין מעריבין שמחה בשמחה ר"ל שמחה זה ללות של תענוגי החושים בשמחת הרוחניים שהוא עבודת בוראו ית' וזהו ודאי נק' עירוב שמערב טוב ברע ופשיטא בימי החג שהם נקרא מועד ממש ועוד מועד לשון עדי וקישוט שימי המועד ניתנו רקד איש ישראל לעורר במצות חגיגת ושמחת המועד דברים עליונים ולעשות תבשימין ועידון ולגרום תענוג ושמחה ההעולמית העליונים שישפיעו לתחתונים וז"ש יראה בך זכורך ברגלים שאן יהא כל אדם במועד ליראה וליראות כל זכורך את פני ה' ר"ל תאוותו ושמחתו יהא לנדב ולנשא מדרגות הרוכרא שהוא הנשמה וכל העליונים המשפיעים שהם דכורין ולא שיערב בהם שמחת נשים כנ"ל . וא"ת הא כל ימי האדם הוא מזהיר על כך וא"כ למה יצאו ימי מועד מן הכלל ואמרו לשון מועד דמשתמע ימי מועד ממש אבל האמת הוא שכל ימי מועד האדם הוא באזרה זו רק ביותר צריך לזרז על ימות הרגל כמו שארז"ל עיקבא דשתא ריגלא :

במדרש בראשית ברא וגו' הה"ד ויקם עדות בעקב מהו אלו השמים וארץ שנאמר העדותי ככם את השמים ואת הארץ שנבראו בשביל יעקב כמה דאת אמר בראשית בשביל ישראל שנקראו ראשית שנאמר ישראל ראשית תכונתה . ויובן ע"פ דא"תא במדרש מתחלה כשברא הקב"ה את העולם היה העולם מתמוטט שרא היה לו על מה לסמוך ברא הקב"ה את אברהם ועדיין היה מתמוטט שיצא ממנו ישמעאל הוליד אברהם את יצחק ועדיין ה' מתמוטט שיצא ממנו עשו ואח"כ כאשר בא יעקב נתבסם העולם שה' מטתו שלמה וי"ל מהו הענין התמוטט העולם יובן ע"פ הודיע כי מתחלה עולם חסד יבנה ונאמר בהבראם באברהם שאברהם נק' חסד חסד לאברהם וידוע שמדת החסד דרכו להתפשט יותר כמים המוגרים והנה האור העליון שהשפיע הקב"ה בעולמית היה רב ובהיר במאוד מאוד עד אין קץ וא"ס דכן ה' העולם מתמוטט כלומר מחמת רוב הבהירות ואור הגדול המופשט בתוכו לא ה' במציאת לקבל גודל הבהירות ומה שהמדרש נתן טעם מפני שיצא ממנו ישמעאל כלומר שרא ה' הרבר בשלימות לקיום העולם ואף שזכות אברהם גדול ורב ישמרתו מדת חסד עם כ"ז מחמת שיצא ממנו ישמע ל לא הות מדתו מספקת לקיום העולם ואח"כ בשגולד יצחק שהיתה מדתו מרת הגבורה

ליקוטי יקרים

נח

הנבורה פחד יצחק וידוע שמדת הגבורה הוא המגביל ומצמצם ההשפעה שלא ירד יותר מדאי והנה בודאי הצימצום הוא קיום העולם שמהמתו לא יתבטל העולם ממצאות אך מפני שיצא ממנו עשו היה הצמצום יותר מכדי צרכו ולא נתפשט שפע האור כ"א מעט מזעיר הי' העולם מתמוטט כלומר שאינו בשלימות כי לא הי' יכול להתקיים במעט השפע והחסד מחמת גודל הצמצום והנה כבא יעקב שנא' בו יושב אוהלים שאחו' ב' הקצוות התו"ג והוא מרת הרחמים המתייחס לת"ת והוא שנאמר עליו התן אמת ליעקב כי אותיות אמת מורה על חג"ת כי א"ת מורה על חו"ג ב' קצוות האותיות כי אות א הוא קצה הא' ואות ת' הוא קצה האחרון ואות המ' מורה על הת"ת עמודא דאטעעיתא כך אות המ' באמצע כ"כ אתוון וכן מצינו ביעקב נאמר בו מרת יראה ואהבה מתחלה מרת יראה וירא יעקב ויאמר מה נורא כי יראה היא מראשית ואח"כ נאמר בו וראה כי יראה וירא יעקב את רחל הגה דגם שרחל היתה צדיקת ושורשה היא רחל העליונה ממש תיבת את הוא מורה לכאורה אך א"ל שמרת א"ת הוא מרמז על הנ"ל שיעקב הי' אחו' ב' הקצוות כנ"ל הרמוזים ב'ב' אותיות א"ת ועם מ' שכו נעשה אמת והו' ויאמר יעקב את שאחו' במרת חג"ת אמת' גם תיבת את הם כ"ב אתוון דאורייתא מא' עד ת' שנכרך בהם העולם וע"י נתבסס נמצא כארז ע"י יעקב נברא העולם מחדש כי עד הנה היה מתמוטט כנ"ל וז"ס יעקב אשר פדה את אברהם רמז אף שהעולם נברא בהבראם כאברהם שהוא חסד אעפ"כ לא הי' קיום ושלימות ומה גם ע"י יצחק מפני הצמצום הגדול לא היה יכול להתקיים עד שבא יעקב ואחו' מדתו וב' מרת אכותיו והו' שנאמר בהולדת יעקב אלה תולדות יצחק בן אברהם והו' אשר פדה את אברהם כנ"ל ומה שאמר אשר פדה את אברהם ולא אמר אשר פדה את יצחק ומה גם כי הייב אדם בכבוד אביו יותר מכבוד אביו אכ"ו כי מיתוס מרת יצחק מפורש בתורה וא"צ לאומרו שנא' ביעקב וישבע בפחד אביו יצחק מי הוא הנשבע בחיי המלך הוא האוהב את המלך נמצא מצינו שמינתק מרת פחד יצחק במדת אהבה והכריע ביניהם אבל זאת לא מצינו שהגביל את מרת החסד בפדי שיהי' קיום העולם כנ"ל ולכך הוצרך לומר אשר פדה את אברהם והנה יש לדקדק באמרו שהי' העולם מתמוטט א"כ אהר פטירת האכות האריך הי' קיום העולם כנ"ל הגם שאין זו קושיא שאין דור שאין בו כאברהם כו' אך עכ"ז זה העולם בכללותו אבל העולם קמץ שהוא האדם האריך יתקיים אך באמת שבכל אדם הישראלי יש בו אברהם יצחק ויעקב שאמרז"ל שהם ביישנים דחמנים ג"ח שהם מרת איו"י והו' א"ל שרמזו רז"ל לעולם יאמר אדם מתי יגיעו מעשי למעשה אברהם יצחק ויעקב ולמה לא אמרו שיעקב האדם ויאמו מתי יהי' מרותי שווים למדת איו"י כי המדות המה עקרים וזולתם א"א לעבוד עבודת הש"י ולשמור מצותיו ולמוד התורה כידוע שצריך שיהי' ברז"ל וע"פ הנ"ל יובן שאמת כל ג' מרות הללו כבר ישנו באדם שהוא עולם הקטן כנ"ל כי זולתם לא הי' לו קיום רק יחכה ויצפה ויבקש לאמר מתי יגיעו כו' שיפעול במדותיו אשר הם בו יפעול בהם עבודת הבורא ויעלה מרותיו לקדושה כמשארז"ל איזה חסיד המתחסד עם קונו ושתהא יראתו על פניו שיתגדל ויתגבר על ידי מעשיו קדושה עליונה וכיוצא בזה ולא יהי' בו שורש פורה ואיזהו מ"ז או פני"י בעבודתו ולכן אמרו יאמר האדם מתי יגיעו מעשי כו' כי המדות המה מכונס ככד :

ונחזור לענין ויקם עדות ביעקב יהי' פ"י כך ויקם . הש"י עשה קיום והו"ה לעדות שהם השמים והארץ בשביל יעקב כנ"ל ומשארז"ל הקב"ה הוא מקומו של עולם הוא ג"כ פ"י כנ"ל קיומו והיותו של עולם כי הוא לעילא מכל עלמין ותחת כל עלמין ובמציעת כד עלמין ומסבב ומהוה ומקיים כ"ע אף כאן ויקם פ"י לשון מקום וקיום לעדות שהם שמים וארץ והו' קיום לעולם בכללותו וא"ת העולם קמץ האדם במה יתקיים לכך אמר כמד"א בראשית בשביל ישראל שנק' ראשית וידוע שראשית הוא החכמה שהוא רחמים נמורים ומלת ישראל בס"ע מורה על מרת חו"ג כמ"ש בס"ה שיר אל א"כ יש לישראל ג' מרות הללו ביישני' כו' ובהי' יהי' להם תקומה : וע"פ זה יובן פ"י המ' ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור שתיבת יהי מיותר שרא נאמר בשום מאמר מהברואים כן ועוד אומרו ויהי ערב ויהי בוקר למה הקדים ערב לבוקר והלא כבר נאמר ויהי אור והל"ל ויהי בוקר ויהי ערב וא"ת שהחושך קודם לברואת העולם כמ"ש החושך על פני תהום זה אינו שבוה החושך אינו נוסף בו לשון ויהי שמשמעותה שנתהוותה ע"י מאמר וד"ל שאין להרחיב השאלות במה שרמנים ולאחור כו' : וע"פ הנ"ל יובן כי ה' הגם שהיה האור כבר עכ"ז לא הי' יכול להתהוות לקיום העולם מפני גודל בהירותו והו'

ליקוטי יקדים

זהו במלים במציאות כנ"ל ואין לך חושך גדול מזה אך אחר הצימצום נהווה האור והבוקר האמיתי שהוא לקיום העולם נמצא שהעיקר האור נהווה מן הצימצום שהיא כעין נדתיק השמש שהוא מאפיל בעד השמש שיתמעט אורו ויוכל לסוכרו כן הוא כאן שמחמת קרימות הצימצום נהווה האור לכן יצדק בו ויהי ערב ויהי בוקר שמן הערב שהוא הצימצום נעשה ונהווה הבוקר ומה גם שהאור הראשון באמת נקר' חושך כמ"ש במ"ה אפי' כתר חושך הוא קדם עילת העילת כו' ואפשר שזה רמז הפ' ויאמר אלהים יהי אור כלומר ויאמר הש"י מכת מדת אלקים שהוא מדת גבורה המצמצם האור מחמת זה יהי אור המתקיים וגם ארז"ל כ"מ שנא' ויהי אינו אלא לשון צער וז"ש ויהי אור ר"ל מכת הצימצום שהוא נראה כמו צער לעולם מפני שהוא כמו מסך ומאפיל האור הגדול ולעולם הוא נראה צער ואדרבא ממנו נעשה האור האמיתי וקיום העולם כמו ויתרון האור מן החושך לכן נאמר ויהי אור כנ"ל

ענין סמיכת הפ' ובה מצא חן בעיני ה' אלה תולדות נח יש צדיק תמים ה' בדרותיו את האלהים התהלך נח וגו' ור"ל ע"פ מ"ש ארז"ל הלא ארז"ל על פסוק כי נחמתי כי עשיתם ונח מצא חן מלמד שאף נח לא חי' בדאי להצל אלא שמצא חן וא"כ לפי' האידן קורא אותו הכי' אח"כ צדיק תמים א"כ היה כדאי ואפי' למד בדרותיו ה' צדיק לגנאי מ"מ אני מעיד עליו שהי' צדיק תמים ועוד מה ענין מציאת חן ועוד למה אצל מציאת נאמר שם הויה ואח"כ אמר את האלהים התהלך נח ועוד מה ענין ההפסק באומרו אלה תולדות נח בשבילו דרשו רז"ל שעיקר תולדותיהם של צדיקים מע"ט וא"ל ע"פ משארז"ל ע"פ ויאמר ה' אל נח בא אל התיבה וגו' כי אותך ראיתי צדיק לפני בדור הזה מכאן שאומרים מקצת שכחו בסניו וכו' שלא בשנוי אבל מ"מ קשה למה שינה הכי' וכא קראו תמים כי הלא באמת חי' תמים גם אמרו יש דורש לשבח ויש דורש לגנאי כו' וכדי להבין זה נקדים מ"ש בוורה ע"פ דור הולך ודור בא אין לך דור שאין בו צדיק כמשרע"ה ר"ל שמשא היה כבוד מכל הדור שהוא ס"ד כמ"ש אשה ילדה במצרים ס"ד בכרם א ולכן נאמר דור הולך ודור בא וכו' נאמר דור הולכים כו' כי זה קאי על הצדיק שבדור וכמ"ש ער שלא שקעה שמשא של עלי כו' כמ"ש וצדיק יסוד עולם וירוע שמדת היסוד יש בו כח לעלות למעלה ולהוריד ולהמשיך השפע מעילת לחתא מפני שהוא כולל הכל כידוע כן הוא צדיק התחתון שהוא כמו צינור המשפיע לכל הדור כמ"ש כל העולם ניוון בשביל חנינא ר"ל שרי"ח השפיע וע"י בא השפע לכולם כמו דרך השביל שהוא מעבד הכל דרך שם כן ר"ח בעצמו חי' כמו השביל בענין ההשפעה וכמו כן הוא כמו סולם שנאמר עילים ויורדים בו כי כמו שיש לו כח להוריד השפע ולהשפיע כן יוכל להעלות כל דורו למעלה וכבר אמרנו על מה שארז"ל זכה נוטל חלקו וחלק חבירו בני"ע לא זכה בו' ולמה המד' כך ונתבאר הטעם בדרד"ק ויובן ע"פ הנ"ל כי כל הרהורי תשובה שהרשעים מהרהרין בתשובה בכל יום הכל בא להם ע"י הצדיק כמ"ש דו"ל בכל יום מכרין בת קול שובו בנים שובכים אך מי הוא השומע זה . לכן נבין מתחלה מהו ענין הב"ק כי ירוע כשהארם מוצי' קול נשמע בנגדו קול כמוהו והוא פ"י בת קול וא"כ כאשר הוא הב"ק מוכרח הוא שיש לו קול העצם שהוא הקב"ה כ"י בעצמו מכרין שובו וכו' . וירוע משרז"ל כל דיבור ודיבור היוצא מפי הקב"ה נברא מלאך והמלאכים הנבראים ע"י הברורים באמצעות הצדיק המה המעוררים את כל הדוד להתעוררת התשובה וז"ש והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו כלומר בו ממש בו מצעות הצדיק וע"כ הצדיק מעורר את דורו מפני שהם כלולים בו ומזהירים בתשובה ויוכל הצדיק להעלותם כמו בדור של א"א אע"פ שהיו עובדי ע"ז עכ"ל היה יכול להעלותם ולהתורם כמ"ש ואת הנפש אשר עשו בחי' אבל דורו של נח לא רשעים ביותר כמ"ש רק רע כל היום לא חי' בו כח להעלותם ומה גם שנח נח בעצמו לא חי' יכול להתחזק ולעלות למדרגות יותר עליונים מחמתם והוא רמזין אדם המושך בחבל משא בידה ממשא למעלה וכשהמשא כבדה ממנו ביותר אז האדם עצמו נדעף לאתרויו וכמעט שאינו נוטל כך חי' נח עם דורו לכך היה סער לתמוכו ונאמר בו את האלהים כר' שהיה צריך עזר וסעד גדול מחמת הנ"ל והיה הקב"ה כ"י בעצמו אותה ומחזקו להעלותו אבל אברהם היה כחו יפה וגם דורו לא היו רעים כ"כ לכך לא היה צריך סיוע וכל העלויות שעלה והתרכקות והתקייבות היה מעצמו ואפשר לפי"ו מ"ד לשבת ומ"ד לגנאי סידש כי באמת נח היה צדיק תמים ומ"ד לשבת הוא כפישומו מכ"ש אם היה בדור צדיקים ומ"ד לגנאי לפי דורו פ"י לפי דורו שהי' רעים ביותר עשה נח כל יכולת צדקותיו בתמימות אבל

דיקוטי יקרים

גוט

אם הי' ברורו של אאע"ה לא הי' צדקתו של עכשיו נחשב לכלום אכל באמת אם הי' ברור
 כשר הי' יכול לפעול ולעלות כמו אברהם כי המניעה לא הי' מחמתו כ"א כעבור דודו והי'
 יכולת כידו לעלות ולהקד לפניו כמו אברהם בלי סיוע נמצא היוצא מזה שבאמת נח היה
 מדתו צדק תמים אך מפני מניעת הדוד הוצרך לסיוע להיות תמים שלא יתע לאחוריו כנ"ל
 זא"כ מדה שהי' תמים לא נתייחסה אליו לשבח כי הלא בעצמו לא הי' יכול להתחזק כולי
 סיוע העליון רק שבחו התיחס אליו הוא מדת צדיק שהי' כהתעוררות מעצמו ויש בצחות
 לשונם מקצת שבחו כלומר כל שבתו שבתו דייקא ר"ל קצת שבה המתייחס אליו הי' רק
 מדת צדיק שהי' בהתעוררתו והוה כל שבתו באמת כי לא הי' לו לשבחו יותר במדת תמים
 כי זה לא הי' שבחו רק מחמת סיוע כנ"ל ולכן נאמר כאן כי אותך ראיתי צדיק לפני ברור הוה
 ר"ל גזו המדה שהולך הצדיק לפני בלי סיוע כמו אברהם אתה אינך כ"א צדיק לבד ומה שאחה
 תמים הוא מחמת סיוע שלו כמ"ש בראש השם את האלהים בו ואפשר שיהיה רמוז ואמר מקצת
 שבחו ר"ל בערך שאר הצדיקים ההולכים לפניו שתייחס אליו רק קצת שבחו וכלו ר"ל הן
 השבח שרו והן הישבח הבא לו מחמת סיוע הוא שלא בפניו כנ"ל ועכ"ז נוכד ללמוד מכאן
 שאומרים מקצת שבחו של אדם בפניו מפני שקראתו הש' רק צדיק הנס שבפניו הוא כל הישבח
 לו כנ"ל

וענין מליאת חן הכה נבי יוסף ג"כ נח מליאת חן מפני שהי יוסף ג"כ מבחי' זו לדיק יסוד
 עולם והנה ידוע כי שם ח"ן הוא ז"ה תתאה הנק' עולם וא"ל שהצדיקים הללו גרמו
 במעשיהם הנוצרים והמליאו מעילת לתת את שם ח"ן לה' תתאה כי שם הנ"ל הוא השם הכללי
 הכולל כל הדי' שנות ע"ס מ"ב ולכן מלא כמו הספיק והספיע כמו ומלא להם ולכן הדיקים הללו
 זנו ופרנסו את העולם כי נח זן לאשר אתו בתבה וציוסף נאמר הוא המשביר בו' ויכלכל יוסף
 שהמליאו והספיקו מתחיל' שם זן לה' תתאה ע"ד שז"מר ותתן עורף לביתה ואז"כ כאשר השיגו
 יותר אלף בינה שהז' אלף שבין ז' הוי"ן של השם נגש"ה שם חן וצ"י נח שנאמר בו חן כמה
 פעמים כי גם שמה גרים שאותיותיו הוא אותיות חן בהיפך איתון להורות על גודל היגיע והטרה'
 שהי' לו עד שהמליא מדה הנ"ל מפני מגישת דודו כנ"ל :

אכן ציוסף שלא היה לו שום עיבוד ומיני' נח' בו פי"ח חן שבנקל הי' לו להמליא שם זה ולא כן
 נח אף שהי' לו סיוע דלעילא עכ"ז הולך גם הוא להתחזק ביותר :

והנה ידוע כי מדת לדיק יסוד עולם שהוא עולה וממשיך השפע מעילת לתת למדת הנק' עולם
 והנה השפע הוא כידוע הם המוחין ולבושים שהם הנ' אהי"ה יתדועים שהם גי' תנ"ח שהוא
 ר"ת אלה תולדות נח כמבואר בכוונת נשמת וא"ל שלכן נשפך כאן באלו ג' תיבות אלה תולדות נח
 לרמוז הנ"ל ומימית הכ' אפשר שהוא מעין סמיכת גלוה לתפילה שהוא מרמוז לסוד הנ"ל והוה אפס'
 ז"כ פי' את האלהים התהלך נח ר"ל כל מנחתו וכוונתו הית' ליהוד ולקשור מדת העלונים ולהשפיע
 בדרגת תתאה הנק' אלהים וזהו את האלהים כו' הי' אלפים שהוא הי' תתאה כידוע התהלך נח ר"ל
 כל הלוכו וכוונתו הית' להשפיע במדרג' הנק' אלהים הנ"ל או א"ל כידוע ששם הו"י הוא רחמים
 גמורים ומטה כלפי חסד שהוא מדת אהבה ושם אלקים הוא גבור' שהוא יראה וא"ל שאף שהיה נח
 לדיק תמים עכ"ז לא הי' כ"א במדת היראה נח היה לדיק תמים ושם ביראה לכך נאמר בו את
 האלהים התהלך נח ושם נאמר לדיק תמים במדרגה זאת אך מדת אהבה עדיין לא השיג ולכן
 כאשר הי' שם הו"י צפ' כי אותך ראיתי לדיק לפני לא נאמר שם תמים כי לא השיג מדה זו
 בשלימות זו"ש ויאמר ה' שהוא הו"י כי בערך הו"י שהוא אהבה לא הי' כדאי שלא השיג בשלימות
 רק מחמת מליאת חן אבל נבי אברהם נאמ' בו חסד לאברהם אברהם אהבני ששני גם מדת
 האהבה בשלימות נאמ' בו התהלך לפני והיה תמים כי היה תמים ושלם בב' מדות :

ואפשר שזם רמוז וז' בירך את אברהם בכל זה' ארז"ל הוא זכ"ר שהוא שם הו"י ואדני אהבם
 וירא' בירך את אברהם בכל ר"ל מדת לדיק הנק' כל הי' תמים ושלם בב' הקלוות חו"ג
 שהם אהב' וירא' זהו בכל ז' כל ומי'ש נשינו שני ומי'ש הנ"ל יובן כי במ"ח נאמ' עיני ה' אל ירחיו ובמקום
 אחר נאמר עיני ה' אל לדיקים האדך יתקיימו שני ומי'ש הנ"ל יובן כי ידוע שהענינים נק' מי'ש נאלץ
 א"ל מי'ש נבי לדיקים עיני מפני שהלדיק הוא התמים והשלם בב' הקלוות אהבה ויראה לכך נ"כ
 יוספע אליו כל השפע מעיני הי' שהם חו"ג הנ"ל שזו היא עיקר העולם ע"י הדיק הנק' יסוד
 עולם אבל שם כי אל ירחיו דהיינו שמתו רק יראה לבד לכך נאמר שם עין ומי'ש נבי נח מלא
 חן כענין ה' אפי' שזמרנו לעיל את האלהים התהלך שהי' תמים רק במדת היראה עכ"ז מחמת
 מליאת

ליקוטי יקרים

מליאת ה'הן מלא והמליא כל השפע מצ' מייניו וזכו צמיו' ה' ומ"ש כאן סס הוי' כי ידוע שסס חן המתייחס אל נח בעלם הוא יולא משם הוי' כזה ה' פסס ח' ה' ז' פ' ו' ג' פ' ה' ר' פ' גימ' חן שהוא אותיות נח שזה הפס מורה על רצוי השפע שחפשיטה ממילא לחתול דהיינו מיי' שהוא מכסה עד ה' תחאה שכללנה מכל ד' אותיות הוי' ועל פ"י יובן הפ' טוב עין הוא יבורך כי מלחמו נתן לדל ור"ל א"ת יבורך אלמא יברך וכהנ' י"ל כי לפוס ריהטא מדבר הכל בלדיק הנק' טוב וא"כ למא נאמר זו רק עין א' לבר ול"ל שמדבר כאן בלתי לדיק החוחו במדת יראה בלבד ולכן כ' ע' אך הפה א"כ מכתמא לא נשפז ללדיק ההוא רק שפע מעין א' שהוא כמדתו וא"כ האיק דרשו רז"ל א"ת יבורך אלמא יברך האיק יכול הוא להשפיע לזולתו בהיות שאין בו רק מדת גבורה שטבע' להיות מנובלת ומלומלמת בני החשפעות אע"כ לרדך לומר שמדבר כאן בלדיק שהוא דוגמת נח שבאמת הוא שלם רק במדת יראה אך מחמת מליאת החן השפיע לו חו"ג שלם כנ"ל ויכול הוא ג"כ להשפיע לזולתו בהיותו כולו משייחס וז"ש כי נתן מלחמו לדל כלומר נתן טעם למ"ש טוב עין יברך אע"פ שאין מדתו רק יראה יכול הוא לברך ולהשפיע כי מלחמו נתן לדל ר"ל ע"י החן שהמליא והוריד והשפיע שפע ומזון לדרגת תחאה הנק' דל ולכן יבורך ויברך ח"ק לפי הג"ל למא לא השפיע נח לזולתו ולא הילי את דורו זה כבר נ"ח משני שהיו רשעים ביחוד ולא היו ראויים ומוכנים להיות כלי המקבל שפע כנ"ל ואע"פ שגבי אברהם ומשה נמי כ' מליאת חן והלא הם היו שלמים במדתם ל"ק שבהם נאמר בלשון תפלה כמ"ש אם מלאתי חן בעיניך ענוותנותם לא היו מחייקין א"ע ללדיקים תמימים :

במדברש' והאברהם זקן נח צימים הה"ד עטרת תפארת וגו' בדרך לדיקה תמלא לפי שנאמר באברהם למען אשר כו' שמרו דרך ה' לעשות לדיקה וגו' לכך נאמר ואברהם זקן נח צימים ולא עוד אלא שהקב"ה ברכו שנאמר וה' ברך את אברהם בכל. וא"ל ע"פ משרז"ל א"ת בבבראם אל"ף באברהם וי"ל אם נא' שבאות אברהם נברא העולם א"כ האיק היה קיום לעולם קודם למדת אברהם הלא הוא היה עשירי דורות אחר בריאת העולם ומזון. ויובן ע"פ משרז"ל ויתן לו מעשר מכל וארז"ל שאברהם נתן המעשר לשם אב"ל לפי פשוטו של הכ' משמע שסס נתן נתן לאברהם כמ"ש ומלכי לדיק מלך שלם הוליא לחם ויין ויתן לו מעשר מכל אב"ל לרדך להבין מה ענין זה המעשר שנתן שם לאברהם דבשלמא לפי דרשת רז"ל א"ש שנתן לו אברהם מכל השבי אב"ל אם הוא כפשוטו מהו ממה נתן המעשר ומהו מכל וא"ל כי בחרנו ענין הוספת אות ה' שיחוסף בשם אברהם שהוא ה' מולאות הפה ולכן אברהם אינו מוליד אברהם מוליד ע"ש באריכות ע"ז וא"ל ג"כ שזה פ"י ויתן לו מעשר מכל ר"ל שנתן לו הוספת אות ה' שהוא המעשר מן כל גימ' תמיסה וז"ל הוא מעשר מן תמיסה והשפיע לו והדת כל אל הדיבור ונתן לו ה' מולאות הפה או עיקר קיום העולם ושיקר בעדות הש"י להעלות הדבורים והאותיות אל הקדושה וז"ש כח מעשיו הגיד לעמו כלו' כח מעשיו שהוא הדבור שנעשה בו העולם כמ"ש בברך ה' שמים כו' באורייתא ברא קב"ה עלמא בכ"ב אחוזן אותו הכח הגיד לעמו פ"י המשיך לעמו ר"ל אות ה' שהיא ה' מולאות שיהיה בהם ג"כ כח להעלות כל הדבורים כנ"ל ונחזור לענין בהנרש יודוע שמדת החסד והאהבה מתייחסת לאברהם כמ"ש חסד לאברהם אברהם אהבי והנה נאמר אברהם אברהם כפול שמו כי באמת יש תרי גוויי אברהם הא' הוא אברהם התחתון אשר היה בעוה"ז השני הוא אברהם האמיתי העליון כי יש מדה א' למעלה הנק' אברהם ר"ל לירוף אותיות אברהם המה שורש למדת החסד והאהבה ומפני שאברהם התחתון היה מתנהג בחסידות כל ימיו היתה מדתו חסד ואהבה המשיך על עלמו אברהם עליון ואפשר שזהו שרמזו ז"ל מי שכלל שמו בידוע שהוא בעוה"ז ובעוה"ב רמז להג"ל שהוא שם העליון והתחתון ואפי' בדורות הללו אם אדם מדתו חסד ואהבה ומתגבר תמיד המדה הזו נקרא שמו אברהם ע"ש עליון וכן כיוולא נזה נמלא לפ"ז ליק מידו מ"ש בהנרש באברהם ר"ל באברהם העליון שזוה המדה נברא העולם שנאמר עולם חסד יבנה לכך נאמר בהנרש שמדת עליונה אינם זמנים ה"י הוה ויהי' ובאותו מדת אברהם ברא הש"י השמים וארץ :

וא"ל שזהו פ"י הפסוק ואברהם זקן כלומר אותו המדה הנקרא אברהם העליון שהוא זקן מפני שכמה היה מאז ואינה זמניות ועוד שמדת החסד הנקרא שורשו הוא בעתיק כמ"ש ועתיק יומין כו' ושער רישיה כעמר נקי ותלג חיור ולכן נקרא זקן אותו חסד הנק' אברהם העליון שהוא זקן בא צימים פירש נח והתלכש באברהם התחתון שהוא נקרא ימים ע"ש שהוא זמני מחמת גודל החסדים שפעף אברהם התחתון וזה להמשיך המדה העליונה אליו והסלכש בתוכו וזהו שאמרנו שה"ד עטרת זקנים וגו' בדרך לדיקה תמלא כידוע שיעקר החסד היא הלדיקה וזהו חסד האמיתי ח"ם

דיקוטי יקרים

די וזהו בדרך נדקה תמלא כי מזה זכה להמליץ ולהמשיך המדה העליונה הצדקה הזקן שיצוא צימים ויהיה עשרת אליו כנ"ל ומ"ם ולא עוד אלא שבדרכו ה' שנאמר ויהי בך את הצדקה בכל יובן ע"פ שאר"ל וה' בך וגו' בכל שהיה לו בזה ובכל שמה והנה י"ל מה יודיענו בזה ששמה היה בכל ומ"ם ענין הצדקה שבדרכו בזה "וא"ל כי הנגב ביארנו לעיל ויתן לו מעשר מכל שהוא ה' שיתוסף בשמו שהוא מעשר שכל והנה ידוע שבמדת כל יש ב' ההיין שהם בעצמם כלולים חו"ג וא"ל שה' ראשונה שנתן לו שם ה' ה' שנתן לו כעדתו שהיה איש חסד ומה גם שהוא בעצמו המשיך המדה ההיא כמ"ם ואצדקה זקן ב"ל צימים וכלן ברכו ה"ם" בעצמו והוסיף לו ה' שיהי ה' ג' כדוע שבשקיות יחזק נתיחדו החסדים עם ה"ג וזהו מרומז בשם נבל ר"ל ב' ההיין שהן ג' מעשרות מן כל ואמ"ם שהן ב' מעשרות נחשב לה' שב' מעשרות הן חומש מן כל וחומש הוא ה' לרמז שנכללו ונתערכו יחד ה' והג' ונתקפו וזו הוא הצדקה ו"ם ב"ל היה לו שהוא ה"ג כנ"ל ובכל שמה שם ה' הנק' ב"ל כד"ב :

במדרש ואלה תולדות יחזק בן אצדקה הוליד את ה"ד עטרת זקנים בני בניו ותפארת בניו אצדקה לא נייל אצדקה מכבשן האש אלא בזכות של יעקב כו' : מוזן ע"פ ה'ב' כמים ע"ל פ' כו' והנה נמשיל זה ראונו שאוב לבשמן עזה ומחמת שמשון רואה שראובן אוב לבשמן רוחו ביותר נתעורר אלא שמשון ג"כ אהבת ראווב נמלא שאהבת ראוובן שאוב לבשמן נק' אב ואהבת שמשון שאוב לבשמן נק' תולדה מפני שנולדה אהבת שמשון מכת אהבת ראוובן והנה יש אהבת אב לבנו בשני עניינים הא' שאוב לבנו מחמת העבדות וזהו האב גורם שגם הבן אוב לב את האב ויש אהבה אחרת גדולה מזו שרואה בנו הולך בדרך הישר ומלדיק מעשיו וגם בכל החכמות היא חכס כמ"ם חכס בני כו' אזי יש לאב תענוג גדול מזה ומזה נתהוה השמחה כי השמחה היא באהבה מהתענוג שאין אדם שמח ב"ל יש לו תענוג מאיזה דבר ב"ל לה השמחה ומחמת גודל השמחה והתענוג שיש לו מהבן ניתוספת זוגל' להאב עוד אהבה יותר גדולה לבן :

והנה זה המשל שייך לב"ל כי קודם לידת הבן או אף אחר לידתו עדיין אינו יודע מה עיניו ומה יהיה מעשה הבן ע"כ עדין אין להאב אהבה שניה רק האהבה הא' מחמת עבדו כנ"ל אב לאב ה"ם" נאמר ישראל אשר בך תפארת כי אללו ית' העבר והעתיד הכל בשוה לפי שהוא קודם הזמן וקודם שהיה ישראל היה גלוי לפניו ית' כל לדיק ולדיק עם כל מעשיו ותורתו ומחלתו תיקף כשעלה ישראל במחשבה לפניו היה כבר ששעשע ותענוג כו' לפניו ית' מכל לדיק ולדיק ומעשיו : והנה ראייה לזה מה שמלנו שהקב"ה גשש מעשיו בתורתו של הלדיק כמ"ם רז"ל כשעלה משה למרום מלאו להקב"ה שאומר אלעזר בני שאומר פרה כו' קודם ב"ל ר"א כמה מאלות שנה וכן מ"ם רז"ל כו' מה שתלמיד וביק עתיד לתדם ג"כ בך הוא הקב"ה אומר למשה כך וכך עתיד תלמיד פלוני לחדש בדורו כי תורת הלדיק ומעשיו הוא התענוג והשעשוע שלו ית' נמלא זה התענוג והשמחה ואהב' נולדה לו לאב מכה בנו וזהו מ"ם בזוה"ר ישראל מפרנסין לאביהם כו' כמשל האב שיש לו תענוג מבנו תב"ו אזי מגדל התענוג והשמחה אומר האב כמו הצדיקים אומרים בלשון הזה אזי נעשה מהתענוג הזה בריא ושמן כך מגדל התענוג והשעשוע שיש להקדוש ברוך הוא כ"י כמו שמפרסין אותו וזהו ואהיה אללו אמון :

והנה רש"י ז"ל פירש שהתורה נתגדלה בחיקו של הקב"ה אלפים שנה כו' אבל פסע הפ משמע שהתורה נעשית אומן להקב"ה וקשה הדבר לאומרו והלא הקב"ה קדמון לכל הקדומים אבל לפי דרכיו יתורץ שהתורה נעשית א"ע שהיתה אומן לתקב"ה כ"י דהיינו גודל התענוג והשעשוע שהיה לו יתברך מהתורה דהיינו מתורת כל לדיק ולדיק וממעשיו העובדים שהם המלות הכתובות בתור' זה נעשה לו כ"י אומן ופרנסה כנ"ל :

וזהו ואהיה אללו אמון וידוע ששם אהיה הוא מורה על עתיד והי"ם ואהיה א"ע"פ שהתורה עתידה לישראל ועדיין לא ניתנה א"כ מהו ששעשעים לכך נאמר אללו ית' הכל שוין העבר והעתיד והכל גלוי לפנינו לכך הייתי אליו אומן ושעשועים כנ"ל :

וגזאור לענין אהבה שיש אהבה שהוא אב ויש אהבה שהוא תולדה והנה האדם שהוא מתעורר לעבודת ית' מחמת שרואה אהבת הבורא עליו שבדרכו וילרו ומקיימו ומחייבו ונותן לו די ספיקו ומזמת זה גתעורר לו אהבת הבורא ועבודתו וי"ם מי הקדמני ואש"ל לו הנס שזה גם כן עבודה מקרי מ"ם הוא מקרי לדיק לעצמו אבל אינו כמו מרת הלדיקים להשפיע לזולתו וע"ז הלדיק אמר הכתוב אהבת לנו קטנה ושדיס אין לה יודוע זה שהמלאכים נק' הצדיקים לישראל וכאשר ישראל הם במדה זו שאין להם אהבה רק מחמת התעוררות דלעילא אומרים אהבת לנו קטנה כלומר אהבת

ליקוטי יקרים

לשון דביקות והתחברות ר"ל אע"פ שהם דבקים ומחוברים בהשם ית' אעפ"כ קטנה היא המדה הזאת מפני שאין להם רק מכה אחת ואלא דלעילא והם מיקרי ליקים לעלמא אבל אינם לדיקי' להשפיע לעילא לגרום שטשוע ותענוג ושמחה לעליונים וזהו וסדים אין לה כלומר שדים להניק ולהשפיע לזולתם מה נעשה לאחיותינו ולהצילם אל המדה השלמה כ"ל :

ובזה יתורץ ויזכר גם המדרש שהתחלנו ואלה תולדות יתחק כו' אברהם הוליד את יתחק פי' הכחזב מספר בשבטם שהגיעו למעלות השלימות שהיה צ' מיני אהבה בהם וזה אלה תולדות יתחק בן אברהם כו' ר"ל שיתחק לשון לחוב ושמחה הוליד שגרים והסופך לאברהם תענוג ושמחה ואהבה מכת גודל דקתו כי מתחלה היה לו לאברהם רק אהבה ראשונה שהיא הולדת אברהם ליתחק שהוא אהבה הנק' אברהם ואח"כ עלה למעלה וגרם תולדת לאברהם וז"ש ועטרת זקנים בני בנים :

ר"ד כי כמו שזה הפסוק מדבר בתחלה משבח תולדות יתחק ואח"כ מתולדות אברהם אע"פ שהולדת יתחק שנייה להולדת אברהם ומאוחרת ממנו אעפ"כ מזכיר הפ' תחלה הולדת יתחק לאברהם מפני שהוא המעלה היותר שלמה שאין למעלה ממנו ולכך מזכירה תחלה אע"פ שהוא מאוחרת כן הפ' הזה עטרת זקנים בני בנים שהוא המעלה היותר גדולה :

ומ"ש עטרת זקנים בני בנים ר"ל גודל התענוג והשמחה שהצדן גורם להאב הוא נק' בני בנים כי מתחלה הוליד האב את הבן ואח"כ הוליד וגרם לאב התענוג הדר התענוג הבן ונעש' התענוג עטרה לראש הזקן שהוא כמו אבי אביו להתענוג הן ה' ואח"כ אמר ותעטרת בנים אבותם שהוא אינו כ"כ רק יש לו אהבה ראשונה מתחת התעוררת והולדת אביו :

בפסוק ויגדל האיש וילך הלוך גדול עד כי גדל מאד * והנה י"ל מה קרה אותו בפסוק זה איש הלך בכל הפרשה קורא אביו ויתחק וכן קוראו ויש ועוד מהו כפל הגדלות וכפל ההליכה * וא"ל ע"פ מ"ש בגמ' הללו אמרו אשרי ילדותינו שלא ביישה את זקנותינו והללו אמרו אשרי זקנותינו שכפרה את ילדותינו ואלו אמרו אומרים אשרי מי שלא חטא כו' * והנה י"ל אומרים זקנותינו הללונו משמע שאותן היו הצע"ה שעשו תשובה בימי זקנותם א"כ מאי אשרי הלא אמרו אשרי איש אשרי מי שחזר בתשובה כשהוא עדיין איש ואמרנו בזוהר מפני שיבה תקום כו' ועוד שכפרה על ילדותינו ד"ל להפקיע א"ע מעת תשובתם והלאה ועוד אלו ואלו אומרים אשרי מי שלא חטא א"כ בדבר הזה הם מביישים לאותם ששבו בימי זקנותם ועוד מה שמסיימים ומי שחטא יתחול לו הלא כבר אמרו זקנותינו כפרה על ילדותינו ואיזה מחילה הם לריבים וא"ל פשוט ע"פ דאפלונו בגמ' ת"ל במקום שלדיקים גמורים עומדים אין בעלי תשובה יכולים לעמוד ות"ל במקום שבעלי תשובה עומדים כו' ויש לומר מר אמר חדא כו' ולא פליגי כי הלא ידוע מה שאמרנו ר"ל השב מאהבה זדונות כו' והשב מיראה זדונות כו' כשגגות מ"ד שלדיקים יתר מצב"ת מדבר בלחות ששבו מיראה זדואי זכיות לדיק' מנכוריו מיראה הם יתר מצב"ת ומ"ד שבע"ת יתר גדולים מדבר בלחות ששבו מאהבה זדונות נעשה לו זכיות בודאי ית' יש יותר זכיות משל לדיק' כי הלא הרבה לחטוא צעזרו רשע מסתמא היו לו זדונות הרבה ועתה הזכיות שגושה אחר התשובה נמלא יש לו יותר זכיות מהלדיק' :

ישמעתי טעם אחר שהצב"ת יותר גדול מפני שכבר הכיר תימום והתלהבות העונות וכשעש' תשובה ועוסק בתורה ובמלות עשה הכל בדביקות גדולות והתלהבות מפני שידע היטב שהתלהבות משא"כ הלדיק' שלא הכיר זה מעולם ועוד אמר מ"ו הטעם מפני שאלל הלדיק' נעשו מע"ט ולימוד תור' הרגילות ואינו עושה כ"כ בהתלהבות אבל בע"ת אללו הוא דבר חדש ועוד אם לא יעשה הכל בדביקות יפול ממדרגתו ולכן מן שהכרת הוא לו לעבוד בודאי ית' בהתלהבות גדולה וא"כ לפי טעמים הנ"ל גם השב מיראה הכיר ההתלהבות אך עכ"ל ידוע הוא שיעקר ההתלהבו' הוא הגדול האהב' משא"כ העובד מיראה אע"פ שיש לו אם ההתלהבות אינו כ"כ גדולה כמו הלדיק' העובד מאהבה :

ועפ"ז י"ל ג"כ הללו אומרים אשרי זקנותינו מיירי נמי בלחות ששבו מאהבה ומכת זה גדלה ההתלהבות שלהם ודביקותם מפני הטעמים הנ"ל וזוה בודאי כיפירה להם מכל כו' ואין בהם שום רועם חטא כי אדרבה נעש' זכיות מהם ומ"ש אשרי מי שלא חטא כי אלו ואלו מהסירין ומזכירין לשארי בע"ת ששבו ועליהם אמרו אשרי מי שלא חטא וגם היו לריבין מחילה וכפרה כי הרי זדונות נעשה להם כשגגות והסוגג לדיק' כפרה וז"ש ומי שחטא יתחול לו ומ"ש אשרי ילדותינו שלא ביישה את זקנותינו אינו מוזנן הלא אמרנו שזה מדבר בלדיקים גמורים מתחלתם א"כ מהיכי תיתי שיבשו מהילדות שלהם והלא כולם שוים לטובה אך י"ל כי אותן הלדיקים הלכו ומתגדלו ממדרגה למדרגה עד רום המעלה עד שהגיעו לעולם התכונה ולשער האין והיחמה מאין תמלא כח מ"ה

ונתנו מ"ה וחכמה נק' זקנה זה קנה חכמה ונק' אין והנה הרי הלכו ונתגדלו מעט מעט ממדרגה למדרגה ואף בהיותם במדרגה א' שהוא התחתונה לעליותם היו תיכף נגדלות ולא היו להם קטנות כלל שהרי קורין אותן לריקים מתזילתן עכ"ל כאשר עלה למדרגה היותר עליונה נק' הגדלות הא' ילדות וקטנות נגד ערך הגדלות עולם של מעלה ממנו כמ"ש בכתבים שפנימיות עולם התחתון נעשה חילוף לעולם העליון וז"ש אשרי ילדותינו כללמר אע"פ שבערך זקמתנו נק' הגדלות הא' ילדות וקטנות עכ"ל לא ביישה זקמתנו כי המוחם התחתון היתה גדלות נמור ואל"ל שזה פ"י ג"כ המשך הפ' ויגדל האיש ר"ל תיכף כשנעשה איש שהוא בן י"ג שנה מיד ויגדל היה הגדלות וילך הלך כפלות ההליכה שלא היה עומד במדרגה הא' מימיו רק תמיד ההליכה אחר ההליכה מעולם לעולם וזהו הולך וגדול עד שהגיע לגדלות הנמור למדרגת החכמה ושער אין וזהו עד מאוד אחרות אדם גימט' מה כמו ונחנו מ"ה ובמדת מה יכול לתקן כל השבירה ויכול לעלות לעליון לעילא עד רום למעלות ואל"ל שלחו רמזו רז"ל שאמרו על זה הפסוק ויגדל האיש כו' עד שהיה אומרים זבל פרדותיו של יצחק ולא כספו וזהו של אבימלך הנה אף הוא משל ועכ"ל אין מובן וזי בשופטנו עסקין המושאים כסף וזהו ובחורים זבל לחלקם אף אס. הזבל שזה יותר ועוד מל' כסף וזהו משמע שאינם רואים כלל בכסף וזהו והוא כעין גוזמא ואל"ל כי החילוק שבין העובד הש"י מנעוריו ובין מי שהכיר את בוראו ושם אליו בימי השיבה והזקנה כי מה שבצ"ת עושה עטרה לראשו עושה הלדיק עקב לסילתו כי הבע"ת אינו מורגל לעשות מלאה ומעש"ט ובעשותם איזה פעם הוא מראש ומדמה בעלמו שאין עובד כמותו מחמת גבוקשי ונעורה גדול עושה אותם כי לא נסה בזה ומכח זה הוא חושב ומדמה בעלמו ששעה יותר וכן המוטל עליו ואינו זוכר זה ששם לעצ זקתו במעט הזמן אין סיפוק לתקן והוא אינו מרגיש בזה והולך לאט בעבודתו ואינו שם על לבו כי במצט הזמן אשר ייחיה עוד אין די לתקן את אשר עושה ברבות השנים אשר עברו וזו חלק שנים ייחיה אין משפיק רק הוא מדמה א"ע ללדיק מעיקרא ואם הוא עוסק בתורה ובחפלה איזה שעת ביום ואח"כ הוא נפרד והולך בעל באומרו שכבר יאל יד חובתו יותר מכדי לרכו כפליים וכו"ל בא מחמת שאינו מורגל בעבודת הבורא ומה גם לפצמים בזה מחמת זה יירי גבהות ובנקל ח"י יכול ליפול ממדרגתו לבורא עמיהא אבל לא כן הלדיק מתגלותו שהוא מורגל בעבודת הבורא וההרגל נעשה טבע ומה שהוא מלות ומעש"ט נדמה כי למעט כי רגזו להיות דבוק תמיד בקדושה בלי הפסק ולעלות למדרגות עליונים ואף אם יואל לדבר הרשות אל עיני נרבי עלמו הוא חמיר דבוק בהש"י נמלא אין הפסק לעבודתו ואין זמן וקץ ונבול לעבודתו כי הוא תמידות וכל העבודה שטרה ויגע הבע"ת עד שיעשה איזה דבר העבודה עושה זה הלדיק בכל עת ורגע ולא עוד אפשר שהבע"ת יהיה לו איזה פניה כמו גבהות וכיואל אבל זה כל מעשיו לש"ס ואינו מחזיק טובה לעלמו ואין לו גבהות כלל מזה כי העבודה נעשה לו טבעיות ואי לא עבדי חלשי ואפשר שזה רמזו באומרום זבל פרדותיו ולא אמרו זבל בהמתיו כי היה לו מקנה לאן ומקנה בקר אך רמז בזה כי הנה הפ' הו"ל מדבר מענין הלדיק מתגלותו כמ"ש וילך האיש כו' וז"ש זבל פרדותיו ר"ל לא מבעיא בעת שהלדיק ההוא עוסק בדברי קדושה הוא דבוק בו ית' אלא חפילו אס הוא נפרד מדברי עסק הקדושה זיואל לדבר הרשות לעשות מלאכה או מו"מ אינו מפריד מחשבתו ודיבקותו כמו שהיה דבוק בעת לימוד או קדושה • זבל לזון מדור וביד כמו ובלתי אישי בלומר אע"פ שהוא יולא מעסק הקדושה למדור אחר שהוא עולם העושה עולם הפירוד עכ"ל הוא דבוק במחשבתו ביחודים הקדושים אפי' בעמדו במדור התחתון שם ביחו העליונים כי הוא לדיק המשמח אלהים הנקרא יצחק לשון לחוק ושמהו שגורם במעשיו הטובים ובכוחותו הקדושה תענוג ושמהם לכל העולמות העליונים ולכך אמר זבל פרדותיו של יצחק ואמר לא כספו וזהו של אבימלך של אבימלך זה מדבר באדם שצוץ בתורה או במלות בקביעות עתים ואח"כ הולך בעל זה גורם לו מפני שרואה לפעמים הלדיק נמור ג"כ בעל מן התורה אבל אינו יודע אע"פ שהוא בעל לא יפריד מהקדושה וזהו הרואה מדמה א"ע אליו והולך בעל ממנו מכל וכל ואף אם חוזר אח"כ ללימודו או לעסקו בדברי קדושה הוא מלא סניגים ופסילת ממ"ז שנכספו בו בהיותו בעל וזהו נק' כספו וזהו של אבימלך כלומר אף שהוא עוסק בדברי קדושה של אבימלך אינו שבשמים אבימלך ר"ל שהתורה והמלות פשוטים וחשובים אללו ית' כמו כספו וזהו של מלך צ"ו גם שהתורה נקרא כסף וזהו שעיקרה האהבה ויראה הנק' כסף וזהו גם אליו נדמה שהוא לומד בדו"ר אבל כ"ז לא יועילו לי כי כל עסקיו מעורב בסניגים ומ"ז ופניה כנ"ל ומה גם שבא לו מזה ח"י גבהות וגדלות ופשיעא כאשר רואה לכתוב בפרדם החכמה ברזין דאורייתא מדמה בעלמו שהוא כען המלך המחפש בגניו אלוותו חבוי כמ"ס הרד"ק ז"ל על אבימלך בן גישון שקרא עלמו אבימלך לאמר אבי מלך ולו יאתה המלוכה ולכך לכד המלוכה והרג כל אחיו כך דמיון זה הסכל הלומד

ליקוטי יקרים

עם פניות כנ"ל ובדואר יפול ממדרגתו לארץ תחתית ולזה רמז זבל פרדותיו כו' ולא כספו זהבו כו' אלא להתרחק מן הדברים סכליים וטעות כאלו כיוצא בזה וליך בדרכי הישרים ומן השמים יסייעוהו :

ביאור הפסוק ואל יעקב מבאר שבע וילך חרנה יזב ע"פ הידוע שהטורה היא קדומה ואינה בתוך הזמן והנה מה שייך סיפור המעשה בדבר הקדום לזמן אלא בודאי שסיפור המעשה הזאת היא ההווה תמיד וגם באדם הנק' עולם יש ג"כ סיפור שהוא הנה כתיב כולם בחכמה עשית כי כל השפע הכל נשפע מן החכמה וכבר ביארנו בענין הלימאוס שהיה לתקן העולם וקיומו כי ללא הלימאוס לא היו יכולים לקבל הבהירות ולסיבלי מנוול בהירותו והיו בעלים ממלאכות והנה ידוע שמדת יראה היא המלמלמת והמגדלת והכל ע"י החכמה המתלבש בתוכה ומה גם שנלמד ראשית חכמה יראה ה' כי ידוע שהחכמה היא יוד קטנה מכל האותיות מפני שהיא מקטנת א"ע ומלמלמת א"ע מפני שהיא ראשית הכל וקדוזה לעילת כל העולות כמ"ש אפי' אור לא ומלמלמת חשכון קמיה כו' ולא חשכון ממש ה"ו כי אורם רב וגדול עד אין קץ אך מחמת שהם קרובים לא"ס מנוול הירא' והבושה הם מקטניים ומחשכים א"ע כי הבושה גורם היראה והלימאוס שיראה בא מחמת שפלותו בעיני עצמו ומה גם שמן ההכרה ללמלם בכדי שיוכלו התחתונים לקבל אותו ונמשיל לזה הרב המלמד עם התלמיד ואם התלמיד הוא חרד לדברי הרב ומשים לבי אל דבריו יכול הרב לפתוח לו ולגלות לו דלתות שערי החכמה הנם שאינו יכול ללמוד כל חכמתו הגדולה והעלומה עכ"ל מחמת שהתלמיד הוא תלמיד חרד יכול להשיג כמעט עד קרוב לחכמת הרב אבל אם התלמיד הוא קלר הצנה והשנה מוכרח הרב להקטין חכמתו וללמלמו חכמתו הגדולה וללמוד עמו כפי ערך התלמיד כ"א היה מרבה ללמוד או לגלות לו דברים עמוקים ונעלמים היה התלמיד מתבלבל ומתבלבל ואף המעט שהיה יכול להשיג לא היה משיג לכן נר"ך להקטין חכמתו עד קרוב להשגת התלמיד וז"ש וזרה משעיר למו ואר"ל אין בין מים העליונים למים התחתונים אלא כמלא ימא בין יוד עילאה ליוד תתאה ר"ל כי ידוע כי אור יו"ד הוא תלת יודין קוץ עליון ותחתון וגוף היו"ד רת"ס :

והנה ביארנו במ"א כי יש שכל זך ובהיר עליון מאוד המשפיע לחכמ' ובארנו שם כמה טעמים ע"ש ועוד כי החכמ' נק' ראש מוכרח הוא ושלין קדמון כי הקדמון אינו במספר וראשית היא בתוך המספר ולראשית יש שני לו וא"ל תלת היודין שבאות יוד מורים ע"י הקוץ העליון הוא השכל המשפיע לחכמ' והגוף היוד הוא חכמ' בעלם וקוץ התחתון שהוא יוד תתאה והוא הבחי' שהרב מקטין חכמתו בכדי להשפיע להתלמיד וזו הבחי' נקרא יעקב ויעקב י' הוסיף וזהו אין בין מים למים כו' שהוא בין יוד עילא' כו' ר"ל מחמת שהרב מוכרח להקטין וללמלם חכמתו עד קרוב ממש להשגת חכמת התלמיד בכדי שיוכל לקבלו נמלא אין חכמת הרב לחכמת התלמיד אלא כמלא ימא וזהו אין בין מים כו' אין בין יו"ד ליו"ד כנ"ל : וזהו וזרה משעיר למו כלומר הוריה שמאיר וזרה אור העליון לתחתון הוא משעיר כמלא שער כמו ב' דברים התלויים בשער א' והשער מתבדר ומלת למו ר"ל ל"מ ו' ופי' נת' במ"א וזה שיסדוה הקדמונים בנוסח תפיל' שבת הפותח דלתות שערי מזרח וזקוק חלוני רקיע וי"ל כי מתחל' דימו הוריהם לפתיחת הדלת ושערים ואח"כ לחלונות וארז' שהוא חלק רביעי מדלת וגם מה ענין זה הבקיעה שאמר וזקוק כו' וע"פ הג"ל יזב כי מתחלה אמר הפותח לנו דלתות כו' הוא מדבר בענין הוריה' והשפע' לעולמות היותר עליונים שהעולמות היותר גבוהים יכולים לקבל אור הבהירות יותר כדמיון התלמיד חבר הלומד ומקבל מהרב שהרב יכול לגלות לפתוח לו שפתים ושערים גדולים ממחמתו והוא יכול לנסולו ולהשיגו וזקוק חלוני רקיע זה מוצר ממדרג' התחתוני מעולם התחתון שהוא כדמיון התלמיד הב' הג"ל שאינו יכול להשיג ללמוד חכמת הרב כי אם שימלמל ויקטין הרב חכמתו שיהי' כמעט שזה בערך השגת התלמיד והנה יש איזהו תלמיד שאע"פ שהרב מלמלם את עלמו ומדבר עמו כפי ערך כח השגתו אף על פי כן אינו יכול להשיג ולקבלו :

והנה מוכרח הרב להוסיף לו דבור על דבריו ואותיות על אותיותיו ולהמליץ לו כי מן הנר"ך להרב לחכמו וללמוד לפי דרכו ולהוסיף טעמים ומשלים וסברות קלות בכדי שיע"ז בין קלת ויקבל ממנו המעט מה כדמיון המזקק עץ עיה וקשה ואינו יכול לבקוע ולעשות פעולתו בעץ שהוא הוא מוסיף ומביא עץ דק עוד ותוקע בו וזוה הוא יכול לגמור שפלותו וזהו וזקוק חלוני רקיע ר"ל אף שהוא זריחה קטנה כמו ערך חלון עד ערך פתח ושער שאע"כ מן ההכרה ללמלם ללמלם בכדי שיוכלו לקבלם והוריה' וההשפע' נקרא רקיע כוודע שהוא דומה לרקיע שהוא דבר המתפשט והוא וי"א יעקב ויעקב שהוא ' תתאה הנק' משכיל וחכמ' תתא' המקבל מחכמ' עלאה ושכל העליון זה וי"א

דיקומי יקרים

יולא מבאר שבע ר"ל מקבל מהעולמות העליונים מעיין הנובע ושבע מכל טוב וחסד ורחמים וחסר"ל
ויולא יעקב יולא לדיק עושה רושם רמזו להכ"ל ובמ"א מבואר באריכות :

מה תלעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו פי' כי הש"י לפעמים עושה הנס בשביל עלמו ופעמים עושה
בזכות לדיק והנה ישראל שבאותו דור ידוע שאינם ראויים לנס שלא הי' להם זכות ויעקו אל
ד' שיעש' למענו למען פרסום גדולתו ואלהותו ית' ואמר הש"י מה תלעק אלי דקיינו לעתך הוא
שאטש' למעני דבר אל בני' ויסעו בזכות אברהם כמ"ש במדרש כי ב-צברה נאמר ויסכם אברהם
בצוקר וכן נאמר לפנות צוקר ח"כ אין להם אלא ליסע כי הגם שאין להם זכות מפאת עלמם יש
להם זכות אביהם אברהם וא"כ ח"ל ללעוק שאטשה למעני :

זכור ושומר בדבור אחד נאמרו אי' בס"ה זכור לדכורא ושומר לנוקי' פי' כי הזכיר' היא דבר
תדש מה שלא נאמר מקודם כמו ויזכור ד' את רמל שלא נאמר שום אמיר' ודיבור מקודם
לזה אבל גבי שרה נאמר וד' פקד את שרה כי כבר נאמר מקודם שיהי' לה בן לשרה שנאמר אבל
שרה אשתך לכך נאמר עתה וד' פקד ר"ל פקד הדבר שנא' מקודם וכן נאמר זכור את אשר עשה לך
עמלק ובפעם ב' גבי שאול נאמר פקוד פקדת כיון שכבר כ' בתור' הדבר ההוא נמלא כי הפקיד'
והשמיר' מקבלים מן דבר אחר שנאמר מקודם לכן נקראים נוקבא וכן בתפיל' שאחר העקיד' ופקדו
בפקודת ישועה כו' כתוב במ"ח בפקודת נוק' כוונתו להכ"ל והנה נאמר בדברות הראשונים זכור
ובמשי' תורה שמור להזכיר מה שכבר נאמר בדברות הראשונים והשמיר' מקבלת מהזכיר' כנ"ל כי
הנה הכלל היא כל מעש בראשית בקומתם נבראו וילמו דבר ונוקב' כחדא ואח"כ סידר הקב"ה ונסר
לנוקבא להיות לפניו וכן כיוול' בזה עיקרן של הדברים נאמרו הכל בתור' שבכתב ובתור' שבע"פ
סידר הדברים כמו גורעין ומוסיפין ודורשין ומסדרין הדברים כל בודלאי בזכור כלל השמיר' רק במשי'
תור' הנקרא משנה למלך שהוא נוק' יולא השמיר' לחוץ ומגבל' וז"ש בדבור אחד נאמרו כי בכלל זכור
נכלל בודלאי השמור למלך מקבלת ממנו וכן נקרא' אהב' יירא' דבר ונוקבא כי עיקר הירא' הוא
שירגיש האדם יראת הבורא ב"ה וזכו ע"כ בהשפעת הבורא ית' מחמת אהב' ב"ג להש"י אל האדם
ומשפיע לו השפע ורוח עה"ר והבהירות שירגיש האדם קדושתו ואימתו ית' נמלא הירא' מקבלת
מאהב' ובודלאי באדם הוא להיפך שמתחל' מקבל הירא' כי בואת יבוא אל הקודש ואח"כ הוא בא
למדרג' אהב' אבל בהש"י הוא להיפך כנ"ל :

וגחזור לעיין כי הנה חרז"ל שמור ללאו לאו דעשה עשה נמלא ע"כ האי שמור הוא דבר המקבל
משני דברים ומידין שהוא מקבל כן הוא נקי' כמוהו וא"כ הוא נוקבא משא"כ זכור ככ"מ
שהוא עשה מפני שא"ל לקבל שהוא דבר בפני עלמו ועוד כי שמור הוא לשון שמיר' וא"כ לדיק הוא
לשמור איזה דבר זולתו וא"כ הוא מקבל : ואחז"ל זכרהו על היין נמלא ע"כ הזכור הוא מדרג'
יותר עליון מיי' כי זכור נאמר בפ' קדש לי כל בכור והנה מדרגת היין הוא שממני בא הדבור כמו
אגברי תמרר לדרדקי כי היכי ליתמו מיני וזכור הוא יותר עליון כי ממחשב' בא עיקר הדבור ע"ד
אבא יקד ברתא והנה כי וידבר אלהים את כל הדברים האלה לנאמר כמ"ש בזהר כללן בדבור וחז"ל
שמור ולכן נאמרו זכור ושמיר' בדבור אחד נאמרו במקום שהוא דבור אחד והטק' כולו' בו ולא נזכר'
כמו שמש וירח עמד זבולה נק' בשם הזכר והבן :

זה ספר תולדות אדם בלשון קושיא הוא זה וכי זה הוא ספר תולדות אדם האריך שגור האדם והלא
הם ספירת דברים בעלמא אך התירץ ביום ברא אלוקים אדם אלוקים הוא לשון אדנות ואין מלך
בלא עם וממילא כשברא את האדם נעש' הוא ית' מלך כביכול וזכו ביום ברא אלוקים אדם כשברא
האדם אז נקד' באדנות וזכו ה' אלוקו עמו פי' ע"י הישראל הוא אלהי כביכול : ותרועת מלך בו ע"ד
עשרי שכינתא מקדמה ואחיה ותרועה פי' כשהם מחברים ח"ע אש"פ שאין מתפללין עדיין מלך מלכי
המלכים בו שורה עליהם :

משל נפלא לפני התקיעות מלך גדול מלך מפואר ששגת את בניו לאוד ליר ותעו הבנים
מהדרך והיו ליעקים אולי ישמע האב ולא נענים ואמרו בלבם
אולי שכחנו את הלשון של אבינו לפיכך אינו שומע אש' לעקתינו בכך נלעק בקול בלא דיבור והתישבנו
ח"ע שיטלנו את האחד ללעוק והזכיר אותנו ראה והבן כי כולה תלוי' כך כך הנמשל הקב"ה שלח
אותנו להעלות יולאות הקדושות ותעינו מאבינו ואולי מפני ששכחנו הדיבור של אבינו אין לנו יכולין
להתפלל בדיבור נשלת אותך בעל תוקע שתתעורר רחמים עלינו בקול בלא דיבור וראה וזהר כי
כלנו תלוי' כך ראה אשמים ושם תלוי' כך ואשפ"כ יחזיק עלמו לאין כי הוא רק במגריפה הוא
יש בה נקבים ודך הקבצים יולא הכלי זמר וכי יתגל' האור במה שיוילא ממנו קול כך האדם
המחשב'

לִיקוּמֵי יְהוּדִים

המחשב' והדיבור וכל המידות שורים בו כבתוך כלי ומה יתגלה הלא הוא בעלמו אינו כלום ואין בו רק מידות רעות והוא מחויב להעלות אותם אל הקב"ה והוא מביא את ה' ח"ו בהם ומלביש אותם בקליפות כביכול חם ושלוש רחמנה לילן ואם בא במחשבתו שהוא בעלמו עובר ה' אזי בוודאי הוא גרוע מקודם :

אליהו חי לעולם אע"פ שהי' מורכב מד' יסודות והם בזמניות אך השורש של הד' הם אחדות וכשממשיך האחדות בהם הם מתגדלים ובאים למעל מזמניות ובאים לאחדות פשוט ויכול להיות לעולם זהו פי' יפה שעה אחת של קורת רוח בעוה"ב מכל חיי עוה"ז שהאדם כשרואה לילך מהלך ת"ק שנה לריך לילך הרב' ובהלום יכול לילך ברגע א' מפני שהוא למעל' מזמניות והתענוג שיש לו ברגע א' שם שהוא למעל' מזמניות אינו יכול כאן העולם לסבול כי הוא בזמן והי' הזמן בעל ממתיחות כי הזמן הוא בראיה ואין יכול לקבל מה שלמעל' מזמן :

תפילין דמארי עלמא מה כתיב בהו ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ דליתא בכתבי האר"י ז"ל תפילין נק' מוהין פי' מוהין נק' תענוג והתלהבת ממה שאנו דבוקים לו ית' וראו כל עמי הארץ כי שם ד' נק' עליך אחת נק' שם יתב"ש שאת' נעם אחדות עמו ית' והתענוג הזה נקרא תפילין שלנו והתענוג שלו ית' שמתענג מהמת שאנו דבוקים לו ית' נקרא תפילין שלו ויצ' נעמך ישראל גוי אחד כשהם דבוקים לו ית' נעשים אחדות שבאים למעל' ממספר והמספר הוא בידם כמה דליתא במדרש אימתי ר"ה אינו ואחם נלכו לז"ך של ממה כשהם עושין ריטו של מקום הזמן הזה הוא בידם לעשות כמו שרואים שהם למעל' מהזמן והוא ית' דבק לנו רק שהמניע' מכוחינו ע"ד שובו אלי' ואשוב' אליכם שהוא יתברך שור' במחשב' וכשארם חושש דברי שטות ח"ו דוחף אותו ית' ולא יכול משה לבוא אל חהל מועד השכל אינו יכול לשרות באדם כי שכן עליו הענין כי החשכות שורה בו :

עולם חסד יבנה פי' שכל המידות שהם מחסד ולהלכה הם מכה העולם כי אם לא היה עולם מי אוהב או מי ירח ממנו וזהו זכור רחמך ה' וחסדך כי מעולם המה מכה העולם באים אבל חכם מבין ויודע שהי' הוא ית' אפי' קודם שנברא העולם ומלאה כי הדליקים מהמת אהבה שאהב אותם ה' ומתפאר בהם ברא את עונמות דאלו ית' העבר והעתיד שווין נמלא הדליק כשהוא לומר ומתפלל יש שעשוע להקב"ה כביכול ברא בשותפות עם הקב"ה כדליתא בזהר אשר אני עושה תמיד פי' עם הקב"ה שהוא ראה זאת מתחיל' ומחמת זה ברא את העולמות משל למלך שהי' ב' בניס ונפלו לשביה ואח"כ עמדו הבנים ויעלו עלות בעולם לילך אלל אביהם א' אידרך בעלמו שאלל אביו יהיה לו תענוגים ולךך ראה לילך אללו וכשים לו תענוג אזי לא תאב לילך אללו וא' היראה בעלמו כלום חסר בבית המלך כי אם חני שאני בנו אני רואה להשיב אל אבי שיהא לאבי תענוג בשלימות ואף על פי שיש לו תענוגים אחרים אף על פי כן תאב לילך אלל אביו כדי שיהא לאביו תענוג והגמול מובן מחליו :

אם אדם מתפלל ויש לו מחשב' זרה חזי חם ושלוש הקליפה רוכבות על הדיבור כי המחשב' רוכבות על הדיבור וזהו לבוסחי ברכבי פרעה סוסים נק' הדבורים וכשפרעה דהיינו המז' רוכב עליו אזי דמיתך רעימי יותר טוב אלו שתק אבל דבר היוולד מלב נכנס בל"ב פי' בלב העליון על ידי ההכל כידוע :

כך דבר שרואה יאמין באמונה שלימה שהראה לו מלמעלה כדי שיזכור בהקב"ה ויפגע את הדבר הזה מהגשמיים למשל אם רואה כלי נאה יאמר בלבו מהיכן בא לדבר זה התפארת אם לא ממנו ית' ויזכור בהתפארת הבורא ית' ובהו בקל יוכל להפשיט את עלמו מהגשמיים בתפיל' .

תם ונשרם בעזרת ה'

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org

ע"י חיים תש"ד